

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W DĄBROWIE TARNOWSKIEJ

OCENA
STANU BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
POWIATU DĄBROWSKIEGO
za 2025 rok

Dąbrowa Tarnowska

Luty 2026

SPIS TREŚCI

WSTĘP	5
I. NADZÓR EPIDEMIOLOGICZNY	9
II. SZCZEPIENIA OCHRONNE	33
III. STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH	41
IV. STAN SANITARNY ZAKŁADÓW ŻYWIENIOWO-ŻYWNOŚCIOWYCH ORAZ PRZEDMIOTÓW UŻYTKU	47
V. WARUNKI SANITARNO HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY	57
VI. NADZÓR NAD OBIEKTAMI UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	67
VII. OCENA JAKOŚCI WODY DO SPOŻYCIA	73
VIII. STAN SANITARNY PŁYWALNI I KĄPIELISK	77
IX. WARUNKI SANITARNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO WYCHOWAWCZYCH	81
X. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA	93
XI. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	107
XII. POSTĘPOWANIA INTERWENCYJNE	111
XIII. OCENA KOŃCOWA	113
XIV. Fotogaleria	117

WSTĘP

Szanowni Państwo

przedstawiam Państwu „OCENĘ STANU BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO POWIATU DĄBROWSKIEGO ZA 2025 ROK”. W raporcie ujęto podsumowanie całorocznej działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Tarnowskiej i pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Dąbrowie Tarnowskiej, dla których priorytetem było monitorowanie sytuacji epidemiologicznej i sanitarnej powiatu oraz podejmowanie działań rzecz zdrowia publicznego, wynikających z potrzeb mieszkańców.

W raporcie znajdziecie Państwo szczegółowe oceny, wyniki, zestawienia statystyczne dotyczące obszarów jakie znajdują się pod nadzorem, w tym warunków zdrowotnych żywności i żywienia, wody do spożycia i w kąpielisku, kosmetyków, higieny środowiska, chorób zakaźnych i zawodowych jak również kwestie bezpieczeństwa sanitarnego podmiotów leczniczych, nauki, wychowania, wypoczynku.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Tarnowskiej realizuje wymienione zadania sprawując zapobiegawczy i bieżący nadzór sanitarny oraz prowadząc działalność oświatowo-zdrowotną i promocję zdrowia na terenie całego powiatu dąbrowskiego, w skład którego wchodzi 7 gmin, w tym 2 miejsko-wiejskie i 5 wiejskich.

Mam nadzieję, że publikacja będzie cennym źródłem wiedzy, dla każdego zainteresowanego tematem zdrowia publicznego.

Aktualne informacje dotyczące działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Dąbrowie Tarnowskiej, znajdują się na naszej stronie internetowej <https://www.gov.pl/web/psse-dabrowa-tarnowska> oraz w mediach społecznościowych.

**Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Dąbrowie Tarnowskiej**

**mgr Anna Klimowska
Dokument podpisany elektronicznie**

**NADZÓR
EPIDEMIOLOGICZNY**

I. NADZÓR EPIDEMIOLOGICZNY

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Tarnowskiej monitoruje sytuację epidemiologiczną oraz podejmuje działania przeciwepidemiczne i zapobiegawcze w zakresie zakażeń i chorób zakaźnych zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z dnia 14 marca 1985 r. Działalność ta jest realizowana w Pionie Epidemiologii, do zadań którego należy dokonywanie analiz, ocen/dochożeń epidemiologicznych, monitorowanie stanu zaszczepienia dzieci i młodzieży do ukończenia 19. roku życia, nadzór nad dystrybucją, przechowywaniem i wykorzystaniem szczepionek zakupionych przez ministra właściwego do spraw zdrowia oraz wykonywanie czynności kontrolnych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą.

Monitorowanie sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych oparte jest na analizie zgłaszanych podejrzeń i zachorowań na choroby zakaźne zgodnie z Ustawą z dnia 5 grudnia 2008 roku *o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi* (Dz. U. z 2025 r. poz. 1675).

W rejestracji i kwalifikacji zachorowań na choroby zakaźne, na potrzeby nadzoru epidemiologicznego, wykorzystuje się aktualne „definicje przypadków chorób zakaźnych” opracowane przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego, Państwowy Zakład Higieny - Państwowy Instytut Badawczy (NIZPH-PZH), celem ujednoczenia zgłaszalności i zapewnienia porównywalności danych, zbieranych w ramach nadzoru epidemiologicznego w Polsce oraz we wspólnocie Europejskiej.

Każdorazowo sprawdzana jest prawidłowość i rzetelność zgłaszanych przedmiotowych zachorowań przez zobligowane przepisami prawa podmioty lecznicze a w razie konieczności podejmowane są działania wyjaśniające rozbieżności pomiędzy danymi zawartymi w dokumentacji przesyłanej z Narodowego Funduszu Zdrowia a danymi w sprawozdaniach sporządzanych na podstawie przesyłanych zgłoszeń. Funkcjonowanie sprawnego nadzoru, stanowi stabilne narzędzie raportowania i powiadamiania w czasie zbliżonym do rzeczywistego.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Tarnowskiej, dysponując pełną informacją o zachorowaniach na choroby zakaźne podejmuje skuteczne działania nakierowane na zmniejszenie ryzyka występowania zagrożeń epidemiologicznych oraz dokonuje wiarygodnej oceny sytuacji epidemiologicznej powiatu.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

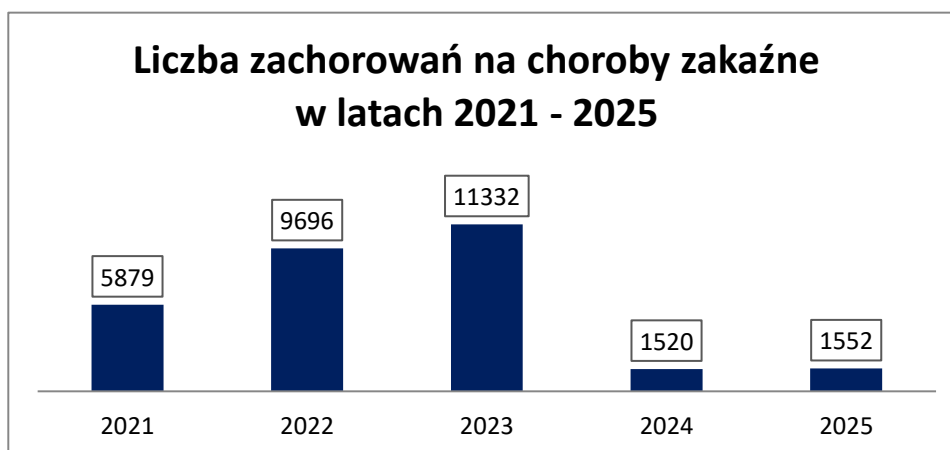
Analiza sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w powiecie dąbrowskim za 2025 rok została dokonana w oparciu o dane z rejestrów zachorowań i zakażeń zgłoszonych do PSSE w Dąbrowie Tarnowskiej, w tym danych zgromadzonych w sprawozdaniach/MZ-56 o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach, zgłoszonych w okresie od 1.01.2025 r do 31.12.2025 r.

W 2025 roku przeprowadzono 657 dochodzeń/wywiadów epidemiologicznych w przypadkach zgłoszeń podejrzeń/zachorowań na choroby zakaźne, które miały na celu:

- ustalenie źródła zakażenia,
- wykrycie czynnika etiologicznego powodującego zachorowanie,
- objęcie nadzorem osób mających kontakt z chorym lub podejrzanym o zakażenie,
- kwalifikowanie zachorowań zgodnie z definicjami przypadków chorób zakaźnych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego.

Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych na terenie powiatu dąbrowskiego nie budzi niepokoju i utrzymuje się na przestrzeni ostatnich kilku lat na względnie stałym poziomie za wyjątkiem niektórych chorób zakaźnych.

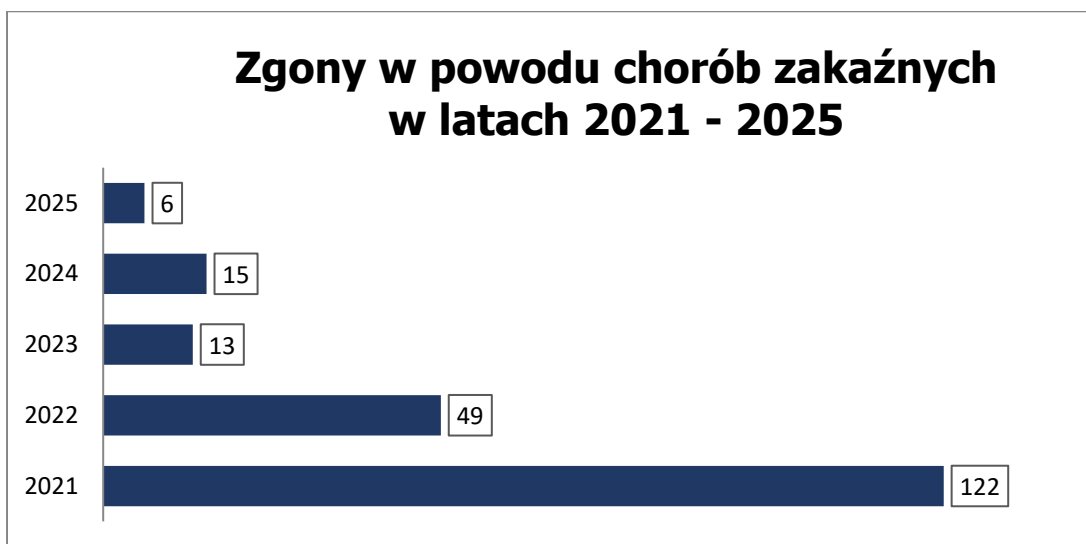
Dane epidemiologiczne dotyczące zachorowań na choroby zakaźne w powiecie dąbrowskim w latach 2021 – 2025 przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 1. Liczba zachorowań na choroby zakaźne w powiecie dąbrowskim w latach 2021-2025

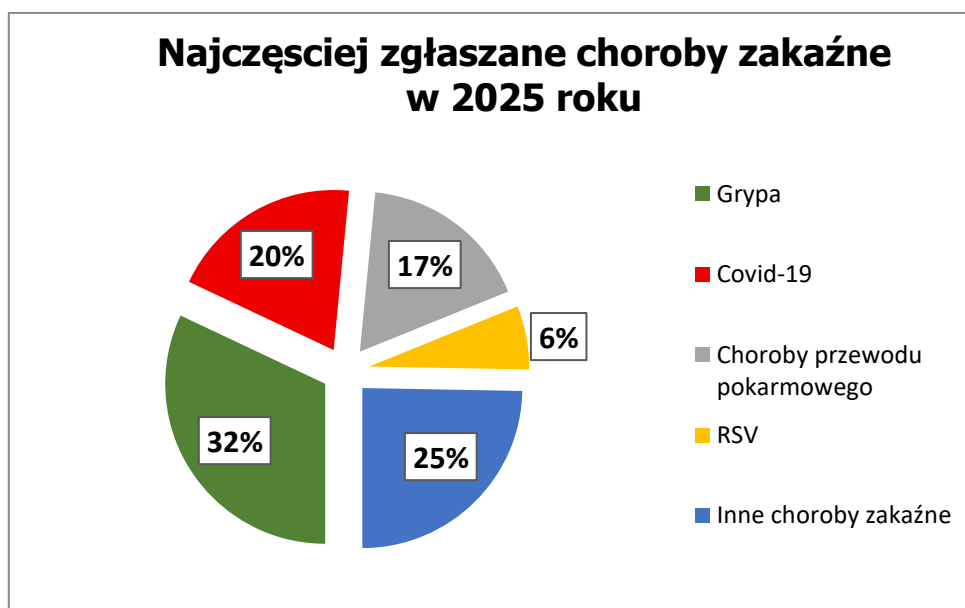
W 2025 roku odnotowano 1 552 zachorowania na choroby zakaźne, z czego hospitalizowano 310 osób (blisko 20 % wszystkich zarejestrowanych przypadków). W porównaniu do roku ubiegłego można zaobserwować nieznaczny wzrost zachorowań na choroby zakaźne (2024/1520) oraz nieznaczny spadek liczby osób hospitalizowanych (2024/329).

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 6 zgonów z powodu chorób zakaźnych tj.: grypa (1), zapalenia jelita cienkiego i grubego wywołanego przez *Clostridium difficile* (2), posocznicy różnego rodzaju (2) i gruźlicy płuc (1). Wszystkie przypadki zarejestrowanych zgonów dotyczyły osób powyżej 60 roku życia. Dane epidemiologiczne dotyczące zgonów z powodu chorób zakaźnych w latach 2021 – 2025 przedstawiono w tabeli.

Wykres 2. Liczba zgonów z powodu chorób zakaźnych w powiecie dąbrowskim w latach 2021-2025

Najczęściej zgłaszanymi chorobami zakaźnymi w roku 2025 tak jak i w roku poprzednim były: grypa (potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego oraz testem PCR), COVID-19 oraz choroby przewodu pokarmowego., co przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 3. Najczęściej zgłaszane choroby zakaźne w powiecie dąbrowskim w 2025 roku

Dane epidemiologiczne dotyczące występowania wybranych chorób zakaźnych w powiecie dąbrowskim w latach 2023 – 2025 oraz porównanie ich liczby i zapadalności na nie obrazuje tabela poniżej.

Tabela 1. Wybrane choroby zakaźne w powiecie dąbrowskim w latach 2023-2025

Jednostka chorobowa	Rok 2023		Rok 2024		Rok 2025		
	liczba zachorowań	współczynnik zapadalności	liczba zachorowań	współczynnik zapadalności	liczba zachorowań	współczynnik zapadalności	
Salmonelloza zatrucie pokarmowe	18	30,0	14	24	21	37	
Bakteryjne zakażenia jelitowe – ogółem	14	23,3	57	99	57	100	
Wirusowe zakażenia jelitowe – ogółem	42	70,0	53	92	71	124	
Biegunka i zapalenie żołądkowo – jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	118	196,7	144	251	192	336	
Krzusiec	3	5,0	36	63	14	24	
Płonica	19	31,7	27	47	40	70	
Róża	14	23,3	20	35	18	31	
Borelioza	32	53,3	27	47	86	151	
Styczność i narażenie na wściekliznę	22	36,7	47	82	37	65	
Zapalenie opon mózgowych/mózgu	9	15,0	11	19	7	12	
Ospa wietrzna	145	241,7	203	354	144	252	
Odra	0	0,0	0	0,0	0	0	
Różyczka	0	0,0	0	0,0	0	0	
Świnka	2	3,3	4	7	2	3	
Wirusowe zapalenie wątroby	Typ A	0	0,0	0	0,0	1	2
	Typ B	3	5,0	5	9	6	10
	Typ C	1	1,7	2	4	1	2
Tężec	0	0,0	0	0,0	0	0	
Gruźlica	5	8,3	2	4	10	17	

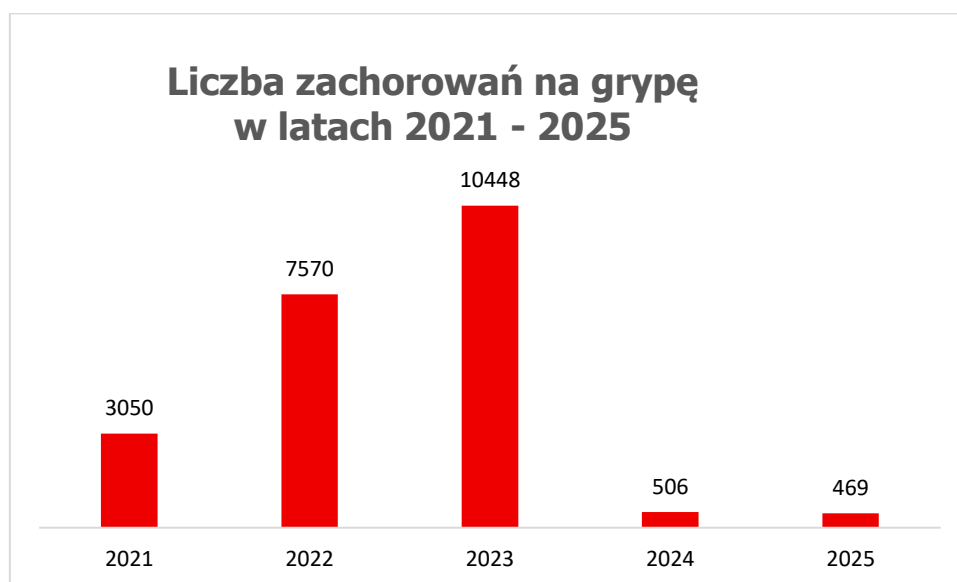
Współczynnik zapadalności to jeden ze wskaźników pozwalających ocenić sytuację epidemiologiczną na danym terenie w określonym czasie oraz porównywanie danych epidemiologicznych pomiędzy obszarami.

NAJCZĘŚCIEJ WYSTĘPUJĄCE CHOROBY ZAKAŻNE W POWIECIE DĄBROWSKIM w 2025 ROKU

Choroby infekcyjne układu oddechowego

1. Grypa

Sezon wzmożonych zachorowań na grypę obserwuje się corocznie, zwykle od września do kwietnia następnego roku, przy szczycie zachorowań przypadającym między styczniem a marcem. Przyczyną corocznych, sezonowych wzrostów zachorowań na grypę szerzącą się drogą kropelkową przez kontakt bezpośredni lub kontakt ze skażonymi przedmiotami są wirusy grypy typu A i B. Diagnostyka wirusologiczna może zostać przeprowadzona przy użyciu szybkich testów antygenowych typu COMBO, które wykrywają w krótkim czasie zakażenie m.in. wirusem grypy (A lub B), bądź badaniem PCR pozwalającym ustalić szczep wirusa. Metoda wykorzystująca szybkie testy antygenowe jest szybsza i znacznie tańsza niż test PCR. Dane epidemiologiczne dotyczące zachorowań na grypę w powiecie dąbrowskim w latach 2021 – 2025 przedstawiono na wykresie.

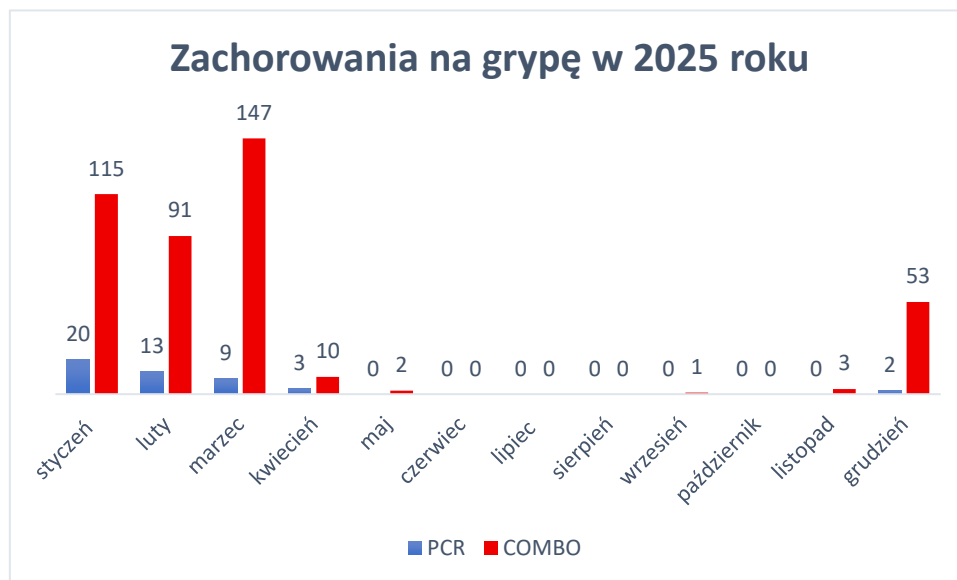

Wykres 4. Liczba zachorowań na grypę w powiecie dąbrowskim w latach 2021-2025

Nadzór nad grypą polega na rejestracji zachorowań potwierdzonych badaniem molekularnym PCR bądź wynikiem szybkiego testu antygenowego.

W 2025 roku zarejestrowano 47 zachorowań na grypę potwierdzoną badaniem PCR, w tym 19 przypadków, które dotyczyły dzieci do lat 14 (46 osób hospitalizowano, w tym 19 dzieci do lat 14). Do PSSE w Dąbrowie Tarnowskiej zgłoszono również 422 przypadki zachorowań na grypę potwierdzoną wynikiem szybkich testów antygenowych, spośród których 15 osób hospitalizowano.

W porównaniu do roku ubiegłego można zaobserwować spadek zachorowań na gripę potwierdzoną badaniem PCR (w 2024/62) oraz nieznaczny spadek liczby osób hospitalizowanych (w 2024/56) a także spadek zachorowań na gripę potwierdzoną wynikiem testów antygenowych (w 2024/444) oraz nieznaczny wzrost liczby osób hospitalizowanych (w 2024/13).

Wykres 5. Liczba zachorowań na gripę w powiecie dąbrowskim w 2025 roku

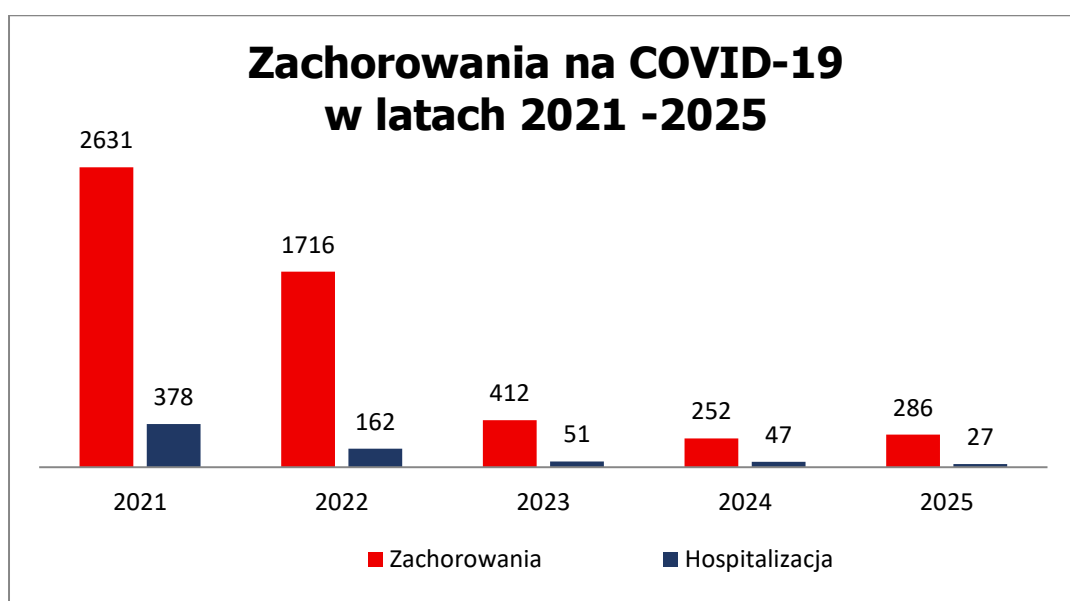
Z przedstawionego wykresu wynika, iż w roku 2025 w powiecie dąbrowskim kumulacja zachorowań na gripę nastąpiła w styczniu, lutym, marcu i grudniu.

Niewątpliwie skutecznym elementem strategii zapobiegającej rozprzestrzenianiu się wirusa grypy oprócz higieny rąk są zalecane corocznie szczepienia ochronne. Optymalny czas szczepienia przeciw grypie powinien mieć miejsce przed rozpoczęciem okresu zwiększonej zachorowalności na gripę.

W 2025 r. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Dąbrowie Tarnowskiej uczestniczyła w programie SENTINEL. Program polega na rejestracji zachorowań na gripę/grypopodobnych oraz pobieraniu próbek do badań od osób chorych w celu potwierdzenia obecności wirusów grypy. Nadzór nad gripą SENTINEL prowadzony jest cotygodniowo przez cały sezon epidemiczny od 1 października do 30 września przy współpracy z podmiotami leczniczymi, które wyraziły chęć uczestnictwa w tym programie tj. NZOZ „DIAGMED” w Dąbrowie Tarnowskiej, a od 2026 roku również Przychodnia Rodzinna w Szczucinie.

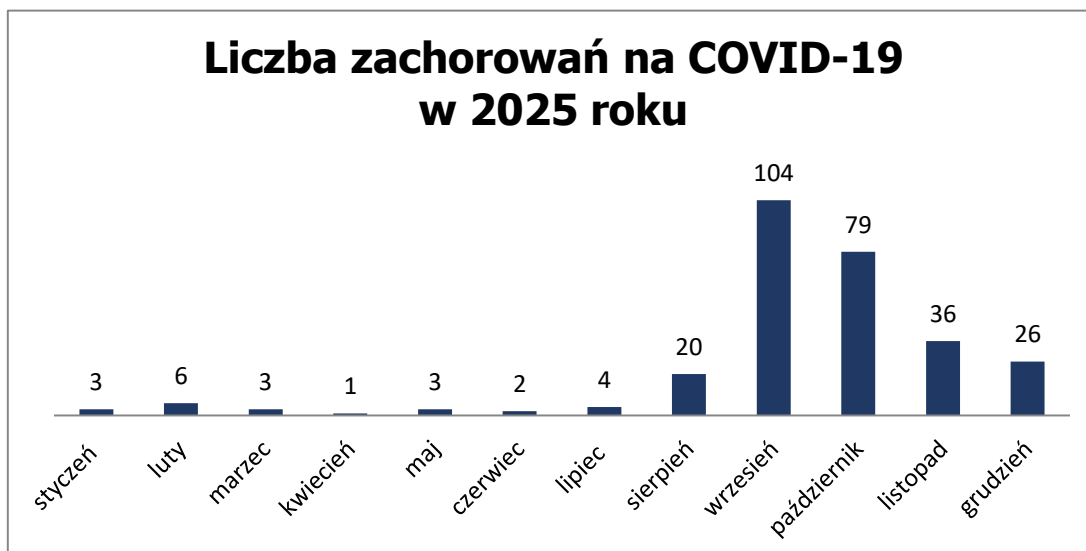
2. Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)

COVID-19 jest obecnie jedną z sezonowych chorób układu oddechowego - ostrą wirusową chorobą zakaźną wywołaną przez wirusa SARS-CoV-2. Ten patogen należy do rodziny koronawirusów, wśród których znajdują się również SARS-CoV czy wirus MERS-CoV. Choroba przenosi się drogą kropelkową, dlatego bardzo ważne jest zachowanie zasad higieny i innych zaleceń, szczególnie w przypadku osób najbardziej narażonych – starszych i z obniżoną odpornością. Diagnostyka wirusologiczna może zostać przeprowadzona przy użyciu szybkich testów antygenowych typu COMBO, które wykrywają w krótkim czasie zakażenie wirusem COVID-19 bądź przy zastosowaniu badania molekularnego PCR. W roku 2025 w powiecie dąbrowskim odnotowano 286 zachorowań. Liczba osób hospitalizowanych/27 z powodu COVID-19 maleje z każdym rokiem co ma związek z wszczepialnością oraz odpornością zbiorowiskową populacji. Dane epidemiologiczne dotyczące zachorowań na COVID-19 w latach 2021 – 2025 w powiecie przedstawiono na wykresie.

Wykres 6. Liczba zachorowań na COVID-19 w powiecie dąbrowskim w latach 2021-2025

W roku sprawozdawczym zachorowania na COVID-19 w odniesieniu do poszczególnych miesięcy kształtowały się następująco:

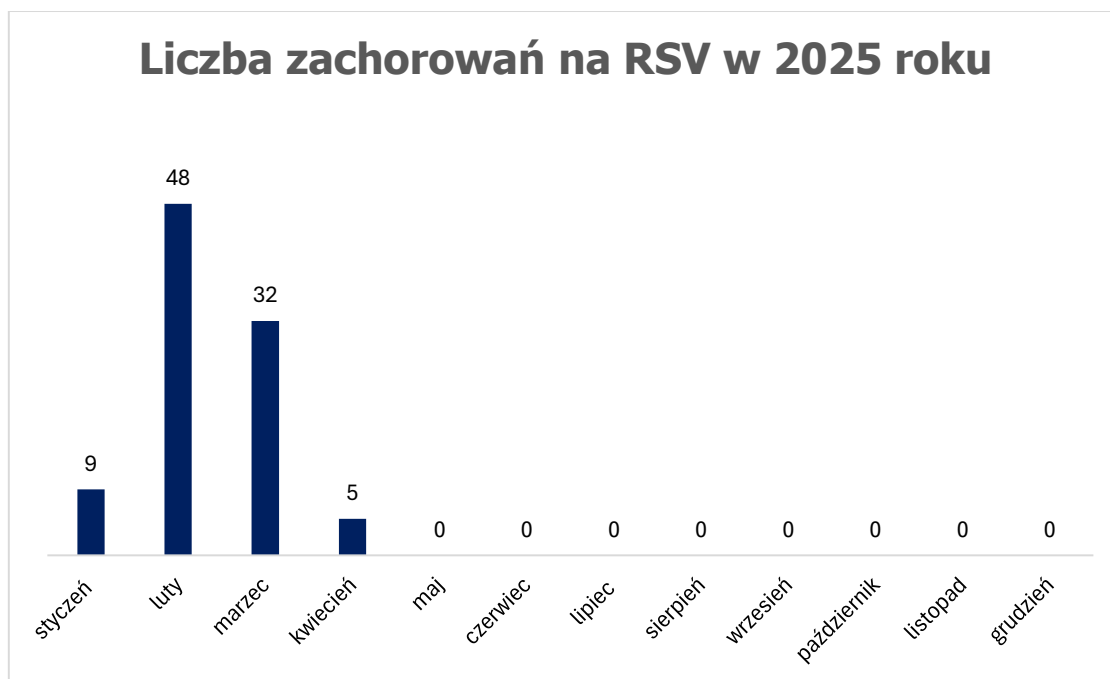
Wykres 7. Liczba zachorowań na COVID-19 w powiecie dąbrowskim w 2025 roku

Z wykresu przedstawionego powyżej wynika, iż w roku 2025 w powiecie dąbrowskim odnotowano 1 falę zachorowań. Kumulacja nastąpiła w miesiącach jesiennych tj. wrzesień i październik.

3. RSV

Syncytialny wirus oddechowy **RSV** to wysoce zaraźliwy wirus, który atakuje układ oddechowy - nos, gardło i oskrzela, przez co łatwo go pomylić z przeziębieniem czy też grypą. U osób starszych może doprowadzić do zapalenia płuc, zaostrzenia chorób tj. astma czy przewlekła niewydolność serca, prowadząc do ciężkich powikłań, hospitalizacji czy śmierci. Zakażenia wirusem RSV wyodrębniono w systemie nadzoru epidemiologicznego dopiero w lutym 2023 roku (wcześniej zgłaszane były jako infekcje grypopodobne). Diagnostyka wirusologiczna może zostać przeprowadzona przy użyciu szybkich testów antygenowych typu COMBO, które wykrywają w krótkim czasie zakażenie RSV bądź przy zastosowaniu badania molekularnego PCR.

W powiecie dąbrowskim w 2025 r. zarejestrowano 94 przypadki zachorowań/41 hospitalizacji, w tym u dzieci do lat 2 zachorowań 47/28 hospitalizacji (68 % wszystkich). W porównaniu do roku ubiegłego można zaobserwować spadek zachorowań (105 os.) oraz hospitalizacji (41 os.).

Wykres 8. Liczba zachorowań na RSV w powiecie dąbrowskim w 2025 roku

Osoby, które ukończyły 50 lat ze zwiększonym ryzykiem zachorowania oraz niemowlęta (dzięki szczepieniom kobiet w ciąży) mają możliwość ochrony poprzez szczepienia przed chorobą wywołaną syncytialnym wirusem oddechowym (RSV).

CHOROBY ZAKAŻNE PRZEWODU POKARMOWEGO

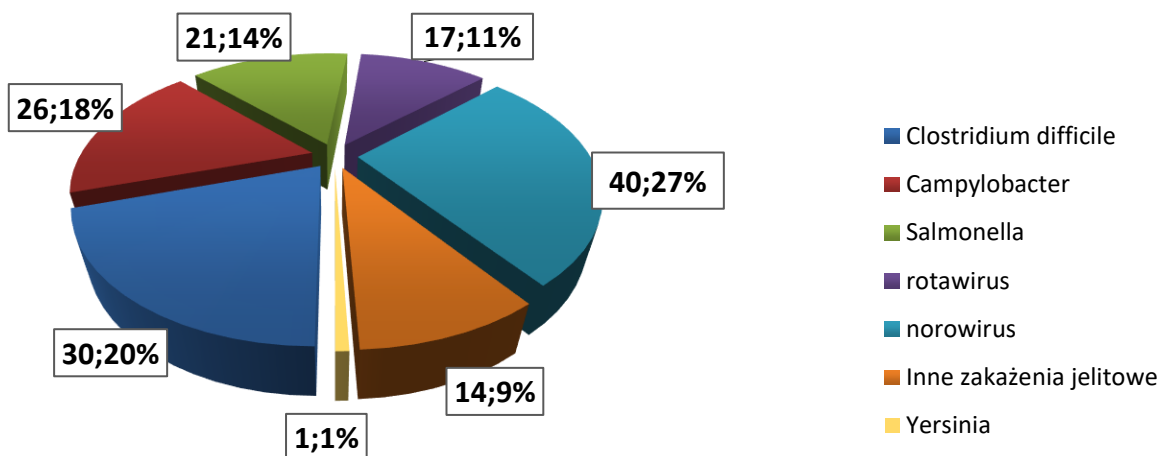
Choroby zakaźne przewodu pokarmowego stanowią kolejną grupę najliczniejszych jednostek chorobowych na terenie powiatu dąbrowskiego zgłaszanych do PSSE w Dąbrowie Tarnowskiej.

W 2025 roku zarejestrowano 341 zachorowań, z czego w 192 przypadkach nie ustalono etiologii zachorowania, natomiast w 149 ustalono czynnik etiologiczny zatrucia/zakażenia tj.:

- pałeczkami Salmonella – w 21 przypadkach,
- *Clostridium difficile* – w 30 przypadkach,
- *Yersinia enterocolitica* – w 1 przypadku,
- *Campylobacter* – w 26 przypadkach,
- zakażenia rotawirusowe – w 17 przypadkach,
- zakażenia norowirusowe – w 40 przypadkach,
- inne bakteryjne i wirusowe zakażenia – w 14 przypadkach.

W roku sprawozdawczym z powodu chorób zakaźnych przewodu pokarmowego hospitalizowano 147 osób.

Czynniki etiologiczne chorób układu pokarmowego w 2025 roku

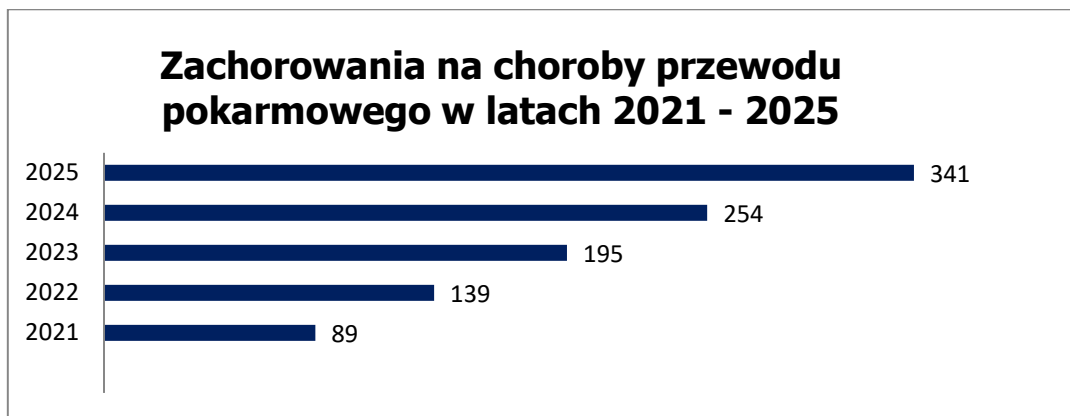
Wykres 9. Udział wybranych bakteryjnych i wirusowych czynników chorobotwórczych wywołujących zakażenia i zatrucia pokarmowe

W 2025 roku zmieniły się zasady raportowania ognisk zakażeń pokarmowych. Zmiana dotyczyła rozpoznawania ogniska zatrucia pokarmowego salmonellą w przypadku stwierdzenia na podstawie badań laboratoryjnych osób z otoczenia chorego (zakażonego salmonellą) bezobjawowego nosicielstwa salmonelli.

W związku z powyższym w 2025 roku na terenie powiatu dąbrowskiego odnotowano łącznie 10 domowych ognisk zatruc pokarmowych tj.:

- 1 ognisko: 2 osoby chore hospitalizowane (dzieci), 2 osoby narażone, czynnikiem wywołującym zachorowania była bakteria tj. *Campylobacter*;
- 1 ognisko: 2 osoby chore hospitalizowane (dzieci), 2 osoby narażone, czynnikiem wywołującym zachorowania był wirus tj. *rotavirus*;
- 8 ognisk: 9 osób chorych, w tym 5 dzieci (4 osoby hospitalizowano), 10 bezobjawowych nosicieli, 12 osób narażonych, czynnikiem wywołującym zachorowania była bakteria tj. *salmonella*.

Szczegółowe opracowanie zatruc pokarmowych, w których czynnikiem wywołującym zachorowanie była salmonella zostanie omówione w dalszej części opracowania.

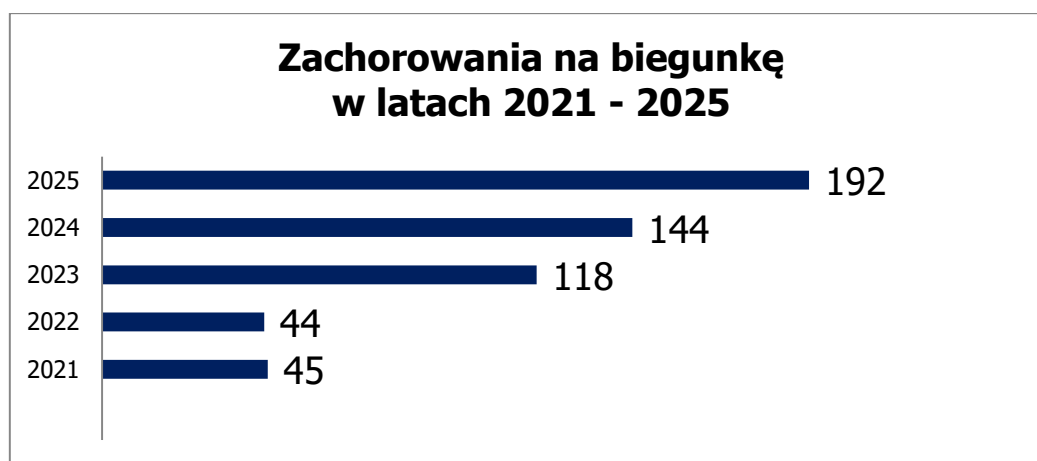

Wykres 10. Liczba zachorowań na choroby przewodu pokarmowego w powiecie dąbrowskim w latach 2021-2025

Analizując wykres przedstawiony powyżej można zauważyć, iż na przestrzeni kilku lat obserwowany jest wzrost zachorowań na choroby przewodu pokarmowego.

1. Biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnym zakaźnym pochodzeniu

Ustawowy obowiązek zgłaszania przez lekarzy Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu biegunek i nieżytów żołądkowo-jelitowych o prawdopodobnym zakaźnym pochodzeniu obowiązuje od 2009 roku. Zgłoszenia dokonuje się na podstawie samego rozpoznania, nie jest wymagane diagnostyczne badanie laboratoryjne ani identyfikacja czynnika etiologicznego.

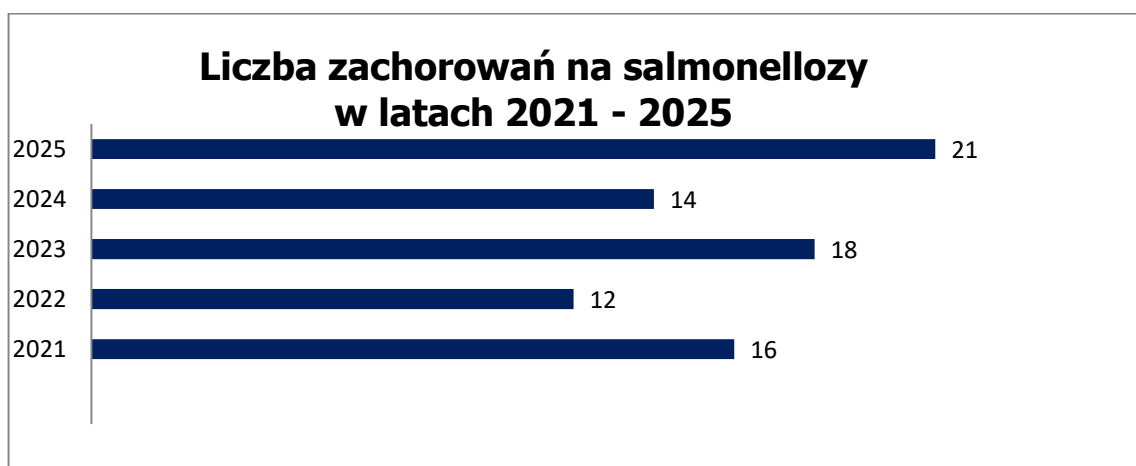

Wykres 11. Liczba zachorowań na biegunkę i zapalenia żołądkowo-jelitowe bliżej nieokreślone, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu w powiecie dąbrowskim w latach 2021-2025

W 2025 roku do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej zgłoszono 192 (8 osób hospitalizowano) rozpoznania biegunek i nieżytów żołądkowo-jelitowych o prawdopodobnym zakaźnym pochodzeniu. Rozpoznania u dzieci do lat 2 stanowiły ponad 16 % wszystkich zgłoszeń.

2. Salmonelloza

Najczęstszą przyczyną zatruc pokarmowych w Polsce jest zakażenie wywołane przez odzwierzęce pałeczki jelitowe *Salmonella*. Salmonellozy najczęściej występują w postaci schorzeń jelitowych, ostrych zatruc pokarmowych lub nieżytu żołądkowo-jelitowego, ale mogą też przebiegać bezobjawowo. Praktycznie każdy serotyp *Salmonella* może wywołać schorzenie lub zagrożenie dla zdrowia i życia, jeśli trafi na osobę z obniżoną odpornością lub spowodowany jest szczególnie zjadliwym szczepem bakterii. W 2025 roku odnotowano 21 zatruc pokarmowych wywołanych bakterią *Salmonella* (13 osób hospitalizowano). To wzrost zachorowań w stosunku do lat ubiegłych. Zachorowania u dzieci stanowiły blisko 62% zgłoszeń (w 9 przypadkach dzieci w wieku do lat 4). W roku sprawozdawczym zarejestrowano 24 okresowych nosicieli pałeczek salmonella (2024/14). W większości przypadków było to nosicielstwo pochorobowe.

Wykres 12. Liczba zachorowań na salmonellozy w powiecie dąbrowskim w latach 2021-2025

W 2025 roku na terenie powiatu, podobnie jak w latach ubiegłych dominującym serotypem wśród nosicieli była *Salmonella Enteritidis* – stanowił ponad 83% zachorowań wywołanych tą bakterią. W 4 przypadkach nosicielstwo dotyczyło serotypu *Salmonella Typhimurium*.

W roku sprawozdawczym odnotowano wystąpienie 8 ognisk zakażeń pokarmowych bakterią salmonella. Wszystkie zarejestrowane ogniska pokarmowe wywołane salmonellą wystąpiły w środowiskach rodzinnych (domowych) w tym:

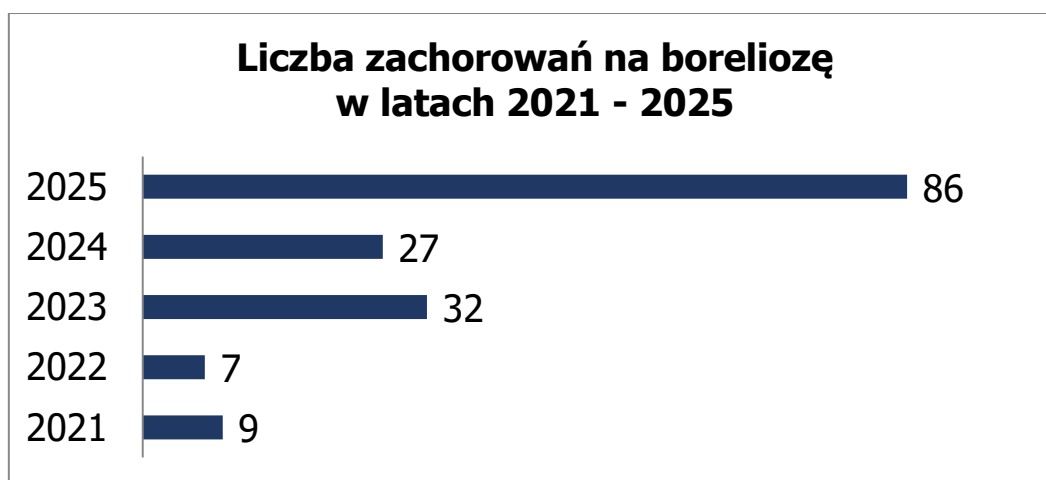
- 1/1 osoba chora (hospitalizowana), 2 bezobjawowych nosicieli *Salmonella Typhimurium*;
- 1/1 osoba chora (dziecko), 1 bezobjawowy nosiciel *Salmonella Enteritidis*, 2 os. narażone;
- 1/1 osoba chora (dziecko), 1 bezobjawowy nosiciel *Salmonella Enteritidis*, 3 os. narażone;
- 1/1 osoba chora (dziecko), 1 bezobjawowy nosiciel *Salmonella Enteritidis*, 2 os. narażone;
- 1/2 osoby chore, 1 hospitalizowana, czynnikiem wywołującym *Salmonella Enteritidis*;

- 1/1 osoba chora (dziecko), 3 bezobjawowych nosicieli *Salmonella Enteritidis*, 2 os. narażone;
- 1/1 osoba chora (hospitalizowana), 1 bezobjawowy nosiciel *Salmonella Enteritidis*, 1 os. narażona
- 1/1 osoba chora (dziecko) hospitalizowana, 1 bezobjawowy nosiciel *Salmonella Salmonella Typhimurium*, 2 os. narażone.

CHOROBY PRZENOSZONE PRZEZ WEKTORY I INNE CHOROBY ODZWIERZĘCE

1. Borelioza z Lyme

Borelioza z Lyme jest najczęściej występującą chorobą odkleszczową w Polsce i Europie, wywołaną przez krętki (bakterie) z rodzaju *Borrelia burgdorferi*, która przenosi się na człowieka za pośrednictwem kleszczy z rodzaju *Ixodes*. Obszar naszego kraju jest uznawany za terytorium endemiczne dla tej choroby, oznacza to, że kleszcze będące wektorami krętków z rodzaju *Borrelia* są obecne na całym terenie Polski.

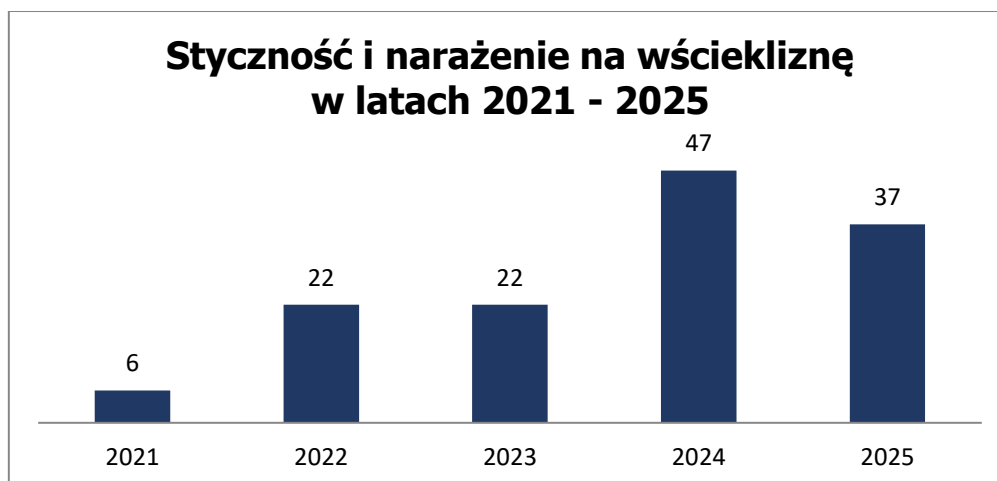
Wykres 13. Liczba zachorowań na boreliozę w powiecie dąbrowskim w latach 2021-2025

W powiecie dąbrowskim w roku 2025 zarejestrowano 86 przypadków boreliozy (3 osoby hospitalizowano). Jest to znaczny wzrost zachorowań w stosunku do roku poprzedniego (2024/27). Wśród osób, które zachorowały wystąpiły wczesne objawy zakażenia tj. rumień wędrujący.

2. Styczność i narażenie na wściekliznę – potrzeba szczepień

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Dąbrowie Tarnowskiej prowadzi monitoring przypadków/podejrzeń wścieklizny u ludzi. Polega on na współpracy z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Dąbrowie Tarnowskiej oraz Oddziałem Obserwacyjno-Zakaźnym ZOZ w Dąbrowie Tarnowskiej w celu objęcia nadzorem epidemiologicznym osób ze styczności ze zwierzęciem poddanym obserwacji.

Źródłem zakażenia wścieklizną są dzikie zwierzęta drapieżne, nietoperze, szopy pracze, zwierzęta domowe, np. psy, koty, rzadziej sarny, bydło, wiewiórki, gryzonie (zakażone przypadkowo wścieklizną). Zapobieganie zachorowaniom na wściekliznę u ludzi oparte jest na szybkim wdrożeniu poekspozycyjnych szczepień przeciw wściekliznie, a w bardzo rzadkich przypadkach stosowaniu surowicy odpornościowej u osób, które zostały pokąsane przez zwierzę podejrzane o wściekliznę, lub gdy słuźówki i/lub zraniona skóra miały kontakt ze śliną zwierzęcia podejrzanego o zachorowanie. Szczepienia przeciwko wściekliznie wykonywane są w Punkcie Szczepień znajdującym się przy Oddziale Obserwacyjno-Zakaźnym ZOZ w Dąbrowie Tarnowskiej. Kwalifikacja do szczepień odbywa się zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych, a decyzja o podjęciu szczepień jest zawsze poprzedzona wnikliwym wywiadem epidemiologicznym, w którym należy rozważyć: rodzaj ekspozycji, gatunek zwierzęcia które pokąsało (dzikie/domowe), okoliczności towarzyszące ekspozycji. W każdym przypadku ekspozycji należy dążyć do schwytania podejrzanego o wściekliznę zwierzęcia, w celu poddania go badaniu i obserwacji weterynaryjnej, które mogą wykluczyć konieczność szczepień.

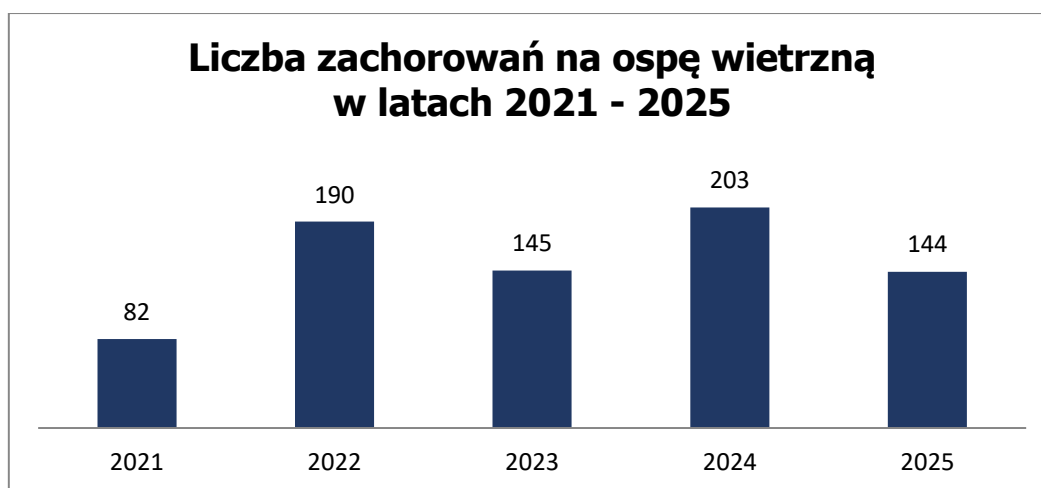
Wykres 14. Liczba przypadków narażenia na wściekliznę w powiecie dąbrowskim w latach 2021-2025

W 2025 roku w powiecie dąbrowskim zarejestrowano 37 przypadków pokąsań w wyniku których podjęto decyzję o szczepieniu p/wściekliznie. Osoby u których podjęto szczepienia były narażone na wściekliznę w związku z pokąsaniem najczęściej przez nieznanne zwierzęta domowe (psy i koty), u których nie było możliwości wykluczenia choroby lub poddania ich obserwacji weterynaryjnej. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna prowadzi również rejestr pokąsań przez zwierzęta, w przypadkach których była możliwość wykluczenia wścieklizny poprzez ich obserwację weterynaryjną. W 2025 roku zarejestrowano 16 takich przypadków gdzie w pokąsanych (przez psy) odstąpiono od szczepień.

CHOROBY ZAKAŻNE WIEKU DZIECIĘCEGO

1. Ospa wietrzna

Ospa wietrzna to ostra choroba zakaźna wywoływana przez wirus ospy wietrznej i półpaśca (Varicella-zoster virus – VZV) często kojarzona z charakterystyczną wysypką na skórze. W powiecie dąbrowskim w 2025 roku odnotowano spadek liczby zarejestrowanych przypadków zachorowań na ospę wietrzną w porównaniu z rokiem ubiegłym/144 spośród których 3 osoby hospitalizowano. Zachorowania miały charakter środowiskowy i konkretyzowały się przede wszystkim w grupach przedszkolnych i szkolnych. Dotyczyły osób nieszczepionych przeciwko ospie wietrznej.

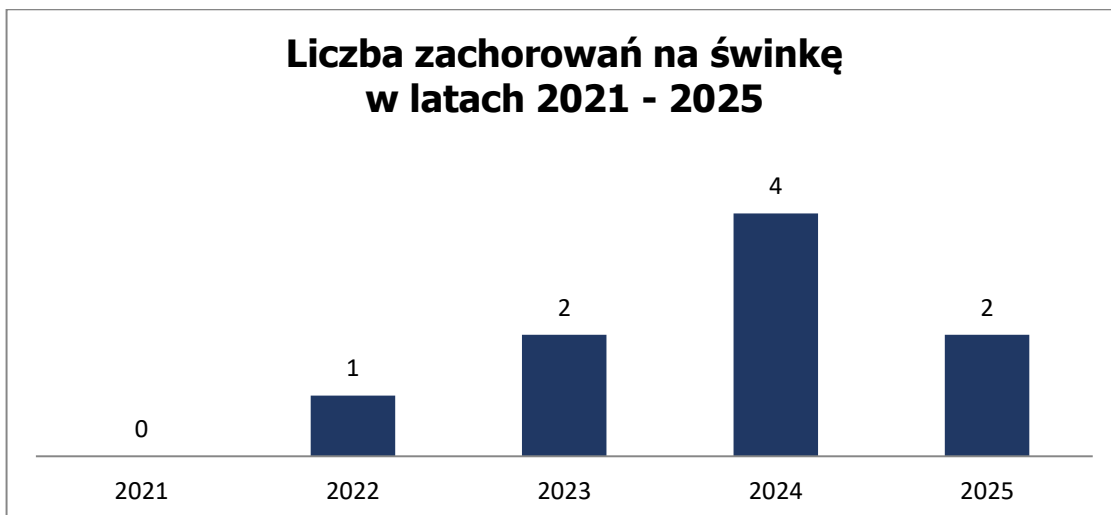

Wykres 15. Liczba zachorowań na ospę wietrzną w powiecie dąbrowskim w latach 2021-2025

W Polsce zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych szczepienie p/ospie wietrznej jest obowiązkowe dla osób szczególnie narażonych na zakażenie (dzieci do ukończenia 12 r.ż. z upośledzeniem odporności, o wysokim ryzyku ciężkiego przebiegu choroby, z ostrą białaczką limfoblastyczną w okresie remisji, zakażeni HIV, przed leczeniem immunosupresyjnym lub chemioterapią, oraz dzieci do ukończenia 12 roku życia z otoczenia tych osób). Bezpłatne szczepienia przewidziane są też dla dzieci uczęszczających do żłobków/przebywających w instytucjach opiekuńczych. Pomimo takiej możliwości, nadal niewielu rodziców z niej korzysta – w 2025 roku zaszczepiono zaledwie 27 dzieci. Szczepienia zaleca się również wybranym osobom, które nie chorowały na ospę wietrzną i nie zostały wcześniej zaszczepione oraz kobietom planującym zajście w ciążę, które nie chorowały na ospę wietrzną.

2. Świnka (zapalenie przyusznic)

Świnka – nagminne zapalenie przyusznic jest zakaźną chorobą wirusową. Występuje przede wszystkim u dzieci, ale zdarzają się przypadki zachorowania także u dorosłych. Do zakażenia dochodzi drogą wziewną, przez kontakt ze śliną i wydzielinami dróg oddechowych rozpraszanymi przez chorych na świnkę podczas kaszlu i kichania.

Wykres 16. Liczba zachorowań na świnkę w powiecie dąbrowskim w latach 2021-2025

W 2025 roku na terenie powiatu dąbrowskiego odnotowano 2 przypadki zachorowania – zarejestrowane jako przypadki możliwe – rozpoznane przez lekarzy na podstawie obrazu klinicznego, bez potwierdzenia laboratoryjnego. Niski poziom zachorowań – najprawdopodobniej związany jest z obowiązkowymi szczepieniami przeciwko odrze, śwince i różyczce u dzieci.

3. Płonica (szkarlatyna)

Płonica jest ostrą, wysypkową chorobą zakaźną wieku dziecięcego wywoływaną przez paciorkowce z grupy A *Streptococcus pyogenes*. Choroba charakteryzuje się nagłym wystąpieniem objawów tj.: ból gardła, ból głowy, gorączka, często nudności i wymioty, zapalenie gardła i migdałków, biały nalot na języku, który po kilku dniach staje się czerwony (malinowy).

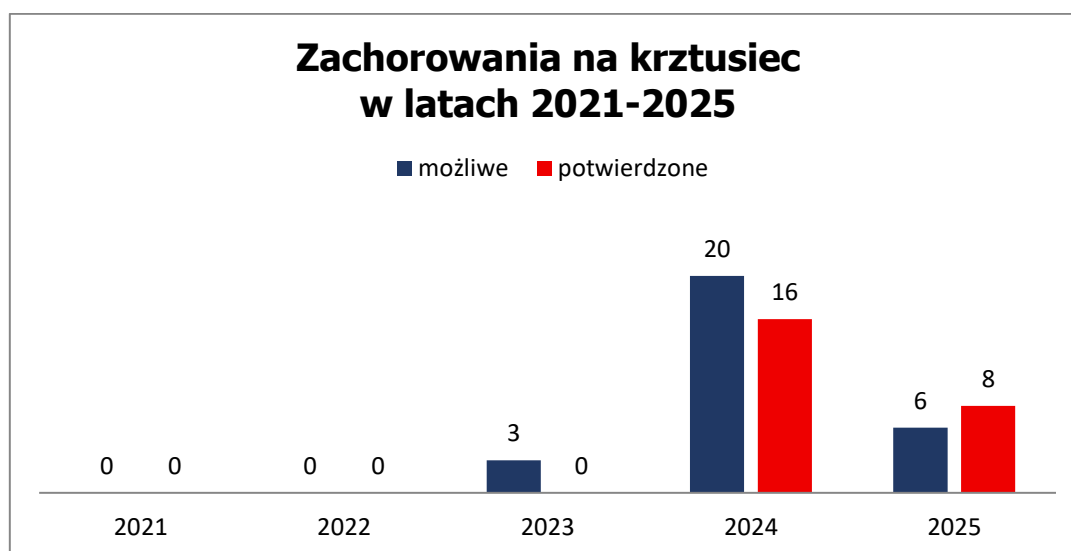

Wykres 17. Liczba zachorowań na płonicę w powiecie dąbrowskim w latach 2021-2025

Na terenie powiatu dąbrowskiego w 2025 roku, odnotowano 40 przypadków zachorowań na szkarlatynę (3 osoby hospitalizowano). To kolejny wzrost zachorowań biorąc pod uwagę poprzednie lata. Spośród wszystkich zgłoszonych zachorowań ponad połowę przypadków (21) zakwalifikowano jako przypadki możliwe spełniające wyłącznie kryteria kliniczne, natomiast pozostałe (19) zakwalifikowano jako przypadki potwierdzone (spełniające kryteria kliniczne i laboratoryjne).

4. Krztusiec

Krztusiec to ostra choroba zakaźna wywołana przez pałeczkę krztuśca. Do zakażenia dochodzi drogą kropelkową. Po dostaniu się do organizmu, bakterie wnikają do tkanek, gdzie namnażają się produkując toksynę krztuścową i inne czynniki zjadliwości. W pierwszych tygodniach objawy choroby są podobne do przeziębienia: suchy kaszel, katar, stany podgorączkowe, zapalenie gardła. Następnie pojawiają się typowe i przedłużające się napady uciążliwego długotrwałego kaszlu. Podstawową metodą zapobiegania zachorowaniom są szczepienia ochronne. W ramach obowiązkowego Programu Szczepień Ochronnych przed ciężkim przebiegiem zachorowania na krztusiec ochronę zapewnia skoniugowana szczepionka p/błonicy, tężcowi i krztuścowi. W przypadku osób dorosłych warto pamiętać o przyjęciu dawki przypominającej co 10 lat. W 2025 roku w powiecie odnotowano 14 przypadków zachorowań na krztusiec (4 hospitalizacje). Ocena faktycznego rozpowszechnienia krztuśca wymaga przeprowadzania badań diagnostycznych u wszystkich osób z przewlekłym kaszlem oraz zgłaszania wszystkich przypadków zachorowań. W 2025 roku tylko 8/14 przypadków zgłoszono jako potwierdzone (spełniające kryteria kliniczne i laboratoryjne), pozostałe przypadki spełniały wyłącznie kryteria kliniczne dające podstawy do zakwalifikowania ich jako przypadki możliwe.

Wykres 18. Liczba zachorowań na krztusiec w powiecie dąbrowskim w latach 2021-2025

Analizując powyższy wykres można zaobserwować znaczący spadek zachorowań na krztusiec w porównaniu do roku poprzedniego.

Choroby zakaźne objęte przez Światową Organizację Zdrowia programami eradykacji i eliminacji (odra, różyczka, poliomyelitis)

Istnieją choroby zakaźne, które nie mają rezerwuaru zwierzęcego i dla których dostępne są szczepionki o wysokim stopniu skuteczności. Dzięki temu możliwe jest osiągnięcie celu, jakim jest eliminacja choroby na danym obszarze (rozumiana jako brak zakażeń na terenie kraju przy nadal możliwych jej zawleczeniach z zagranicy), a następnie eradykacja choroby, tzn. całkowite wyeliminowanie na świecie. Obecnie Polska uczestniczy w koordynowanych przez WHO globalnych programach eliminacji odry i różyczki oraz eradykacji poliomyelitis.

1. Odra

Odra jest wysoce zakaźną chorobą wirusową, charakteryzującą się gruboplamistą wysypką (osutką), zapaleniem błon śluzowych dróg oddechowych i spojówek oraz gorączką. Jedynym skutecznym środkiem zapobiegającym zachorowaniu jest szczepienie. Program Szczepień Ochronnych przewiduje podanie II obowiązkowych dawek szczepionki u dzieci w 13–15 miesiącu życia oraz w 6 r.ż. Po podaniu I dawki odporność uzyskuje ok. 95% zaszczepionych, natomiast podanie II dawki pozwala osiągnąć odporność u niemalże 100% zaszczepionych osób.

Szczepienia ochronne radykalnie zmniejszyły zachorowalność na odrę w Europie, ale pomimo ogólnie wysokiego poziomu zaszczepienia, choroba ta nadal powoduje częste epidemie. W powiecie dąbrowskim od kilku lat nie odnotowano przypadków zachorowań na odrę.

2. Różyczka

Różyczka jest łagodną chorobą wysypkową rozwijającą się w wyniku zakażenia wirusem różyczki, który dostaje się do organizmu przez górne drogi oddechowe. U dzieci na ogół ma łagodny przebieg, zazwyczaj już po dwóch dobach gorączka mija a wysypka znika. U osób dorosłych przebieg choroby jest dużo cięższy i istnieje możliwość bardzo poważnych powikłań (kobiety w pierwszych trzech miesiącach ciąży – zagrożenie poronieniem lub wystąpieniem wad wrodzonych u płodu). W Polsce zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych prowadzone są powszechne szczepienia w 13 – 15 miesiącu życia oraz w 6 r.ż. W 2025 roku w powiecie dąbrowskim nie stwierdzono zachorowań na różyczkę.

3. Poliomyelitis

Poliomyelitis (choroba Heinego – Medina, ostre zapalenie rogów przednich rdzenia kręgowego, nagminne porażenie dziecięce) jest wysoce zakaźną chorobą wywoływaną przez trzy typy wirusa polio należące do enterowirusów. Zachorować może każdy, kto nie był zaszczepiony, niezależnie od wieku. Największy odsetek zachorowań dotyczy jednak dzieci poniżej 5 roku życia.

Zakażenie przenosi się drogą pokarmową i kropelkową przez kontakt z osobą zakażoną, przedmioty skażone jej wydzielinami (pochodzącymi z gardła albo zanieczyszczone kałem) oraz przez pokarm lub wodę zanieczyszczoną ściekami skażonymi wirusem. Przebieg choroby najczęściej jest bezobjawowy. Przebieg objawowy może mieć 3 postaci: poronną (gorączka, bóle gardła, wymioty), oponową (gorączka, bóle głowy, przeczulica, wymioty, sztywność karku) lub najcięższą – porażenną, związaną z porażeniem wielu mięśni, w tym oddechowych, co stanowi bezpośrednie zagrożenie życia. Kontynuacja Programu Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) dot. eradykacji zachorowań na poliomielitis polega na czynnym monitorowaniu przez Państwową Inspekcję Sanitarną zachorowań na ostre porażenia wiotkie u dzieci do lat 15. WHO wprowadziła obowiązek zgłaszania OPW jako wskaźnika czułości nadzoru nastawionego na wyszukiwanie przypadków poliomielitis. W Polsce od wielu lat nie odnotowano zachorowań wywołanych wirusem poliomielitis. Zawdzięczamy to głównie szczepieniom ochronnym (ciągły nadzór nad wykonawstwem szczepień).

WIRUSOWE ZAPALENIE WĄTROBY

Wirusowe zapalenia wątroby to choroby zakaźne wywoływane przez wirusy hepatotropowe powodujące stan zapalny wątroby. Może ono mieć różny przebieg w zależności od tego z jakim typem WZW mamy do czynienia oraz od wieku zakażonego, jego stanu zdrowia przed zakażeniem, a także od chorób współistniejących. Wirusy wywołujące Wirusowe Zapalenie Wątroby (WZW) są odporne na działanie czynników fizycznych i chemicznych.

1. WZW typu A

Wirusowe Zapalenie Wątroby typu A (WZW A), potocznie „żółtaczka pokarmowa”, to choroba wywołwana przez wirus HAV (*Hepatitis A Virus*) z rodziny Picornaviridae. U osób dorosłych częstym objawem zakażenia HAV jest żółtaczka, której towarzyszą objawy ogólne, tj. gorączka, brak apetytu, nudności, wymioty. Pojawiają się one 2-7 tygodni od momentu zakażenia i mogą trwać nawet przez wiele tygodni. Ludzie są jedynym rezerwuarem wirusa wywołującego WZW A, który przenoszony jest głównie drogą pokarmową. W 2025 roku w powiecie dąbrowskim odnotowano 1 przypadek zachorowania na WZW typu A – dotyczył osoby dorosłej (hospitalizowanej). Zachorowanie miało charakter sporadyczny i zostało potwierdzone serologicznie (oznaczono przeciwciała anty-HAV w klasie IgM).

2. WZW typu B

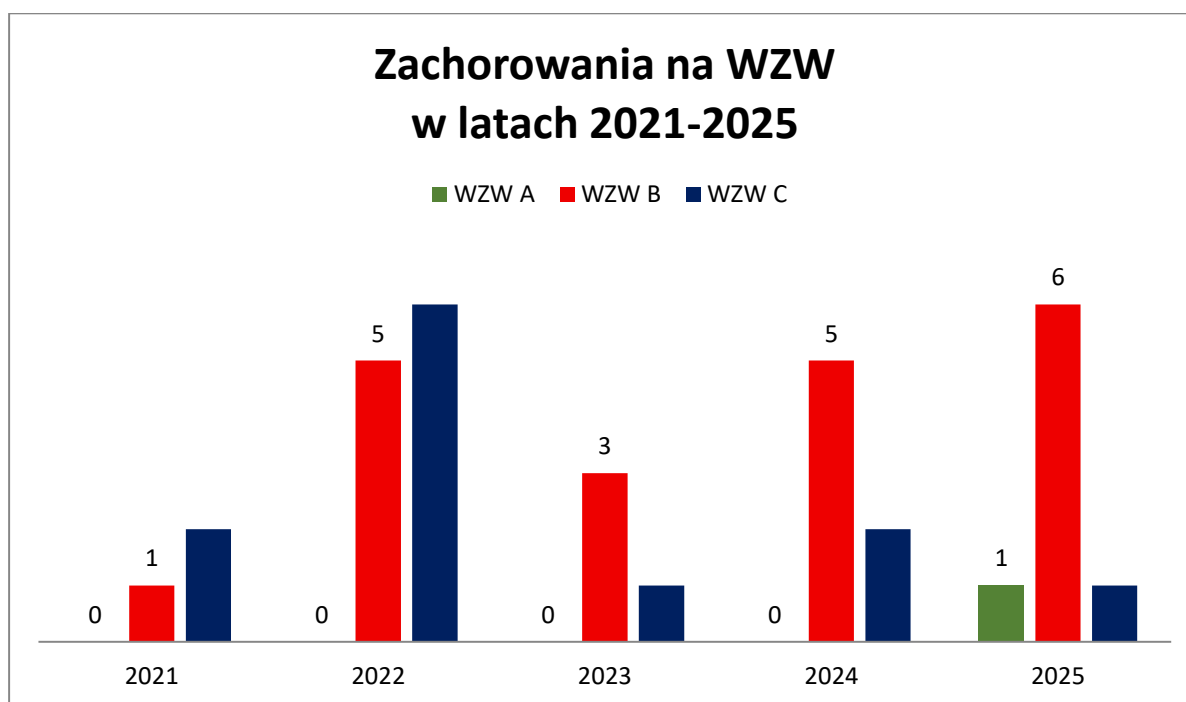
Wirusowe Zapalenie Wątroby typu B (WZW B) to jedna z najgroźniejszych chorób zakaźnych człowieka. Wywołuje ją wirus HBV (*Hepatitis B Virus*), który może wywoływać zakażenia ostre lub przewlekłe. Do zakażenia dochodzi przez kontakt z zakażoną krwią, kontakty seksualne z zakażonymi, niejałowy ostry sprzęt medyczny (igły i narzędzia chirurgiczne) skażony krwią.

Na terenie powiatu dąbrowskiego w roku 2025 odnotowano 6 potwierdzonych przypadków WZW typu B – 1 osoba wymagała hospitalizacji.

3. WZW typu C

Zachorowania na Wirusowe Zapalenie Wątroby typu C są ważnym problemem epidemiologicznym, ponieważ występują głównie w postaci bezobjawowej oraz brak jest metod zapobiegania w drodze szczepień ochronnych. Do zakażenia dochodzi najczęściej poprzez naruszenie ciągłości tkanek i kontakt uszkodzonej skóry, śluzówek ze skażoną krwią lub wydzielinami (surowica, sperma, ślina). Zachorowanie na WZW typu C rozpoznaje się zwykle przypadkowo w późnym okresie np. podczas badań profilaktycznych. Zakażenie prowadzi do poważnych następstw zdrowotnych w postaci przewlekłego zapalenia wątroby czy marskości wątroby. W 2025 roku na terenie powiatu dąbrowskiego odnotowano 1 przypadek zachorowania osoba była leczona ambulatoryjnie.

W celu zapobiegania zakażeniom należy wdrażać i utrzymywać wysoki standard świadczeń zdrowotnych oraz zabiegów o charakterze niemedyceznym z naruszeniem ciągłości tkanki.

Wykres 19. Liczba zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby w powiecie dąbrowskim w latach 2021-2025

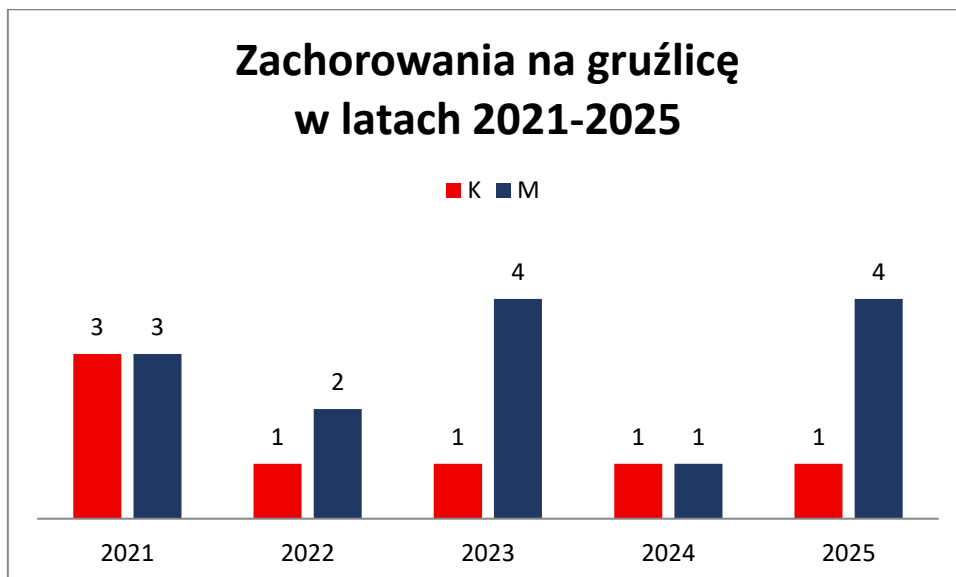
Podsumowując na terenie powiatu dąbrowskiego w roku 2025 odnotowano wzrost zachorowań na WZW typu B i spadek zachorowań na WZW typu C w porównaniu z rokiem poprzednim.

GRUŻLICA

Gruźlica jest chorobą bakteryjną wywoływaną przez bakterie *Mycobacterium tuberculosis* (prątki gruźlicy). **Zachorowania na gruźlicę należą do najczęściej występujących chorób zakaźnych na świecie.** To choroba wielonarządowa, atakuje wszystkie narządy organizmu jednak w ponad 90 % przypadków dotyczy płuc, zaś w 10 % przypadkach rozwija się jako gruźlica innych narządów (opłucnej, węzłów chłonnych, układu moczowo-płciowego i układu kostnowątkowego). Najbardziej narażeni na zakażenie prątkiem są osoby starsze oraz osoby z wrodzonymi lub nabytymi zaburzeniami odporności. Choroba najczęściej przenosi się drogą kropelkową, źródłem zakażenia są przede wszystkim chorzy, którzy wydalają prątki podczas kaszlu, kichania a nawet śmiechu czy mówienia. Chorzy na gruźlicę podlegają ustawowemu obowiązkowi leczenia, a w okresie prątkowania dodatkowo obowiązkowej hospitalizacji co dotyczy również osób z uzasadnionym podejrzeniem o prątkowanie.

W Polsce sytuację epidemiologiczną gruźlicy monitoruje Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie, który prowadzi Krajowy Rejestr Gruźlicy oraz przedstawia aktualne dane dotyczące zachorowań. W województwie małopolskim nadzór sprawuje Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Krakowie w ścisłej współpracy z Powiatowymi Stacjami oraz Instytutem. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Tarnowskiej monitoruje sytuację epidemiologiczną gruźlicy na terenie powiatu poprzez prowadzenie rejestru osób chorych na gruźlicę oraz prowadzenie nadzoru epidemiologicznego nad chorymi od momentu rozpoznania choroby do całkowitego wyleczenia, a także nad osobami z kontaktu z chorym.

W roku 2025 na terenie powiatu dąbrowskiego zarejestrowano 5 przypadków zachorowań na gruźlicę, w tym 1 wznowa. Zachorowania dotyczyły 4 osób w wieku powyżej 60 lat i 1 przypadek wznowy u osoby powyżej 50 r.ż. W ramach nadzoru przeprowadzono dochodzenia epidemiologiczne, ustalono osoby z kontaktu z chorymi, dokonano oceny ryzyka i w zależności od rangi kontaktu ustalono osoby narażone, które objęto nadzorem epidemiologicznym

Wykres 20. Liczba zachorowań na gruźlicę w powiecie dąbrowskim w latach 2021-2025

Przedstawiony powyżej wykres ilustruje, iż w roku 2025 zanotowaliśmy znaczący wzrost zachorowań na gruźlicę w porównaniu z rokiem poprzednim. Uwzględniając płeć chorych zarejestrowanych w latach 2021 – 2025 można zauważyć, że większość przypadków dotyczy mężczyzn. W analizowanym okresie z powodu gruźlicy zmarła 1 osoba.

SZCZEPIENIA OCHRONNE

II. SZCZEPIENIA OCHRONNE

Szczepienia ochronne to jedna z podstawowych i najskuteczniejszych metod profilaktyki chorób zakaźnych, które nadal są realnym zagrożeniem. Stosowane masowo przyczyniają się do wypracowania odporności zbiorowskiej, tj. ochrony osób nieuodpornionych w wyniku zaszczepienia wysokiego odsetka społeczeństwa. Odporność uzyskana w wyniku szczepienia jest długotrwała i w realny sposób zabezpiecza przed zachorowaniem. Głównym celem szczepień jest ochrona przed ciężkim przebiegiem choroby i powikłaniami których często nie jesteśmy w stanie przewidzieć. Narażenie na choroby może wystąpić w każdym wieku, a u najmłodszych dzieci ich przebieg może być najcięższy. Sytuacja epidemiologiczna chorób tj.: gruźlica, błonica, krztusiec, tężec, poliomyelitis, odra, różyczka, świnka, wirusowe zapalenie wątroby typu B, inwazyjne zakażenia Haemophilus influenzae typu b, inwazyjne zakażenia Streptococcus pneumoniae, ospa wietrzna, zakażenia rotawirusowe – zależna jest od poziomu realizacji szczepień ochronnych. Uodpornienie czynne dzieci w Polsce realizowane jest w oparciu o schemat obowiązkowych szczepień dzieci i młodzieży zawarty w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2023 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz. U. z 2025 r., poz. 782) oraz Program Szczepień Ochronnych na dany rok. Szczegółowe wskazania dotyczące stosowania poszczególnych szczepionek, wynikają z aktualnej sytuacji epidemiologicznej, przepisów oraz zaleceń, które Główny Inspektor Sanitarny ogłasza w formie komunikatu, w dzienniku urzędowym ministra właściwego ds. zdrowia, w terminie do dnia 31 października roku poprzedzającego realizację tego programu.

Tabela 2. Kalendarz szczepień ochronnych na 2025 rok

Realizacja szczepień ochronnych w ramach Programu Szczepień Ochronnych.

Nadzór nad szczepieniami ochronnymi w powiecie dąbrowskim w 2025 roku prowadzony był w stosunku do 12 252 dzieci i młodzieży w rocznikach 2006 – 2025. W celu realizacji szczepień ochronnych z magazynu PSSE wydano 10 097 ampułek preparatów szczepionkowych.

Na terenie powiatu świadczenia zdrowotne w zakresie szczepień ochronnych dzieci i młodzieży oraz dorosłych realizowane były przez 18 Punktów Szczepień. Wszystkie poddane zostały kontrolom kompleksowym w zakresie dokumentacji i realizacji szczepień ochronnych oraz przechowywania preparatów szczepionkowych. Dodatkowo dokonano 13 kontroli tematycznych w związku z powszechnym spisem kart uodpornienia. W roku sprawozdawczym w powiecie nie odnotowano zdarzeń powodujących przerwanie łańcucha chłodniczego podczas przechowywania preparatów szczepionkowych zarówno u świadczeniodawców jak i w magazynie szczepionek Stacji.

Placówki realizujące szczepienia ochronne prowadzą kontrolę zużycia preparatów szczepionkowych otrzymywanych z PSSE w Dąbrowie Tarnowskiej tj.: prowadzą rejestry rozchodu i przychodu preparatów szczepionkowych, w tym preparatów wielodawkowych (szczepionek p/gruźlicy – BCG). W zakresie zużycia preparatów szczepionkowych świadczeniodawcy sporządzają okresowe sprawozdania (kwartalne) i przekazują je do PPIS w Dąbrowie Tarnowskiej. Na podstawie ww. sprawozdań pracę nadzorowanych punktów szczepień można ocenić jako poprawną.

Coroczna, szczegółowa analiza wykonania szczepień ochronnych jest przeprowadzana na podstawie danych uzyskanych z punktów szczepień w rocznym sprawozdaniu MZ-54. Poniżej przedstawiono tabelę obrazującą poziom zaszczepienia dzieci i młodzieży z powiatu dąbrowskiego na przestrzeni ostatnich trzech lat. Brakujące szczepienia w poszczególnych rocznikach wynikające z sezonowych infekcji spowodowanych wirusami grypy i RSV, będą sukcesywnie realizowane. Realizacja obowiązkowych szczepień poekspozycyjnych w 2025 roku kształtowała się następująco:

- przeciw tężcowi /829 osób
- przeciw wściekliźnie /181 osób

Od 1 września 2024 r. wprowadzono w Polsce **program szczepień zalecanych przeciw HPV**, realizowany w szkołach, obejmujący dzieci w wieku 9 - 14 lat, który w roku 2025 nadal był kontynuowany. HPV (Human Papilloma Virus) to nazwa ludzkiego wirusa brodawczaka, który odpowiada za zachorowania na raka szyjki macicy oraz inne choroby nowotworowe u osób obojga płci. Szczepienie jest najskuteczniejsze przed potencjalnym narażeniem na zakażenie HPV, do którego dochodzi głównie drogą kontaktów seksualnych, dlatego powszechne programy szczepień p/HPV najczęściej wskazują dziewczynki i chłopców w wieku poniżej 15 lat. Na terenie powiatu dąbrowskiego szczepienia realizowane są w większości w placówkach podstawowej opieki zdrowotnej. Aktualnie odsetek dzieci zaszczepionych spośród podległych szczepieniom wynosi 8,5 %.

Tabela 3. Poziom zaszczepienia dzieci i młodzieży powiatu dąbrowskiego latach 2023-2025

Lp.	Rocznik	Rodzaj szczepienia	2023 %	2024 %	2025 %
1.	1-szy r. ż.	Wzw typu B 2+3x	83,7	85,7	84,2
		Gruźlica	98,7	97,3	95,4
		Błonica-Tężec-Krztusiec 3x	47,1	50,3	44
		Poliomyelitis 2x	47,1	50,3	44
		Haemophilus infl. typu b	47,1	50,1	43,2
		Streptococcus pneumoniae	57,8	61,8	54,7
2.	2-gi r. ż.	Wzw typu B 2+3x	98,2	97,3	96,3
		Błonica-Tężec-Krztusiec 2+3x	93,9	94,7	94,8
		Poliomyelitis 2+3x	93,9	94,7	94,8
		Odra-Świnka-Różyczka /MMR/	74,7	72,4	72,7
		Haemophilus infl. typu b 2+3x	93,9	95,2	94
		Streptococcus pneumoniae	93,2	95,2	93,8
4.	6-ty r. ż.	Błonica-Tężec Krztusiec /DTaP/ 5x	53,0	52	49
		Poliomyelitis 4x	53,0	52	49
5.	14-ty r. ż.	Błonica-Tężec 6x	75,1	71,9	76,5
6.	19-ty r. ż.	Błonica-Tężec 7x	72,4	68,7	66,6

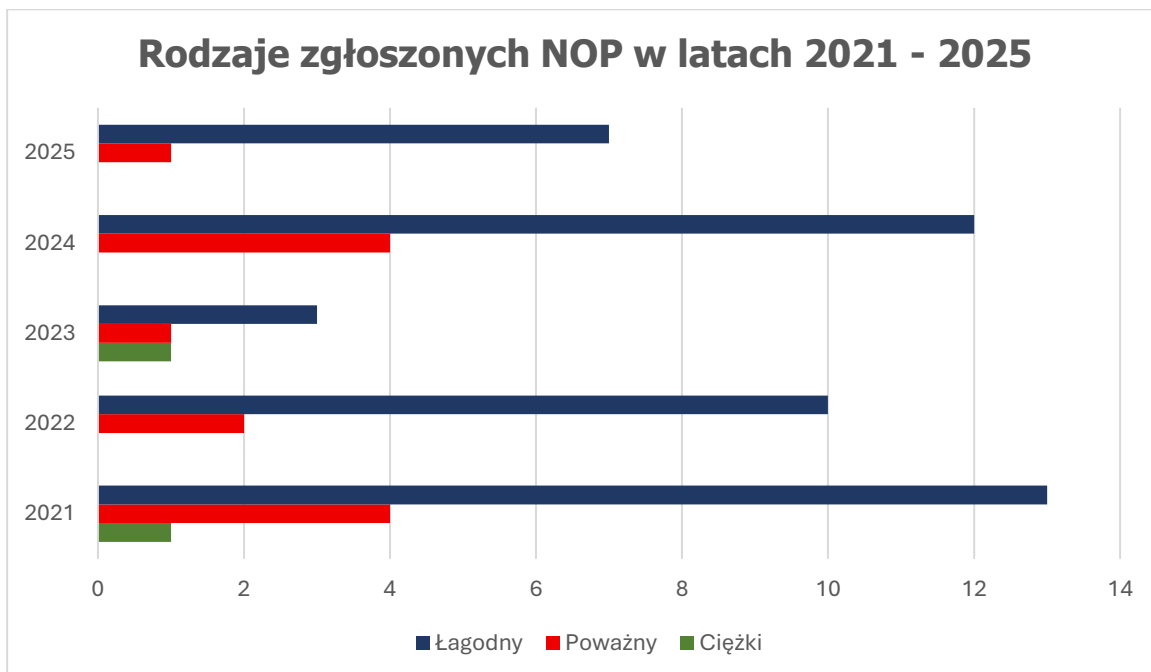
Niepożądane odczyny poszczepienne (NOP)

Jedną z najczęstszych obaw rodziców/opiekunów związanych z zaszczepieniem swojego dziecka jest wystąpienie niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP). Preparaty immunologiczne tak jak wszystkie leki mogą być przyczyną działań niepożądanych. Dlatego producenci wszystkich leków, umieszczają w kartach charakterystyk produktów leczniczych informacje dotyczące możliwych działań niepożądanych. Równocześnie należy podkreślić, że szczepionki są najlepiej sprawdzonymi pod względem bezpieczeństwa preparatami farmaceutycznymi. Łagodny poszczepienny odczyn zapalny tj. zaczerwienienie/obrzęk/ból w miejscu podania szczepionki, jest naturalnym zjawiskiem, świadczącym o prawidłowym funkcjonowaniu układu immunologicznego. Poważne odczyny poszczepienne zdarzają się rzadko – raz na kilka do kilkunastu tysięcy podanych dawek szczepionki. Wyniki badań naukowych pokazują, że korzyści wynikające ze szczepienia zdecydowanie przewyższają potencjalne ryzyko odczynów poszczepiennych.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie niepożądanych odczynów poszczepiennych oraz kryteriów ich rozpoznawania, prowadzony jest monitoring niepożądanych odczynów poszczepiennych. Zgłaszanie NOP jest obowiązkiem każdego lekarza, który rozpoznaje lub podejrzewa jego wystąpienie. Jest to niezbędne dla uzyskania pełnego obrazu bezpieczeństwa stosowanych w kraju preparatów szczepionkowych. Niezwłoczna informacja o wystąpieniu niepożądanego odczynu poszczepiennego umożliwia ponadto podjęcie natychmiastowych działań w przypadku pojawienia się jednocześnie większej liczby poważnych lub ciężkich odczynów poszczepiennych. Kryteria NOP obejmują:

- odczyn ciężki – zagrażający życiu (wymaga hospitalizacji w celu ratowania zdrowia, może prowadzić do trwałego ubytku sprawności fizycznej lub umysłowej, może kończyć się śmiercią),
- odczyn poważny – duże nasilenie objawów w postaci znacznego obrzęku kończyny, silnego jej zaczerwienienia, wysokiej gorączki (nie wymaga zwykle hospitalizacji w celu ratowania zdrowia, nie prowadzi do trwałego uszczerbku dla zdrowia, nie stanowi zagrożenia życia),
- odczyn łagodny – nie ma szczególnie dużego nasilenia, charakteryzuje się występowaniem miejscowego obrzęku kończyny, silnego miejscowego zaczerwienienia, gorączki.

W rejestrze Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych prowadzonym przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Dąbrowie Tarnowskiej w 2025 roku odnotowano 8 NOP-ów zgłoszonych przez lekarzy. W 7 przypadkach były to odczyny łagodne, w 1 poważny. Na wykresie przedstawiono rodzaje i ilość zgłoszonych NOP-ów na przestrzeni ostatnich 5 lat.

Wykres 21. Rodzaje zgłoszonych NOP w latach 2021-2025

Postępowanie egzekucyjne

Znaczny wzrost liczby osób nie realizujących obowiązku wykonania szczepień ochronnych w skali ogólnopolskiej ma również swoje odbicie w naszym powiecie. Na koniec 2025 r. wykazano 166 dzieci (w 2024 r. – 71), których rodzice nie realizowali obowiązku – stan na dzień 31.12.2025 r.

W stosunku do rodziców, nie realizujących obowiązku szczepień dzieci, PPIS w Dąbrowie Tarnowskiej i Wojewoda Małopolski, zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz ustawą z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, prowadził działania nakierowane na wyegzekwowanie realizacji obowiązku.

W trakcie roku sprawozdawczego podejmowano działania informacyjno – edukacyjne oraz przymuszające w stosunku do osób nie realizujących w/wym. obowiązku w postaci:

- 111 pism informacyjno-edukacyjnych do rodziców/opiekunów prawnych dzieci z informacjami o korzyściach wynikających z wykonania szczepień ochronnych oraz zawierających pouczenie o zagrożeniach związanych z chorobami, na które istnieje możliwość uodpornienia poprzez szczepienie,
- 166 upomnień zawierających wezwanie do wykonania obowiązku szczepień ochronnych z pouczeniem o skierowaniu sprawy na drogę egzekucji administracyjnej,
- 32 wniosków do Wojewody Małopolskiego o wszczęcie wobec opiekunów prawnych niezaszczepionych dzieci egzekucji administracyjnej oraz nałożenie grzywny w celu przymuszenia.

Spośród osób nierealizujących obowiązku szczepień ochronnych, wobec których wszczęto procedurę przymuszającą, szczepienia zostały uzupełnione u 22 dzieci.

STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH

III. STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH

Nadzór sanitarny w zakresie higieny lecznictwa w podmiotach wykonujących działalność leczniczą ma na celu zapewnienie bezpiecznych warunków realizowanych świadczeń zdrowotnych.

Zakres kontroli kompleksowych w obiektach obejmuje ocenę:

- stanu sanitarno-technicznego,
- prowadzenie procesów dezynfekcji i sterylizacji,
- postępowanie z bielizną czystą i brudną,
- postępowanie z odpadami,
- stosowanie środków ochrony indywidualnej,
- przestrzeganie procedur sanitarno-higienicznych zapobiegających zakażeniom,
- prowadzenie i dokumentowanie kontroli wewnętrznych w zakresie profilaktyki zakażeń.

W okresie od 01.01.2025 r. do 31.12.2025 r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Tarnowskiej znajdowało się 102 obiekty tj.:

• niezabiegowe praktyki lekarskie	9
• zabiegowe praktyki lekarskie	11
• gabinety stomatologiczne	14
• przychodnie	16
• punkty szczepień	18
• praktyki pielęgniarek i położnych	3
• gabinety rehabilitacji	3
• szpital	1
• zakład opiekuńczo – leczniczy	1
• stacje wyjazdowe zespołów ratownictwa medycznego	2
• inne	4

Nadzór nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą w powiecie dąbrowskim w 2025 roku przedstawiono tabeli.

Tabela 4. Nadzór nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą w powiecie dąbrowskim w 2025 roku

Rodzaj obiektu	Liczba obiektów nadzorowanych	Liczba obiektów poddanych kontroli	Liczba wykonanych kontroli	% skontrolowanych obiektów
Szpital	1	1	14	100
Zakład Opiekuńczo-Leczniczy	1	1	1	100
Centrum Zdrowia Tuchów	1	1	3	100
Przychodnie i Ośrodki Zdrowia	16	16	16	100
Niezabiegowe praktyki lekarskie	29	9	9	31,3
Zabiegowe praktyki lekarskie	11	3	3	27,3
Praktyki lekarzy dentyków	14	7	8	50
Praktyki pielęgniarek i położnych	3	1	1	33,3
Rehabilitacja	3	2	2	66,7
Zespoły ratownictwa medycznego	2	2	2	100
Stacja Dializ	1	1	1	100
Punkt poboru materiału do badań	1	1	1	100
Rezonans Powiśle	1	1	1	100
Punkty szczepień	18	18	32	100

W ramach nadzoru nad obiektami prowadzącymi działalność leczniczą w analizowanym okresie przeprowadzono łącznie 94 kontrole, w tym:

- 70 kompleksowych,
- 2 sprawdzające,
- 22 tematyczne.

W związku ze stwierdzonymi podczas kontroli nieprawidłowościami wydano 3 decyzje merytoryczne oraz 3 decyzje płatnicze, mandatów karnych nie nałożono.

Stwierdzane nieprawidłowości w kontrolowanych podmiotach leczniczych dotyczyły niewłaściwego stanu technicznego wyposażenia, oraz nieprzestrzegania procedur higieniczno-sanitarnych.

W większości skontrolowanych obiektów stwierdzono właściwy dobór preparatów dezynfekcyjnych w stosunku do potencjalnego zagrożenia. Zapas sprzętu jednorazowego użytku, materiałów opatrunkowych, ręczników jednorazowych, środków do mycia i dezynfekcji rąk był wystarczający. Zastrzeżeń nie budziły również procesy sterylizacji narzędzi wielokrotnego użytku, postępowanie z brudną bielizną oraz magazynowanie odpadów medycznych.

Zakażenia szpitalne i ocena działalności Zespołów Kontroli Zakażeń Szpitalnych

Zakażenia szpitalne oraz występowanie ognisk epidemicznych w szpitalach to ciągle aktualny i ważny problem, gdyż stanowią zagrożenie zarówno dla pacjentów jak i personelu.

Szpitalnym ogniskiem epidemicznym określa się występowanie co najmniej dwóch zachorowań wywołanych tym samym drobnoustrojem, pozostających ze sobą w związku epidemiologicznym. Ognisko epidemiczne w szpitalu oznacza wzrost powyżej oczekiwanej częstości występowania zakażeń lub kolonizacji, wywołanych przez określony drobnoustrój. Przebieg i charakter ogniska epidemicznego różni się w zależności od rodzaju czynnika etiologicznego, postaci klinicznej zakażenia, specyfiki oddziały, grupy hospitalizowanych pacjentów. Przestrzeganie w podmiocie leczniczym obowiązujących procedur zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym jest najskuteczniejszym środkiem w ich zapobieganiu w danej placówce.

W roku 2025 odnotowano 3 ogniska epidemiczne w Zespole Opieki Zdrowotnej w Dąbrowie Tarnowskiej:

- 2 w obrębie Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii – spowodowane patogenem Klebsiella pneumoniae KPC oraz OXA-48,
- 1 w Oddziale Chirurgii Urazowo - Ortopedycznej – spowodowane wirusem Grypy typu A.

Wszystkie ogniska zostały zgłoszone raportem wstępnym przez Specjalistę ds. Epidemiologii z ZOZ, zgodnie z opracowanymi i stosowanymi procedurami szpitalnymi. Po ustąpieniu zachorowań ogniska zostały wygaszone.

W związku z wystąpieniem ognisk epidemicznych personel medyczny Oddziałów oraz Zespół ds. Zakażeń Szpitalnych podjął odpowiednie działania zapobiegawcze i przeciwepidemiczne, w celu unieszkodliwienia źródła zakażenia oraz przecięcia dróg szerzenia się zakażeń i chorób zakaźnych.

Oceniając stan sanitarny powiatu w zakresie higieny lecznictwa nie można zapominać o zagrożeniach związanych z zakażeniami szczepami bakterii Enterobacterales wytwarzającymi karbapenemazy (w skrócie CPE). Szczepy tych pałeczek jelitowych są odporne na działanie wielu antybiotyków. Sprawa rozprzestrzeniania się szczepów opornych na karbapenemy jest jednym z poważniejszych problemów epidemiologicznych i należy podejmować wszelkie działania zmierzające do spowolnienia transmisji tych zagrożeń w szpitalach. Istotnym elementem jest tu zwłaszcza stosowanie w szpitalu rekomendacji krajowych w zakresie antybiotykoterapii i lekooporności oraz monitorowanie stosowanej antybiotykoterapii.

Od 22 stycznia 2020 r. w Małopolsce funkcjonuje Strategia działań mających wpływ na ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń patogenami opornymi na antybiotyki kluczowe dla leczenia w podmiotach leczniczych województwa małopolskiego, opracowana przez Wojewódzki Zespół ds. Monitorowania i Zwalczania Zakażeń Patogenami Opornymi na Antybiotyki Kluczowe dla Leczenia w podmiotach leczniczych województwa małopolskiego. Strategia wprowadziła zasady dotyczące komunikacji i współpracy w województwie małopolskim pomiędzy jednostkami/podmiotami leczniczymi w zakresie przekazywania informacji o pacjentach skolonizowanych/zakażonych CPE. Ponadto od 1 czerwca 2023 r. obowiązują zmiany w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie listy czynników alarmowych, rejestrów zakażeń szpitalnych i czynników alarmowych oraz raportów o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala (Dz. U. z 2024 r. poz.335), zobowiązujące kierowników podmiotów leczniczych do przesyłania państwowemu inspektorowi sanitarnemu raportów miesięcznych o liczbie badań mikrobiologicznych przesiewowych i wykonanych celem diagnostyki zakażeń w poszczególnych komórkach organizacyjnych szpitala.

A wooden crate overflowing with fresh vegetables, including carrots, radishes, broccoli, and corn, held by a person in a plaid shirt. The background is a soft-focus green field.

**STAN SANITARNY
ZAKŁADÓW ŻYWIENIOWO-
ŻYWNOŚCIOWYCH ORAZ
PRZEDMIOTÓW UŻYTKU**

IV. STAN SANITARNY ZAKŁADÓW ŻYWIENIOWO-ŻYWNOŚCIOWYCH ORAZ PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

Zakres nadzoru sanitarnego.

Pracownicy Sekcji Higieny Żywności i Żywienia realizują zadania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa żywności produkowanej nieodzwierzęcej oraz żywności odzwierzęcej i nieodzwierzęcej wprowadzanej do obrotu na terenie powiatu dąbrowskiego, do których należą:

- sprawowanie bieżącego nadzoru nad zakładami produkcyjnymi oraz wprowadzającymi do obrotu środki spożywcze oraz materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością,
- sprawowanie nadzoru nad jakością wprowadzanych do obrotu środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością,
- prowadzenie nadzoru nad jakością żywienia różnych grup ludności w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego i otwartego,
- opracowywanie ognisk zatruc pokarmowych,
- podejmowanie działań w zakresie systemu RASFF / Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt, w celu niezwłocznego wycofania z obrotu lub produkcji żywności stwarzającej zagrożenie dla zdrowia lub życia,
- przyjmowanie i realizacja zgłaszanych sygnałów obywatelskich,
- przeprowadzanie postępowania związanego z zatwierdzaniem/wykreślaniem i rejestracją zakładów żywnościowo-żywnościowych,
- nadzór nad suplementami diety.

Stan sanitarny obiektów żywności żywienia i przedmiotów użytku.

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów w roku 2025 podobnie jak w latach ubiegłych oceniany był w oparciu o jednolite procedury urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, uwzględniające przepisy prawa żywnościowego w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych. Kontrole przeprowadzone zostały zgodnie z harmonogramem opracowanym według wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego (ich częstotliwość w poszczególnych grupach ustalana była w oparciu o ryzyko wynikające z kategoryzacji zakładu, rodzaj działalności i wynik ostatniej kontroli). W roku 2025 w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli żywności prowadzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Tarnowskiej znajdowało się 655 zakładów produkcji i obrotu żywnością, materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. W nadzorowanych obiektach przeprowadzono łącznie 548 kontroli sanitarnych. Plan kontroli na rok 2025 został zrealizowany w 96 %.

Tabela 5. Liczba kontroli w poszczególnych grupach zakładów

Rodzaj obiektu	Rok 2025	
	Liczba obiektów objętych nadzorem	Liczba kontroli w obiektach
Zakłady produkcji żywności w tym:	262	218
Wytwórnice lodów	5	4
Automaty do lodów	6	7
Piekarnie	8	13
Ciastkarnie	4	9
Wytwórnice napojów alkoholowych, w tym wytwórnice win	1	0
Przetwórnice owocowo-warzywne	5	2
Wytwórnice koncentratów spożywczych	1	5
Wytwórnice octu, majonezu, musztardy	1	2
Wytwórnice chrupek, chipsów i prażynek	1	1
Zakłady garmazeryjne	1	1
Producenci pierwotni, rolniczy handel detaliczny, dostawcy bezpośredni	210	163
Producenci żywności w warunkach domowych	15	7
Inne wytwórnice żywności	4	4
Zakłady obrotu żywnością w tym:	255	200
Sklepy spożywcze	140	119
Kioski	7	2
Magazyny hurtowe	2	8
Obiekty ruchome i tymczasowe	15	11
Środki transportu	30	30
Inne obiekty obrotu żywnością	61	30
Zakłady żywienia zbiorowego otwarte w tym:	59	73
zakłady małej gastronomii	48	52
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	69	49
Miejsca obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością	10	8
Razem	655	548

W roku 2025 skontrolowano 462 spośród 655 zakładów znajdujących się w rejestrze (70,5%) tym:

- 198 (75,6%) obiektów produkcji żywności,
- 162 (63,5%) obiekty obrotu żywnością,
- 48 (81,4%) obiektów żywienia otwartego,
- 46 (66,7%) obiektów żywienia zamkniętego,
- 8 (80,0%) obiektów obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością.

Oprócz kontroli z planu (402) dodatkowo wykonano kontrole doraźne (146) w związku ze zgłoszeniami w systemie RASFF, poborem próbek żywności do badań laboratoryjnych, wnioskami przedsiębiorców o zatwierdzenie zakładów/poszerzenie prowadzonej działalności, sygnałami obywatelskimi jak również prowadzonymi postępowaniami administracyjnymi.

W roku sprawozdawczym 10,2% przeprowadzonych kontroli wykazało niezgodności z przepisami prawa żywnościowego – najczęściej stwierdzone to:

- brak dokumentacji potwierdzającej przeprowadzenie szkolenia pracownika z zasad higieny, stosownego do charakteru wykonywanej pracy,
- brak dokumentacji potwierdzającej przeprowadzenie szkolenia osób odpowiedzialnych za wdrażanie i stosowanie zasad systemu HACCP w zakładzie z zasad tego systemu,
- brak do wglądu orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych,
- brak dokumentacji dotyczącej stosowania zasad GPH, GMP oraz systemu HACCP,
- niewłaściwy stan sanitarno-techniczny sufitów, ścian, podłóg, drzwi,
- niestosowanie się do założeń instrukcji zaopatrzenia zakładu w wodę w zakresie częstotliwości kontroli jakości bakteriologicznej wody używanej w zakładzie,
- oferowanie do sprzedaży dla klientów środków spożywczych nieodpowiadających wymaganiom zdrowotnym – przeterminowane środki spożywcze.

W związku z powyższym wydano 18 decyzji nakazujących usunięcie nieprawidłowości, nałożono 17 mandatów karnych na kwotę 4 000 zł oraz w 39 zakładach wydano zalecenia pokontrolne.

Uchybienia, które skutkowały nałożeniem grzywny w drodze mandatu karnego dotyczyły:

- nieprzestrzegania wymagań higienicznych,
- wprowadzania do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności lub dat minimalnej trwałości,
- zatrudniania do wykonywania prac z żywnością niepakowaną osób nieposiadających orzeczenia do celów sanitarno-epidemiologicznych.

Do Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Krakowie skierowano 2 wnioski o nałożenie kary pieniężnej, które dotyczyły:

- prowadzenia działalności niezgodnej z wydaną decyzją (1),
- sprzedaży w ramach prowadzonej działalności w jednostce systemu oświaty środków spożywczych innych niż objętych grupami środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży (1).

Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny po rozpatrzeniu spraw uznał wnioski za zasadne, a na winnych zostały nałożone kary pieniężne.

Jakość zdrowotna środków spożywczych.

Pobór próbek w ramach nadzoru nad jakością zdrowotną żywności prowadzony był zgodnie z „Planem pobierania próbek do badania żywności w ramach monitoringu i urzędowej kontroli żywności Państwowej Inspekcji Sanitarnej na 2025 rok dla powiatu dąbrowskiego” oraz „Planem działania na 2025 rok w zakresie produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego”.

W 2025 roku pobrano do badań 125 próbek żywności – 100% założonego planu. Nie pobierano próbek doraźnych. Ilość próbek w rozbiciu na kierunek badań przedstawia się następująco:

- 90 próbek w kierunku badań mikrobiologicznych,
- 35 próbek w kierunku badań fizykochemicznych, w tym: 7/w kierunku substancji dodatkowych, 11/w kierunku zawartości metali, 1/w kierunku WWA, 1/w kierunku zawartości glutenu, 2/w kierunku zawartości pestycydów, 2/w kierunku antybiotykooporności, 2/w kierunku zawartości azotanów, 1/w kierunku MCPD i pochodne, 1/ w kierunku skażenia promieniotwórczego, 1/w kierunku zawartości kwasów tłuszczowych omega-3, omega-6, omega-9 oraz znakowania, 4/w kierunku poziomu mikotoksyn, 2/w kierunku znakowania.

W roku 2025 próbki pobrane do badań nie uległy zakwestionowaniu.

Tabela 6. Procent kwestionowanych próbek w latach 2019 – 2025.

Rok	Liczba próbek pobranych do badań	Liczba próbek zakwestionowanych	% próbek zakwestionowanych
2025	125	0	0%
2024	101	5	4,6%
2023	96	6	6,3%
2022	95	0	0%
2021	108	1	0,9%

Współpraca z Powiatowym Lekarzem Weterynarii

W 2025 roku kontynuowano współpracę w związku z zawartym w 2018 roku porozumieniem pomiędzy Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Dąbrowie Tarnowskiej, a Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Dąbrowie Tarnowskiej. Dwukrotnie dokonano aktualizacji list zakładów na podstawie Porozumienia ramowego o współdziałaniu i współpracy.

Na terenie powiatu dąbrowskiego znajdują się 4 zakłady wspólnie nadzorowane przez Inspekcję Sanitarną i Inspekcję Weterynaryjną:

- 2 punkty skupu zbóż – działalność w zakresie skupu i sprzedaży materiałów paszowych, mieszanek paszowych i transportu pasz oraz skupu zbóż,
- 1 zakład wyrobów kulinarnych i garmażeryjnych - działalność w zakresie przetwórstwa i produkcji surowych wyrobów mięsnych oraz produkcji produktów mącznych głęboko mrożonych bez wkładu mięsnego,
- 1 RHD – prowadzący działalność w zakresie produkcji produktów mięsnych i gotowych posiłków z produktów pochodzenia zwierzęcego, produkcji i sprzedaży pieczywa oraz przetworów owocowo-warzywnych.

W minionym roku PPIS w Dąbrowie Tarnowskiej otrzymał od Powiatowego Lekarza Weterynarii w Dąbrowie Tarnowskiej informację dotyczącą wygenerowania powiadomienia w celu zwrócenia uwagi nr 1204/1/2025 w sprawie stwierdzenia obecności *Salmonella* spp. w surowcu drobiowym, z którego wyprodukowano surowe wyroby mięsne, przeznaczone do spożycia po obróbce termicznej, wprowadzone na rynek przez zakład będący pod nadzorem PLW w Dąbrowie Tarnowskiej Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Tarnowskiej przekazał informację do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Dąbrowie Tarnowskiej, przesłaną przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Dębicy, dotyczącą listy dystrybucyjnej zakładów będących odbiorcami mięsa drobiowego, w którym stwierdzono obecność pałeczek *Salmonella* spp., na której znajdował się zakład będący pod nadzorem PLW w Dąbrowie Tarnowskiej.

Współpraca z Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcją Ochrony Środowiska

W roku 2025 w ramach „Planu działania na 2025 rok dotyczącego produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego” realizowanego w ramach porozumienia z dnia 22.12.2020 w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego”, przeprowadzono 2 kontrole gospodarstw produkujących truskawki przy udziale przedstawiciela IOŚ oraz 3 kontrole przy udziale przedstawicieli PIORiN gospodarstw produkujących truskawki, ogórki oraz borówki.

Kontrole nie wykazały nieprawidłowości. Pobrane do badań próbki truskawek: 2 w kierunku pozostałości pestycydów, 1 w kierunku skażenia promieniotwórczego nie uległy zakwestionowaniu.

System wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach - RASFF

System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (ang. Rapid Alert System for Food and Feed, w skrócie RASFF) służy do wymiany informacji pomiędzy organami urzędowej kontroli w Europie, będącymi członkami tego systemu. Do systemu wprowadzane są informacje o żywności, paszach i materiałach do kontaktu z żywnością, potencjalnie niebezpiecznych dla zdrowia ludzi, zwierząt lub środowiska i działaniach następczych w wyniku zidentyfikowania takich produktów.

W roku 2025 prowadzono postępowania w 28 sprawach zgłoszonych do systemu RASFF dot.:

- Rodzynki Kresto (2 powiadomienia),
- Herbatka ziołowa pokrzywa, ekspresowa,
- Oregano suszone (3 powiadomienia),
- Mąka żytnia typ 720,
- Ananas kandyzowany,
- SOPRO TB 200 A - odtłuszczona prażona mąka sojowa,
- Szynka konserwowa,
- Surowe wyroby mięsne wyprodukowane z mięsa drobiowego, przeznaczone do spożycia po obróbce termicznej,
- Pasztet kaliski,
- Sezam łuskany,
- Lubczyk,
- Szyneczka z kurczaka, Konserwa sterylizowana,
- Zajączek z polewy o smaku kakaowo-mlecznym,
- Laskowe orzechy (2 powiadomienia),
- Kalite Kebab drobiowy,
- YUNNAN Herbata czarna,
- Papryka słodka, Papryka ostra,
- Black Leaf Tea,
- Zielnik Polski pn. Herbatka ziołowa Morwa biała, Morwa export,
- Zielnik Apteczny Morwa, Zioła Mnicha na cukier, wyrób na odchudzanie - suplementy diety,
- Zielnik Polski Ostropest plamisty herbatka ziołowa,
- Chrupki kukurydziane, produkt bezglutenowy,
- Ananas kawałki w syropie,
- Rodzynki sułtańskie,
- Organic popcorn.

W związku z powyższym przeprowadzono 63 postępowania wyjaśniające. W obiektach, w których stwierdzono kwestionowane produkty, podjęto działania mające na celu ich zabezpieczenie oraz wycofanie z obrotu.

Nadzór nad wypoczynkiem zimowym i letnim dzieci i młodzieży

W elektronicznej Bazie Wypoczynku Ministerstwa Edukacji i Nauki nie odnotowano organizacji zimowego wypoczynku, zarejestrowano natomiast 6 turnusów letniego wypoczynku zorganizowanego dla dzieci i młodzieży na terenie powiatu dąbrowskiego. Nadzorem objęto jeden blok żywienia (restauracja hotelowa prowadząca żywienie uczestników wypoczynku) w zakresie higieny przygotowywania posiłków oraz jakości zdrowotnej używanych surowców, ich identyfikowalności, terminów przydatności do spożycia i warunków przechowywania. W skontrolowanym obiekcie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Wzmoczony nadzór nad obrotem grzybami

W roku 2025 kontynuowano nadzór nad obrotem grzybami dzikorosnącymi. Działalność w tym zakresie miała charakter prewencyjny, polegający na dokonywaniu oceny grzybów rosnących w warunkach naturalnych. W PSSE w Dąbrowie Tarnowskiej 3 osoby posiadają uprawnienia klasyfikatora grzybów świeżych. Podczas kontroli zakładów produkcyjnych wykorzystujących grzyby oraz zakładów obrotu żywnością – kontrolowano grzyby świeże i suszone w zakresie posiadania atestów.

W roku 2025 podobnie jak w latach poprzednich nie zarejestrowano zatruc spowodowanych spożyciem grzybów wśród mieszkańców powiatu dąbrowskiego.

Podczas trwania sezonu grzybowego prowadzono szeroko zakrojoną akcję informacyjno-edukacyjną wśród dzieci, młodzieży oraz dorosłych mieszkańców powiatu – opis prowadzonych działań zamieszczono w dziale raportu pt. „OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA”.

Wzmoczony nadzór nad bezpieczeństwem żywienia w zakładach małej gastronomii w okresie letnim

W okresie letnim przeprowadzono 12 kontroli zakładów małej gastronomii, których przedmiotem była higiena przygotowywania posiłków oraz jakość zdrowotna używanych surowców – ich identyfikowalność, terminy przydatności do spożycia i warunki przechowywania (w tym wód butelkowanych i napojów) jak również warunki transportu żywności do klienta. Dostawa posiłków na terenie powiatu odbywała się własnymi środkami transportu (zakłady nie korzystają z usług firm zewnętrznych). Nie stwierdzono nieprawidłowości podczas przechowywania wód butelkowanych/napojów. Podczas 7 kontroli skontrolowano jakość tłuszczów smaźalniczych przy pomocy oleotestu, nieprawidłowości nie stwierdzono.

Wydano zalecenia dotyczące stwierdzonych nieprawidłowości tj.:

- w dniu kontroli brak do wglądu orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych osób pracujących w styczności z żywnością.
- nie okazano dokumentacji dotyczącej przeprowadzenia szkoleń w sprawie higieny żywności pracowników pracujących z żywnością, odpowiednio do charakteru wykonywanej pracy.

**WARUNKI
SANITARNO-HIGIENICZNE
ŚRODOWISKA PRACY**

V. WARUNKI SANITARNO HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY

Ocena środowiska pracy

W 2025 roku w ewidencji Nadzoru Higieny Pracy figurowało 561 obiektów/zakładów pracy, w których łącznie zatrudnionych było 6070 pracowników. W ramach prowadzonego nadzoru bieżącego wykonano 358 kontroli sanitarnych w 264 obiektach/zakładach pracy prowadzących działalność gospodarczą zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności zatrudniających 2944 osoby.

Działalność w obszarze Higieny Pracy (w oparciu o wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego) ukierunkowana była między innymi na monitorowanie przestrzegania wymagań zdrowotnych środowiska pracy i procesów technologicznych, zasad stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin w działalności zawodowej w tym prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3, a także wprowadzania do obrotu i udostępniania na rynku substancji chemicznych oraz ich mieszanin stwarzających zagrożenie, produktów biobójczych w tym substancji czynnych jak również kosmetyków oraz detergentów.

W związku z nowelizacją przepisów prawa, wskazującą na występowanie nowych zagrożeń zawodowych w środowisku pracy, zawartych w wykazie czynników oraz procesów technologicznych związanych z uwalnianiem substancji chemicznych i ich mieszanin o działaniu rakotwórczym, mutagennym oraz reprotoksycznym, podejmowano działania zmierzające do ograniczenia narażenia zawodowego pracowników, poprzez egzekwowanie poprawy warunków pracy oraz podnoszenie świadomości pracodawców.

W 2025 roku w ramach nadzoru bieżącego nad obiektami/zakładami pracy stwierdzono nieprawidłowości wynikające z nieprzestrzegania warunków zdrowotnych środowiska pracy, stanu sanitarno-technicznego, realizacji obowiązujących przepisów prawnych.

Wydano 16 decyzji administracyjnych dotyczących usunięcia nieprawidłowości w zakresie:

- oceny ryzyka zawodowego oraz poinformowania o nim pracowników/12 nakazów,
- badań i pomiarów czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy/10 nakazów,
- obniżenia stężenia czynnika szkodliwego dla zdrowia - pył glinu metaliczny proszek/1 nakaz,
- rejestru badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia oraz kart badań i pomiarów tych czynników/8 nakazów,
- niezapoznania pracowników z wynikami badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy/5 nakazów,

- rejestru pracowników narażonych na substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym/ 3 nakazy,
- rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym/ 3 nakazy,
- przekazania do właściwych Organów informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym/ 4 nakazy,
- przydziału odzieży roboczej/ochronnej/sprzętu ochrony indywidualnej oraz okresów ich użytkowania/ 2 nakazy,
- nieprawidłowego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń higieniczno-sanitarnych/ 2 nakazy,
- zapewnienia pracownikom pomieszczeń higieniczno-sanitarnych wraz z ich wyposażeniem/ 1 nakaz,
- innych nieprawidłowości/2 nakazy tj.:
- brak rejestru chorób zawodowych i zgłoszeń podejrzenia o choroby zawodowe/1 nakaz,
- brak instrukcji stanowiskowych bezpieczeństwa i higieny pracy/1 nakaz.

Ocena narażenia zawodowego

Kontrole środowiska pracy koncentrowały się na identyfikacji czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy oraz ocenie prawidłowego zabezpieczenia pracowników w odzież roboczą/ochronną/środki ochrony indywidualnej, odpowiednie do zagrożeń i warunków pracy. Na podstawie przeprowadzonych kontroli, a także wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia, stwierdzono, że stanowiska pracy w 94% zakładów spełniały wymagania higieniczne, co oznacza, iż występujące na nich czynniki szkodliwe nie stanowiły zagrożenia dla zdrowia pracowników.

Ocena narażenia na czynniki fizyczne

Szkodliwe warunki pracy, tj. stanowiska, na których w wyniku przeprowadzonych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych norm higienicznych w zakresie natężenia dźwięku w 9 zakładach, co stanowi 3% podmiotów objętych kontrolą, gdzie w narażeniu zawodowym na hałas pracowało 65 osób. Weryfikacja narażenia zawodowego wykazała, iż w związku z likwidacją stanowiska pracy oraz obudową maszyny materiałem dźwiękochłonnym warunki pracy uległy poprawie dla 3 pracowników.

Pracodawcy, u których występuje narażenie zawodowe na hałas podejmowali niezwłoczne działania zmierzające do ograniczenia narażenia w celu ochrony pracowników między innymi poprzez: zmianę lokalizacji stanowisk pracy, zastosowanie ekranów akustycznych, przeprowadzenie przeglądów technicznych maszyn, skrócenie czasu pracy oraz zastosowanie rotacji pracowników. W roku sprawozdawczym liczba osób wykonujących pracę w narażeniu zawodowym zwiększyła się, w związku z objęciem nadzorem nowych zakładów lub zmianą procesu produkcji.

Tabela 7. *Narażenie na fizyczne czynniki szkodliwe w latach 2020 – 2025.*

Rok	Liczba zakładów z przekroczeniami NDN	Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach		
		NDN ogółem	NDN hałas	NDN drgania mechaniczne
2020	13	176	176	-
2021	13	134	134	-
2022	9	92	92	-
2023	7	46	46	-
2024	8	44	44	-
2025	9	65	65	-

Ocena narażenia na czynniki chemiczne - pył

Narażenie zawodowe na czynniki chemiczne – pył stwierdzono w 2 zakładach pracy:

- PKD 25 przekroczenie wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia pyłu glinu metalicznego proszek, gdzie pracę w narażeniu zawodowym wykonuje 1 pracownik. Wydano decyzję administracyjną nakazującą obniżenie do obowiązującej normy stężenia czynnika szkodliwego dla zdrowia z terminem realizacji do końca I kwartału 2026 r.;
- PKD 16 przekroczenie wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia pyłu drewna, gdzie pracę w narażeniu wykonywało 9 pracowników. Pracodawca opracował i wdrożył program/plan działań naprawczych zmierzających do poprawy warunków środowiska pracy. W wyniku podjętych działań uzyskano poprawę warunków pracy 6 pracowników.

Tabela 8. Narażenie na czynniki chemiczne pył w latach 2020 – 2025.

Rok	Liczba zakładów z przekroczeniami NDS	Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach		
		NDS ogółem	NDS czynników chemicznych	NDS pyłów
2020	0	0	0	0
2021	0	0	0	0
2022	0	0	0	0
2023	0	0	0	0
2024	0	0	0	0
2025	2	10	0	10

Ocena narażenia na czynniki biologiczne

W ramach prowadzonego nadzoru nad czynnikami biologicznymi skontrolowano 15 zakładów. Kontakt z czynnikiem biologicznym na stanowiskach pracy miało 599 pracowników zatrudnionych w sektorach związanych z: opieką zdrowotną, opieką społeczną, leśnictwem, usługami kamieniarskimi, gospodarką odpadami, uzdatnianiem wody, utrzymaniem dróg oraz pasa drogowego, usługami pogrzebowymi. W skontrolowanych obiektach, w których pracownicy są narażeni na działanie czynników biologicznych zaliczanych do 2 i 3 grupy zagrożenia, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Tabela 9. Narażenie na czynniki biologiczne w zakładach pracy w latach 2020 – 2025.

Rok	Liczba zakładów objętych kontrolą	Liczba pracowników pracujących w narażeniu
2020	0 (COVID-19)	0 (COVID-19)
2021	7	7
2022	10	603
2023	17	386
2024	5	90
2025	15	599

Ocena narażenia na czynniki rakotwórcze

W 2025 roku skontrolowano 35 zakładów pod kątem substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym występujących w środowisku pracy gdzie:

- w 16 w procesie technologicznym występują prace związane z narażeniem zawodowym na pył drewna,
- w 12 występuje narażenie przez skórę na działanie olejów mineralnych użytych wcześniej w silnikach spalinowych wewnętrznego spalania w celu smarowania i schładzania części ruchomych silnika, narażenie na spaliny emitowane z silników Diesla oraz substancja reprotoksyczna (tlenek węgla),
- w 3 występuje narażenie na frakcje respirabilną krzemionki krystalicznej,
- w 4 występuje narażenie na azbest w związku z demontażem/transportem wyrobów azbestowych z pokryć dachowych na terenie powiatu (firmy z powiatów ościennych).

W narażeniu na wyżej wymienione substancje występujące w środowisku pracy, zatrudnionych było 294 osoby, w tym 64 kobiety. Nieprawidłowości stwierdzono w 4 zakładach:

- w 1 w którym występuje narażenie przez skórę na działanie olejów mineralnych użytych wcześniej w silnikach spalinowych wewnętrznego spalania w celu smarowania i schładzania części ruchomych silnika,
- w 3 w których w procesie technologicznym występują prace związane z narażeniem zawodowym na pył drewna.

Do pracodawców wystosowano 4 decyzje administracyjne nakazujące usunięcie nieprawidłowości. Nakazy zostały zrealizowane w roku sprawozdawczym.

Tabela 10. Narażenie na substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy w latach 2020-2025.

Rok	Liczba zakładów pracy w ewidencji	Liczba skontrolowanych zakładów pracy	Liczba pracowników pracujących w narażeniu
2020	6	6	74
2021	6	6	76
2022	36	9	98
2023	48	20	166
2024	55	19	162
2025	74	35	294

Ocena narażenia na substancje chemiczne, ich mieszaniny lub wyroby na podstawie rozporządzenia REACH i CLP.

W zakresie nadzoru sanitarnego sprawowanego nad producentami, importerami, osobami wprowadzającymi do obrotu, stosującymi substancje chemiczne, ich mieszaniny lub wyroby w odniesieniu do rozporządzenia REACH i CLP przeprowadzono ogółem 77 kontroli, w tym:

- 41 w podmiotach stosujących zawodowo substancje i mieszaniny chemiczne,
- 35 u dystrybutorów substancji i mieszanin chemicznych,
- 1 u dalszych użytkowników – formulatora.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono, nieprawidłowości.

W ramach wspólnotowego projektu REACH-EN-FORCE 13, działania ukierunkowanego na kontrolę przestrzegania obowiązków wynikających z rozporządzenia REACH w zakresie weryfikacji poprawności oznakowania produktów znajdujących się w sprzedaży internetowej, przeprowadzono 1 kontrolę zgodności, wypełniania wymogów dotyczących oznakowania zagrożeń w reklamach substancji chemicznych i ich mieszanin. Nie stwierdzono naruszeń przepisów prawa.

Nadzór nad produktami biobójczymi

W roku sprawozdawczym w ramach nadzoru nad produktami biobójczymi skontrolowano 39 obiektów, w tym:

- 38 w zakresie udostępniania na rynku produktów biobójczych,
- 1 w zakresie stosowania zawodowo produktów biobójczych.

W sezonie letnim wzmożono nadzór nad produktami biobójczymi zaliczanymi do kategorii I (środki dezynfekcyjne) grupy produktowej PT3 (higiena weterynaryjna). W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Nadzór nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3

Na terenie powiatu dąbrowskiego znajdują się dwa podmioty stosujące zawodowo prekursor narkotyków. Przeprowadzono 2 kontrole – nieprawidłowości nie stwierdzono.

Nadzór nad środkami zastępczymi

W 2025 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Tarnowskiej nie wpłynęły zawiadomienia dotyczące środków zastępczych, które skutkowałyby koniecznością wszczęcia postępowania administracyjnego.

Zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krakowie przekazywano comiesięczne raporty oraz prowadzono nadzór nad przypadkami zatruc wywołanych środkami zastępczymi. W okresie sprawozdawczym na terenie powiatu dąbrowskiego nie stwierdzono zatruc tego rodzaju substancjami.

Nadzór nad produktami kosmetycznymi

W obszarze nadzoru nad produktami kosmetycznymi przeprowadzono 35 kontroli w tym:

- 26 u dystrybutorów produktów kosmetycznych,
- 1 u producentów produktów kosmetycznych,
- 8 w ramach realizacji urzędowej kontroli - pobór prób do badań laboratoryjnych.

Nie stwierdzono naruszenia przepisów w zakresie przestrzegania wymogów nad produktami kosmetycznymi. Pobrane próbki kosmetyków do badań laboratoryjnych w kierunku mikrobiologii /1 oraz fizykochemii/7, nie zostały zakwestionowane.

Choroby zawodowe

Choroby zawodowe są wynikiem wieloletniej ekspozycji pracowników na czynniki szkodliwe bądź uciążliwe występujące w środowisku pracy. Postępowania administracyjne w przedmiocie chorób zawodowych prowadzone były na podstawie przepisów określonych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r., w sprawie chorób zawodowych (tj. Dz.U z 2022 r., poz. 1836 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 1 sierpnia 2002 r., w sprawie dokumentowania chorób zawodowych i skutków tych chorób (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1542)

W roku sprawozdawczym najczęściej stwierdzanymi chorobami zawodowymi na terenie powiatu dąbrowskiego były **nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników rakotwórczych** i dotyczyły pracowników (byłych) wykonujących pracę w narażeniu na azbest, oraz **borelioza**, występująca głównie u pracowników wykonujących pracę w terenach wiejskich, leśnych, zadrzewionych. Na przestrzeni ostatnich kilku dominującą jednostką chorobową był COVID-19 (poz. 26 wykazu chorób zawodowych: choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa) i dotyczył przede wszystkim pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych.

W 2025 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Tarnowskiej, w wyniku przeprowadzonych postępowań administracyjnych, wydał 9 decyzji stwierdzających wystąpienie choroby zawodowej oraz 8 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej, co przedstawiają tabele poniżej. Do Centralnego Rejestru Chorób Zawodowych Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi sporządzono i przesłano 9 kart stwierdzenia choroby zawodowej.

Tabela 11. Decyzje stwierdzające chorobę zawodową

Decyzje stwierdzające chorobę zawodową		2021	2022	2023	2024	2025
Rozległe zgrubienia opłucnej (poz. 4 wykazu chorób zawodowych)		0	0	0	0	1
Astma oskrzelowa (poz. 6 wykazu chorób zawodowych)		0	0	0	1	0
Alergiczny nieżyt nosa (poz.12 wykazu chorób zawodowych)		0	1	0	0	0
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników rakotwórczych występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi (poz.17 wykazu chorób zawodowych)	Międzybłoniak opłucnej albo otrzewnej	3	2	0	1	3
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa (poz. 26 wykazu chorób zawodowych)	Borelioza	0	0	0	0	3
	COVID-19	7	7	19	10	1
	Wirusowe zapalenie opon mózgowo - rdzeniowych	0	0	0	0	1

Tabela 12. Decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej

Decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej		2021	2022	2023	2024	2025
Pylice płuc (poz. 4 wykazu chorób zawodowych)		0	0	1	0	2
Rozległe zgrubienie opłucnej (poz. 4 wykazu chorób zawodowych)		0	0	0	0	1
Astma oskrzelowa (poz. 6 wykazu chorób zawodowych)		0	0	0	0	0
Przewlekła choroby narządu głosu, spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat (poz. 15 wykazu chorób zawodowych)		0	0	0	0	1
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników rakotwórczych występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi (poz.17 wykazu chorób zawodowych)	Międzybłoniak opłucnej albo otrzewnej	3	1	2	2	1
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa (poz. 26 wykazu chorób zawodowych)	Borelioza	0	0	0	2	2
	COVID-19	0	0	0	0	1

NAZDÓR NAD OBIEKTAMI UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

VI. NADZÓR NAD OBIEKTAMI UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

W 2025 roku w ewidencji Stanowiska Pracy ds. Nadzoru Higieny Komunalnej Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Dąbrowie Tarnowskiej znajdowały się 223 obiekty użyteczności publicznej. Przeprowadzono 146 kontroli sanitarnych (planowanych i doraźnych), pobrano 71 próbek wody do badań laboratoryjnych.

Obiekty użyteczności publicznej, stanowią specyficzną i bardzo różnorodną grupę. Kryteria oceny stanu sanitarno-higienicznego oraz sanitarno-technicznego tych obiektów są zależne w znacznej mierze od rodzaju świadczonych usług. W roku sprawozdawczym zakres kontroli obejmował:

- stan sanitarno-techniczny pomieszczeń w tym wentylacji,
- utrzymanie czystości,
- gospodarkę odpadami komunalnymi,
- zaopatrzenie w wodę do spożycia i odprowadzanie ścieków,
- higienę podczas świadczenia usług,
- zapewnienie apteczek I pomocy
- przestrzeganie zakazu palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych w obiektach.

Tabela 13. Dane liczbowe podjętych działań przez pion Nadzoru Higieny Komunalnej w latach 2022-2025

Rodzaj danych	2022	2023	2024	2025
Liczba obiektów wg ewidencji	214	219	220	223
Liczba obiektów skontrolowanych	73	87	87	86
Liczba kontroli	117	130	152	146
Liczba decyzji merytorycznych	42	39	74	66
Liczba decyzji płatniczych	21	25	35	22
Liczba opinii sanitarnych	16	4	3	9
Liczba postanowień	30	15	14	27

Na terenie powiatu dąbrowskiego w 2025 roku funkcjonowały następujące grupy obiektów:

Tabela 14. Grupy obiektów występujące na terenie powiatu dąbrowskiego

Obiekty	Liczba obiektów w ewidencji	Liczba obiektów skontrolowanych zgodnie z planem
Szpital	1	1
Hospicja stacjonarne	1	1
Ustępy publiczne (funkcjonujące samodzielnie)	2	1
Domy pomocy społecznej	2	2
Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej	3	0
Zakłady fryzjerskie	40	18
Zakłady kosmetyczne	40	29
Zakłady odnowy biologicznej	10	3
Zakłady tatuażu	1	1
Zakłady świadczące więcej niż jedną usługę (fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu)	8	5
Obiekty sportowe funkcjonujące samodzielnie (kluby sportowe, hale sportowe, hale widowiskowe)	10	2
Obiekty świadczące usługi hotelarskie, w tym hotele, hostele, motele, pensjonaty, pola biwakowe oraz inne obiekty świadczące usługi hotelarskie	10	2
Pływalnie	1	1
Kąpieliska	1	1
Zakłady pogrzebowe / domy przedpogrzebowe	7	2
Cmentarze	25	8
Firmy transportowe - przewóz osób	5	1
Targowiska	2	2
Stacje paliw z bazą obsługi podróżnych	13	1
Przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne i urządzenia zbiorowego zaopatrzenia w wodę	5	3
Pozostałe, w tym tereny rekreacji, kina, muzea	36	2
SUMA	223	86

Przeprowadzone w 2025 roku kontrole sanitarne, wykazały niżej wymienione nieprawidłowości:

- niesprawną armaturę przy umywalce do mycia rąk w pomieszczeniu świadczenia usług w salonie fryzjerskim,
- brak bieżącej ciepłej wody w pomieszczeniu WC dla klientów oraz brak środków do higienicznego suszenia rąk w salonie fryzjerskim,
- przeterminowany preparat do dezynfekcji rąk w salonie fryzjerskim,
- brak przestrzegania procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi w zakresie kontroli skuteczności przeprowadzanych procesów sterylizacji w salonie kosmetycznym,
- przepełniony pojemnik na odpady komunalne oraz przechowywanie pełnych worków z odpadami w pomieszczeniu salonu fryzjerskiego,
- brak zapewnionego preparatu do dezynfekcji rąk w salonie fryzjerskim,
- brak aktualnego wyniku badania skuteczności biologicznej sterylizacji SPORAL A w salonie kosmetycznym,
- brak zapewnionych pojemników na odpady komunalne na terenie cmentarza,
- jednorazowe kartridże sterylne z igłami do wykonywania zabiegów o nieaktualnym terminie przydatności do użycia w studiu tatuażu,
- brak bieżącej wody przy umywalce do mycia rąk w pomieszczeniu świadczenia usług w salonie kosmetycznym,
- powierzchnia foteli przy stanowisku pracy do manicure o powierzchni nasiąkliwej, trudnej do utrzymania w czystości, nieodpornej na działanie środków dezynfekcyjnych w salonie kosmetycznym.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami prowadzono postępowania administracyjne. Wydano 3 decyzje nakazujące usunięcie stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości, 9 decyzji płacniczych oraz nałożono 4 mandaty karne na kwotę 800 zł. W pozostałych zakładach stan techniczny i porządkowy wyposażenia umożliwiał zachowanie właściwego stanu sanitarnego. Wzrost świadomości społeczeństwa oraz modernizacja obiektów użyteczności publicznej w znaczący sposób wpływają na poprawę warunków sanitarnych i technicznych, zapewniając tym samym wysokie standardy w miejscach prowadzenia działalności i wykonywania usług.

VII. OCENA JAKOŚCI WODY DO SPOŻYCIA

Jakość wody do spożycia regulowana jest przez rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r., w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294). Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Tarnowskiej sprawuje nadzór nad jakością wody produkowanej przez 4 wodociągi publiczne tj.: Suchy Grunt, Mędrzechów, Żabno oraz Gorzyce. Wodociągi w Suchym Gruncie i Mędrzechowie posiadają ujęcia zlokalizowane na terenie powiatu dąbrowskiego, natomiast ujęcia dla wodociągów Żabno i Gorzyce zlokalizowane są na terenie powiatu tarnowskiego. Nadzorem objęta jest również sieć wodociągowa na terenie gminy Radgoszcz.

Kontrola jakości wody w 2025 roku prowadzona była zgodnie z rozporządzeniem jw. zarówno przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Tarnowskiej w ramach bieżącego nadzoru, jak również przez przedsiębiorstwa wodociągowe/w ramach kontroli wewnętrznej.

Badania wody wykonywane były w zakresie parametrów grupy A i grupy B, określonych w Załączniku nr 2 do w/w rozporządzenia, w oparciu o sieć stałych punktów poboru wody.

Tabela 15. Liczba pobranych próbek wody z poszczególnych wodociągów na terenie powiatu dąbrowskiego w 2025 r.

Nazwa wodociągu publicznego	Jednostka odpowiedzialna za jakość wody	Produkcja dobową wody [m ³]	Liczba zaopatrywanych mieszkańców [tys.]	Liczba pobranych próbek wody / liczba próbek kwestionowanych
Suchy Grunt	Zakład Usług Komunalnych w Szczucinie Sp. z o. o.	1950	12,2	17 / 0
Mędrzechów	Stacja Uzdatniania Wody w Mędrzechowie	567	6,6	17 / 6
Żabno	RPWiK w Dąbrowie Tarnowskiej Sp. z o. o.	2730	25,1	16 / 0
Gorzyce		775	5,3	6 / 0
Sieć wodociągowa gm. Radgoszcz	GZGK w Radgoszczy	Zakup wody od innych producentów wody	6,8	10 / 1

Zakres i częstotliwość przeprowadzanych badań uzależnione były od jakości wody ujmowanej, stosowanych procesów uzdatniania, wielkości produkcji wody oraz ilości zaopatrywanych mieszkańców.

W 2025 roku, stwierdzono okresowe przekroczenia parametrów jakości wody, tj. manganu, azotynów i ogólnej liczby mikroorganizmów. Wydane zostały dwie decyzje stwierdzające warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi – pochodzącej z wodociągu publicznego w Mędrzechowie w zakresie azotynów i manganu oraz z sieci wodociągowej gminy Radgoszcz w zakresie ogólnej liczby mikroorganizmów.

Mieszkańcy powiatu dąbrowskiego zaopatrywani są w wodę bezpieczną dla zdrowia ludzkiego, wolną od mikroorganizmów chorobotwórczych oraz zawierającą substancje chemiczne w ilościach nie zagrażających zdrowiu ludzkiemu.

LEGIONELLA

Bakterie z rodzaju Legionella występują na całym świecie i są powszechnie obecne w środowisku naturalnym. Ich obecność ściśle wiąże się z wodą – zarówno płynącą, jak i stojącą. Rezerwuarem mogą być wody powierzchniowe, śródlądowe i gruntowe, ścieki, kałuże po opadach deszczu, wilgotna gleba, kompost czy rozkładająca się kora drzew. Pałeczki Legionella często wykrywa się również w biofilmie tworzącym się na powierzchniach mających kontakt z wodą.

W sprzyjających warunkach bakterie te mogą przedostawać się z naturalnych środowisk do instalacji wodociągowych, gdzie szybko się namnażają i kolonizują sztuczne zbiorniki oraz urządzenia. Zasiedlają między innymi systemy ciepłej wody użytkowej w budynkach (szpitale, hotele, domy opieki), aparaturę medyczną (respiratory, inhalatory, nawilżacze), obiekty rekreacyjne (baseny, fontanny, zraszacze), a także wieże chłodnicze, klimatyzatory, myjnie spryskiwacze samochodowe. Najlepsze warunki ich rozwoju stwarza woda o temp. 20°C – 50°C. Podstawą profilaktyki jest regularna dezynfekcja instalacji wodociągowych, urządzeń wodnych oraz systemów klimatyzacyjnych. Do zakażenia – zwłaszcza Legionella pneumophila (odpowiedzialną za większość zachorowań) dochodzi głównie poprzez wdychanie aerozolu zawierającego bakterie lub w wyniku zachłyśnięcia się skażoną wodą. Picie takiej wody nie stanowi drogi zakażenia, wrotami infekcji są wyłącznie drogi oddechowe.

W 2025 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Tarnowskiej pobrał 23 próbki ciepłej wody użytkowej z instalacji wewnętrznych w szpitalu, hospicjum, domu pomocy społecznej oraz na pływalni, celem wykrycia bakterii Legionella sp. Zgodnie ze sprawozdaniami z badań, w żadnej z pobranych próbek nie stwierdzono skażenia.

An underwater photograph of a swimming pool. The view is from below the surface, looking down a central lane. The water is clear and blue. Lane lines are visible on the pool floor, and a central divider is in the middle. The surface of the water is visible at the top, with ripples and reflections. The text "STAN SANITARNY PŁYWALNI I KĄPIELISK" is overlaid in the center of the image.

**STAN SANITARNY
PŁYWALNI I
KĄPIELISK**

VIII. STAN SANITARNY PŁYWALNI I KĄPIELISK

Na terenie powiatu dąbrowskiego działa kryta pływalnia z częścią sezonową, będąca własnością Gminy Dąbrowa Tarnowska. W części krytej znajdują się trzy niecki basenowe: sportowa, rekreacyjna oraz brodzik, a także wanna jacuzzi. W okresie letnim działalność obiektu jest rozszerzana o dodatkową odkrytą nieckę kąpielową wyposażoną w urządzenia rekreacyjne. Pływalnia korzysta z wody dostarczanej z publicznego wodociągu, natomiast ścieki odprowadzane są do miejskiej sieci kanalizacyjnej.

Zarządca obiektu prowadził stały monitoring jakości wody, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 9 listopada 2015 r. dotyczącym wymagań dla wody na pływalniach (t.j Dz.U. z 2022 r. poz. 1230) oraz według harmonogramu kontroli wewnętrznej zatwierdzonego przez PPIS w Dąbrowie Tarnowskiej.

Odczyty parametrów z urządzeń oraz ocena przejrzystości wody były wykonywane regularnie co cztery godziny w ciągu dnia. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, informacje o jakości wody były umieszczane przez zarządcę w widocznym miejscu na tablicy informacyjnej.

W ramach bieżącego nadzoru Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Tarnowskiej przeprowadził kontrolne badania wody basenowej. Dodatkowo wykonano analizy ciepłej wody użytkowej z natrysków pod kątem obecności bakterii Legionella.

W 2025 roku nie odnotowano sytuacji wymagających unieruchomienia niecek basenowych. Łącznie przeprowadzono cztery kontrole sanitarne obiektu, podczas których nie stwierdzono żadnych uchybień. Na podstawie analizy sprawozdań z badań wody oraz rejestrów pomiarów i obserwacji prowadzonych przez zarządcę, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wydał roczną ocenę pływalni. Wskazano w niej, że jakość wody spełnia wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z 9 listopada 2015 r., jednocześnie zwracając uwagę na konieczność podjęcia działań mających na celu regulację parametrów technologicznych związanych z procesem uzdatniania wody.

Nadzorem bieżącym objęte było również kąpielisko, zorganizowane na zbiorniku retencyjnym w Radgoszczy – Narożnikach. Nadzór nad jakością wody prowadzony był przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Tarnowskiej oraz przez właściciela obiektu – Gminę Radgoszcz. W 2025 roku pobrano łącznie 4 próbki wody do badań zgodnie z ustalonym i zatwierdzonym harmonogramem oraz 1 próbkę doraźną. Wydano 5 ocen jakości wody, stwierdzających jej przydatność do kąpeli oraz 1 ocenę o braku przydatności wody do kąpeli ze względu na przekroczoną dopuszczalną liczbę enterokoków kałowych. Pogorszenie jakości wody w kąpielisku miało charakter chwilowy, a jakość wody po zakończonym sezonie kąpieliskowym oceniono jako dobrą.

Obiekt posiadał regulamin określający warunki korzystania z kąpeli. Dla osób korzystających z kąpieliska zapewniono pomieszczenia higieniczno-sanitarne. Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi dostarczana była z wodociągu publicznego, natomiast nieczystości płynne odprowadzane do sieci kanalizacji gminnej. Postępowanie z odpadami komunalnymi – prawidłowe – odpady odbierane były przez uprawniony podmiot na podstawie zawartej umowy. Podczas kontroli dokonywano wizualnej oceny wody – nie stwierdzono plam oleju, piany, zakwitów sinic. Przeprowadzone kontrole sanitarne w trakcie sezonu nie wykazały nieprawidłowości.

IX. WARUNKI SANITARNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO WYCHOWAWCZYCH

Charakterystyka ogólna.

W roku 2025 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny sprawował nadzór nad 66 placówkami oświatowo-wychowawczymi.

Tabela 16. Liczba obiektów w ewidencji/liczba skontrolowanych obiektów na terenie powiatu dąbrowskiego w 2025 r.

Rodzaj placówki	Liczba obiektów w ewidencji w roku szkolnym 2023/2024	Liczba obiektów skontrolowanych
Żłobki	5	3
Przedszkola/inne formy wychowania przedszkolnego	18 (1 przedszkole specjalne)	17
Szkoły podstawowe	20 (1 szkoła specjalna)	20
Licea Ogólnokształcące	1	1
Zespoły Szkół	10	10
Placówki wsparcia dziennego	7	1
Placówki wychowania pozaszkolnego	2	2
Pozaszkolne placówki specjalistyczne	1	0
Placówki z pobytem całodobowym	2	2
Ogółem	66	56

Działalność w obszarze Higieny Dzieci i Młodzieży w 2025 roku była ukierunkowana na zapewnienie odpowiednich, bezpiecznych i higienicznych warunków nauki oraz pobytu dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo-wychowawczych, jak również podczas letniego wypoczynku. W 2025 roku przeprowadzono kompleksowe kontrole w 56 placówkach. Łącznie wykonano 107 kontroli planowanych i doraźnych/poza planem. Kontrole planowe dotyczyły oceny stanu sanitarno-technicznego placówek, natomiast kontrole doraźne/poza planem dotyczyły przygotowania szkół do nowego roku szkolnego, realizacji wydanych zarządzeń, organizacji letniego wypoczynku dzieci i młodzieży oraz zgłoszonych sygnałów obywatelskich.

Zakres czynności kontrolnych placówek nauczania i wychowania obejmował:

- nadzór nad warunkami higieniczno-sanitarnymi,
- nadzór nad stanem technicznym i porządkowym pomieszczeń, urządzeń znajdujących się na boiskach i placach zabaw oraz terenów przynależnych do obiektów,
- nadzór nad przestrzeganiem wymagań dotyczących stosowania substancji niebezpiecznych oraz preparatów chemicznych w pracowniach szkolnych,
- analizę tygodniowych planów zajęć dydaktycznych,
- ocenę dostosowania mebli szkolnych do wzrostu dzieci i młodzieży,
- ocenę wyposażenia placówek w certyfikowany sprzęt sportowy oraz meble,
- ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych.

W celu poprawy stanu sanitarno-technicznego wydano 3 decyzje nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości oraz 3 decyzje płatnicze. Dwie decyzje nakazujące dotyczyły niewłaściwego stanu technicznego podłóg w salach przeznaczonych do zajęć wychowania fizycznego, natomiast jedna decyzja odnosiła się do konieczności doprowadzenia pomieszczeń sanitarnych przy bloku sportowym do właściwego stanu sanitarno-technicznego. Ponadto wydano 3 decyzje przedłużające termin realizacji nałożonych obowiązków.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli, w związku z rozpoczęciem nowego roku szkolnego 2025/2026 na terenie powiatu dąbrowskiego stwierdzono:

- w 30 placówkach zajęcia dydaktyczne będą realizowane w systemie jednozmianowym,
- w 30 placówkach w salach lekcyjnych zapewniono minimalną powierzchnię wynoszącą co najmniej 2,5 m² na jednego ucznia (przy pełnym obłożeniu),
- w 30 placówkach w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt uczniów zapewniona jest właściwa wentylacja (w ponad 50% pomieszczeń),
- w 2 placówkach do prowadzenia zajęć wykorzystywane będą sale dydaktyczne zlokalizowane w części podpiwniczonej budynku,
- w 30 placówkach zapewniono funkcjonowanie świetlicy szkolnej lub wyznaczono sale lekcyjne do realizacji zajęć świetlicowych,
- w 30 placówkach zagwarantowano miejsca do przechowywania podręczników oraz przyborów szkolnych,
- w 30 placówkach zachowano wymagane standardy dostępności do urządzeń higieniczno-sanitarnych dla uczniów,
- zajęcia z wychowania fizycznego będą realizowane z wykorzystaniem:
 - sali gimnastycznej – 25 placówek,
 - sali rekreacyjnej lub zastępczej – 5 placówek,
 - boisk sportowych – 30 placówek,

- w 20 placówkach przy zapleczu sportowym zapewniono pomieszczenia sanitarne wyposażone w czynne natryski,
- w 8 placówkach uczniowie, w ramach zajęć wychowania fizycznego, będą dodatkowo korzystać z obiektów sportowych zlokalizowanych poza terenem placówki,
- w 14 placówkach zapewniono funkcjonowanie gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej,
- w 17 placówkach wyodrębniono salę lekcyjną przeznaczoną do przeprowadzania badań profilaktycznych,
- w 12 placówkach zapewniono uczniom opiekę stomatologiczną poprzez zawarcie umowy z gabinetem stomatologicznym,
- w 26 placówkach organizowane będzie dożywianie uczniów,
- w 30 placówkach źródłem zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia jest wodociąg sieciowy,
- w 21 placówkach przeprowadzono prace remontowe, w tym:
 - w 20 placówkach – remonty budynków,
 - w 3 placówkach – remonty budynków oraz terenów przyległych,
- w 28 placówkach przedłożono wyniki pomiarów natężenia oświetlenia sztucznego.

Ocena warunków zapewnienia higieny osobistej.

Podczas przeprowadzonych kontroli sanitarno-higienicznych, sprawdzano również warunki umożliwiające dzieciom i młodzieży zachowanie właściwej higieny osobistej. We wszystkich objętych kontrolą placówkach oświatowych spełnione zostały obowiązujące wymagania sanitarne – uchybień w tym zakresie nie odnotowano. Uczniowie mieli stały dostęp do bieżącej wody ciepłej i zimnej, środków higieny osobistej tj.: mydło w dozownikach/pojemnikach, jednorazowe ręczniki papierowe/indywidualne bawełniane. W części placówek dostępne były także suszarki do rąk. Pomieszczenia sanitarne wyposażone były w papier toaletowy oraz pojemniki na odpady.

Wszystkie skontrolowane obiekty korzystają z wody dostarczanej z sieci wodociągowej. Na terenie powiatu nie występują placówki, w których toalety zlokalizowane byłyby poza budynkami. Odprowadzanie ścieków odbywa się do gminnej sieci kanalizacyjnej (38 placówek), zbiorników bezodpływowych (15 placówek) lub do własnych oczyszczalni ścieków (3 placówki).

W okresie sprawozdawczym potwierdzono, iż we wszystkich skontrolowanych obiektach zachowano standardy dostępności urządzeń sanitarnych.

Zapewnienie właściwych warunków higienicznych stanowi istotny element ochrony zdrowia uczniów oraz wpływa na poprawę jakości środowiska nauki.

Ocena warunków do realizacji zajęć wychowania fizycznego w szkołach.

Wśród 31 skontrolowanych szkół ustalono, że:

- 20 dysponuje szkolnym kompleksem sportowym obejmującym boisko oraz czynne natryski z dostępem do bieżącej ciepłej wody wykorzystywane po dodatkowych zajęciach sportowych,
- 10 posiada salę gimnastyczną/zastępczą/rekreacyjną, bez pełnego zaplecza sportowego wraz z boiskiem,
- 1 posiada salę gimnastyczną/zastępczą/rekreacyjną, bez pełnego zaplecza sportowego bez boiska,
- 8 korzysta dodatkowo z infrastruktury przeznaczonej do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego poza terenem placówki.

Ocena posiadania przez placówki certyfikatów na meble szkolne oraz urządzenia i sprzęt sportowy.

W 2025 roku podczas kontroli oceniano meble szkolne oraz sprzęt sportowy pod kątem posiadania wymaganych certyfikatów. Przeprowadzone kontrole wykazały, że zarówno meble szkolne, jak i sprzęt sportowy spełniają obowiązujące normy i posiadają odpowiednie certyfikaty, za wyjątkiem 1 placówki (urządzenia i sprzęt sportowy zakupiony przed 1997 rokiem)

Tabela 17. Posiadanie przez szkoły i placówki certyfikatów na meble.

Rodzaj placówek	Liczba placówek skontrolowanych w których stwierdzono:				
	Meble nie posiadające certyfikatów	Odsetek mebli z certyfikatami:			
		≤ 25%	do 50%	≥ 50%	100%
Przedszkola	0	0	0	0	17
Szkoły Podstawowe	0	0	0	2	17
Zespoły Szkół	0	0	0	0	10
Razem:	0	0	0	2	43

Tabela 18. Posiadanie przez szkoły i placówki certyfikatów na urządzenia i sprzęt sportowy

Rodzaj placówek	Liczba placówek skontrolowanych w których stwierdzono:				
	Urządzenia i sprzęt sportowy bez certyfikatów	odsetek urządzeń i sprzętu sportowego z certyfikatami:			
		≤ 25%	do 50%	≥ 50%	100%
Przedszkola	0	0	0	0	16
<i>1 przedszkole nie posiada placu zabaw</i>					
Szkoły Podstawowe	1	0	0	5	13
Zespoły Szkół	0	0	0	5	5
Razem:	1	0	0	10	33

Ocena dostosowania mebli do wzrostu dzieci i uczniów.

W ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego w 2025 roku w placówkach oświatowo-wychowawczych dokonano oceny stanowisk pracy uczniów pod kątem ich dostosowania do wzrostu. Analogicznie do roku poprzedniego, we wszystkich objętych kontrolą placówkach nie stwierdzono uchybień w tym zakresie. Meble szkolne (stoły i krzesła) były właściwie oznakowane oraz zestawione. Ich stan techniczny został oceniony jako dobry.

Tabela 19. Ocena dostosowania mebli do wzrostu uczniów i przedszkolaków

Ergonomia mebli szkolnych i przedszkolnych						
Rodzaj placówki	Ocena dostosowania mebli do wzrostu uczniów i przedszkolaków			Stwierdzone nieprawidłowości		
	placówki	oddziały	stanowiska	placówki	oddziały	stanowiska
Przedszkola	3	9	129	0	0	0
Szkoły Podstawowe	4	18	241	0	0	0
Zespoły Szkół	3	15	125	0	0	0
Razem:	10	42	495	0	0	0

Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych.

W 2025 r. dokonano oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych. Badania przeprowadzono wśród 1559 uczniów w 13 szkołach/100 oddziałach.

W wyniku analizy stwierdzono:

- waga tornistra szkolnego do 10% masy ciała ucznia u 784 badanych,
- waga tornistra szkolnego od 10% – 15% masy ciała ucznia u 552 badanych,
- waga tornistra szkolnego powyżej 15% masy ciała ucznia u 223 badanych.

Z przeprowadzonej oceny wynika, iż u ponad połowy – **50,28%** badanych, waga tornistra **mieściła się w zalecanej normie do 10%** masy ciała, u znacznej części uczniów – **35,40%** **przekraczała zalecany poziom**, osiągając zakres 10–15% masy ciała, natomiast u **14,30%** uczniów była nadmierna i **przekraczała 15% masy ciała**.

Tabela 20. Ocena obciążenia uczniów tornistrami szkolnymi

Rodzaj placówki	Liczba placówek objętych badaniem	Liczba oddziałów objętych badaniem	Liczba uczniów poddanych badaniom	Waga tornistra do 10% masy ciała ucznia	Waga tornistra od 10 do 15% masy ciała ucznia	Waga tornistra pow.15% masy ciała ucznia
Szkoły Podstawowe	10	80	1308	640	461	207
Zespoły Szkół	3	20	251	144	91	16
Razem:	13	100	1559	784	552	223

Ocena warunków zdrowotnych w pracowniach komputerowych.

W 2025 roku w 30 szkołach dokonano oceny pracowni komputerowych pod kątem wyposażenia stanowisk pracy uczniów w monitory ekranowe. We wszystkich objętych kontrolą pracowniach spełnione zostały obowiązujące wymagania, nieprawidłowości nie stwierdzono.

Higieniczna ocena rozkładu zajęć lekcyjnych.

W 2025 roku przeprowadzono analizę tygodniowych planów zajęć dydaktycznych w 30 placówkach oświatowych/257 oddziałach. W wyniku dokonanej oceny nie stwierdzono nieprawidłowości. Szczególną uwagę zwrócono na zachowanie stałej godziny rozpoczynania zajęć szkolnych oraz konieczność zapewnienia uczniom odpowiednich przerw regeneracyjnych pomiędzy kolejnymi lekcjami. Szkoły, w których przewidziano przerwy krótsze niż 10 minut, zapewniają co najmniej jedną przerwę o wydłużonym czasie trwania, wynoszącym od 15 do 20 minut.

Ocena realizacji wymagań dotyczących stosowania niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych w pracowniach oraz klasopracowniach.

W 15 pracowniach chemicznych objętych kontrolą stwierdzono posiadanie aktualnych wykazów substancji i preparatów chemicznych stwarzających zagrożenie, wymaganych kart charakterystyki oraz prawidłowe oznakowanie i warunki ich przechowywania. W trakcie przeprowadzonych kontroli nie odnotowano żadnych nieprawidłowości.

Ocena warunków sprawowania profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami.

Spośród 31 skontrolowanych placówek szkolnych w 14 funkcjonowały gabinety profilaktyki i pomocy przedlekarskiej, w których nie stwierdzono uchybień w zakresie higieniczno-sanitarnym. W 17 placówkach nieposiadających wyodrębnionych gabinetów, zadania związane z podstawową opieką zdrowotną nad uczniami realizowane były w pomieszczeniach pełniących inne funkcje, takich jak gabinet dyrektora, pedagoga szkolnego lub sala lekcyjna, udostępnianych na czas wykonywania tych świadczeń.

Tabela 21. Liczba gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej

Rodzaj placówki	Liczba szkół posiadających gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej	Liczba szkół w których poznu* zapewniono w pomieszczeniach zastępczych na terenie placówki	Liczba szkół w których poznu* jest świadczona poza terenem placówki
Szkoły Podstawowe	9	11	0
Liceum Ogólnokształcące	1	0	0
Zespoły Szkół	4	6	0
Razem:	14	17	0

*poznu – profilaktyczna opieka zdrowotna nad uczniami

Dożywianie w szkołach.

W 2025 roku na 31 skontrolowanych szkół/zespołów, dożywianie uczniów zapewniono w postaci:

- ciepłych posiłków jedno/dwudaniowych – 27,
- drugiego śniadania – 26,
- napojów (mleko/herbata) – 26.

Tabela 22. Dożywianie uczniów

Rodzaj placówki	Liczba placówek, które nie prowadzą dożywiania	Wydawanie ciepłych posiłków		Organizowanie drugich śniadań		Miejsce przygotowywania posiłków		Liczba uczniów korzystających z posiłków dofinansowanych
		Liczba placówek	Liczba korzystających	Liczba placówek	Liczba korzystających	Posiłki przygotowywane na miejscu	Catering	
Szkoły Podstawowe	0	20	2308	19	2312	8	12	303
Szkoły funkcjonujące samodzielnie - Liceum Ogólnokształcące	1	0	0	0	0	0	0	0
Zespoły Szkół	3	7	502	7	537	5	2	181
Razem:	4	27	2810	26	2849	13	14	484

W roku sprawozdawczym w 8 placówkach oświatowych zainstalowane było 12 automatów sprzedających żywność, natomiast w 6 placówkach funkcjonowało łącznie 9 sklepików szkolnych. W ramach sprawowanego nadzoru w jednym z nich stwierdzono prowadzenie sprzedaży żywności nieujętej w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. W związku z powyższym skierowano wniosek do Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o nałożenie kary pieniężnej.

Nadzór nad warunkami wypoczynku dzieci i młodzieży.

W elektronicznej Bazie Wypoczynku Ministerstwa Edukacji Narodowej nie odnotowano w powiecie dąbrowskim organizacji zimowego wypoczynku, natomiast zarejestrowano 6 turnusów letniego wypoczynku dzieci i młodzieży, w których uczestniczyło łącznie 105 osób.

Jeden turnus został zorganizowany w obiekcie świadczącym usługi hotelarskie (forma wyjazdowa), natomiast pozostałych pięć w miejscu zamieszkania uczestników z czego: 4 w budynku szkolnym, 1 w budynku Ochotniczej Straży Pożarnej. Obozów pod namiotami nie zorganizowano w 2025 roku.

W wyniku przeprowadzonych kontroli wszystkich 6 turnusów stwierdzono, że organizatorzy zapewnili uczestnikom bezpieczne i higieniczne warunki pobytu. Nie odnotowano żadnych zachorowań, urazów, uchybień ani nieprawidłowości.

**OŚWIATA ZDROWOTNA
I PROMOCJA ZDROWIA**

X. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

W 2025 roku pion Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia realizował zadania z zakresu edukacji zdrowotnej oraz promocji zdrowia na terenie objętym nadzorem, zgodnie z przepisami Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego, zaleceniami Światowej Organizacji Zdrowia oraz Ministerstwa Zdrowia, a także celami operacyjnymi Narodowego Programu Zdrowia. Zakres i kierunki podejmowanych działań były każdorazowo dostosowywane do aktualnej sytuacji epidemiologicznej w powiecie oraz rozpoznanych potrzeb zdrowotnych mieszkańców regionu a ich adresatami były dzieci, młodzież szkolna oraz ogół mieszkańców powiatu dąbrowskiego.

Działalność prozdrowotna w 2025 roku ukierunkowana była w szczególności na:

- kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych, zasad higieny osobistej oraz postaw sprzyjających aktywności fizycznej,
- profilaktykę chorób zakaźnych i nowotworowych,
- upowszechnianie wiedzy na temat znaczenia szczepień ochronnych,
- profilaktykę uzależnień.

W ramach realizacji zadań z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia w placówkach oświatowych przeprowadzono 83 wizytacje, podczas których oceniano dobór metod oraz form realizacji programów prozdrowotnych. Poniżej przedstawiono wykaz programów edukacyjnych o zasięgu ogólnopolskim, wojewódzkim i powiatowym oraz akcji specjalnych realizowanych na terenie powiatu dąbrowskiego w 2025 roku przez Powiatową Stację Sanitarно-Epidemiologiczną w Dąbrowie Tarnowskiej.

1. Profilaktyka palenia tytoniu

Jednym z kluczowych działań w zakresie zapobiegania chorobom związanym z paleniem tytoniu jest realizacja programów edukacyjnych, co umożliwi kształtowanie prawidłowych postaw zdrowotnych wśród dzieci i młodzieży, oraz zwiększanie świadomości ich rodziców i opiekunów.

Edukacja antytytoniowa na etapie przedszkolnym prowadzona była poprzez realizację ogólnopolskiego programu „**Czyste Powietrze Wokół Nas**”, skierowanego do dzieci w wieku 5 – 6 lat, z uwzględnieniem działań adresowanych do rodziców i opiekunów.

Celem programu było zwiększenie wiedzy na temat ochrony dzieci przed narażeniem na szkodliwe działanie dymu tytoniowego oraz kształtowanie u dzieci świadomych i asertywnych postaw w sytuacjach kontaktu z osobami palącymi. W roku szkolnym 2024/2025 do programu przystąpiło 28 placówek, obejmując edukacją 1039 dzieci oraz 385 rodziców.

Kontynuacją działań w zakresie profilaktyki palenia tytoniu był program **„Nie pal przy mnie, proszę”**, skierowany do uczniów klas I–III szkół podstawowych. Celem programu było zwiększenie wiedzy dzieci i rodziców na temat zagrożeń, wynikających z aktywnego i biernego palenia tytoniu oraz kształtowanie postaw odpowiedzialności za własne zdrowie. W roku szkolnym 2024/2025 do programu przystąpiły 22 szkoły, obejmując działaniami edukacyjnymi 1278 uczniów oraz 367 rodziców.

Kolejnym przedsięwzięciem z zakresu edukacji antytytoniowej była realizacja programu **„Bieg po zdrowie”**, adresowanego do uczniów szkół podstawowych w wieku 9–10 lat, a także nauczycieli i opiekunów. Głównym jego celem było zwiększenie wiedzy nt. szkodliwości palenia papierosów oraz używania papierosów elektronicznych, a także promowanie atrakcyjnego stylu życia wolnego od dymu tytoniowego. Program cieszył się dużym zainteresowaniem oraz pozytywną oceną odbiorców. W roku szkolnym 2024/2025 do programu przystąpiły 23 szkoły, obejmując edukacją 413 uczniów oraz 244 rodziców.

Program **„Znajdź Właściwe Rozwiązanie”** skierowany był do uczniów starszych klas szkół podstawowych, wśród których obserwuje się wzrost liczby prób inicjacji nikotynowej. Celem programu było zapobieganie podejmowaniu palenia tytoniu poprzez wzmacnianie postaw prozdrowotnych, przybliżanie wiedzy na temat funkcjonowania organizmu człowieka, uświadamianie mechanizmów nacisku grupowego oraz kształtowanie umiejętności asertywnych. W roku szkolnym 2024/2025 do programu przystąpiło 20 szkół, obejmując działaniami edukacyjnymi 1190 uczniów oraz 92 rodziców.

W ramach profilaktyki antytytoniowej, podejmowano również działania w formie akcji specjalnych. Jedną z nich był **„Światowy Dzień bez Tytoniu”**, obchodzony corocznie 31 maja. Hasło przewodnie w 2025 roku brzmiało: „Zdemaskować atrakcyjność: ujawnienie taktyk przemysłu tytoniowego i nikotynowego”. Celem działań było zwrócenie uwagi na manipulacyjne strategie przemysłu tytoniowego, kierowane szczególnie do dzieci i młodzieży oraz podkreślenie szkodliwości zarówno tradycyjnych jak i nowych produktów tytoniowych, w tym e-papierosów. W ramach obchodów „Światowego Dnia bez Tytoniu” we współpracy ze Starostwem Powiatowym w Dąbrowie Tarnowskiej, zorganizowano konkurs filmowy pt. „Tytoń? Nie, dziękuję!”. Zadanie konkursowe polegało na nakręceniu krótkiego filmu o tematyce antytytoniowej.

W 6 placówkach oświatowych przeprowadzono prelekcje dotyczące profilaktyki palenia tytoniu. Ponadto w placówkach oświatowo-wychowawczych oraz w podmiotach leczniczych prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych. Podczas festynu charytatywnego organizowanego przez Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Pomocna Dłoń” funkcjonowało stoisko informacyjno-edukacyjne, na którym między innymi istniała możliwość wykonania pomiaru tlenu węgla w wydychanym powietrzu przy użyciu smokerlyzera.

Kolejną akcją specjalną był „**Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu**”, przypadający corocznie w trzeci czwartek listopada. Do podmiotów leczniczych oraz placówek oświatowo-wychowawczych wystosowano pisma promujące wydarzenie, z prośbą o włączenie się w działania profilaktyczne. Nadto prowadzono dystrybucję tematycznych materiałów oświatowych. We współpracy ze Starostwem Powiatowym w Dąbrowie Tarnowskiej zorganizowano konkurs plastyczny pt. „**Nie palę papierosów, bo...**”. Zadanie konkursowe polegało na zaprojektowaniu breloka do kluczy promującego zdrowy styl życia i niepalenie tytoniu. Laureaci otrzymali nagrody rzeczowe ufundowane przez organizatorów. Informacje dotyczące akcji zamieszczano na stronie internetowej PSSE w Dąbrowie Tarnowskiej oraz profilu Facebook.

Tworzenie i egzekwowanie przestrzegania stref wolnych od dymu tytoniowego stanowi istotny element działań ograniczających narażenie ludności na bierne palenie. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, od 15 listopada 2010 r. zakaz palenia tytoniu obowiązuje m.in. w pomieszczeniach zakładów pracy, placówkach oświatowych, obiektach sportowych, obiektach kultury i wypoczynku, podmiotach leczniczych, lokalach gastronomiczno-rozrywkowych, środkach publicznego transportu zbiorowego oraz w ogólnodostępnych miejscach przeznaczonych do zabaw dzieci. Od 8 września 2016 r. zakaz ten obejmuje również papierosy elektroniczne oraz inne wyroby powiązane. Właściciele i zarządzający obiektami zobowiązani są do umieszczania w widocznych miejscach odpowiednich oznaczeń informujących o zakazie palenia. Ocena przestrzegania przepisów w zakresie zakazu palenia tytoniu należy do zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W 2025 roku na terenie powiatu dąbrowskiego przeprowadzono kontrole w 416 obiektach użyteczności publicznej. W toku prowadzonych czynności nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Profilaktyka nadwagi i otyłości

Dobry stan zdrowia stanowi podstawowy warunek prawidłowego funkcjonowania człowieka i w znacznym stopniu zależy od stylu życia, w tym sposobu odżywiania oraz poziomu aktywności fizycznej. Zgodnie z danymi Światowej Organizacji Zdrowia, w Europie nadmierna masa ciała dotyczy średnio jednego na trzech chłopców oraz jednej na pięć dziewczynek, a polskie dzieci należą do najszybciej przybierających na masie ciała w Europie. Państwowa Inspekcja Sanitarna od wielu lat realizuje działania ukierunkowane na zapobieganie nadwadze i otyłości. Okres przedszkolny stanowi kluczowy etap kształtowania postaw i nawyków zdrowotnych, determinujących obecne i przyszłe zachowania prozdrowotne. Z tego względu szczególne znaczenie ma prowadzenie edukacji żywieniowej już od najmłodszych lat.

W roku szkolnym 2024/2025 realizowana była V edycja programu edukacyjnego „**Skąd się biorą produkty ekologiczne?**”, skierowanego do dzieci przedszkolnych w wieku 5–6 lat. Celem przedsięwzięcia było zwiększanie wiedzy i świadomości dzieci w zakresie rolnictwa ekologicznego oraz kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych. Do programu przystąpiło 28 przedszkoli i oddziałów przedszkolnych, obejmując edukacją 908 dzieci oraz ich rodziców – 211 osób.

Kolejnym działaniem realizowanym w ramach profilaktyki nadwagi i otyłości był Ogólnopolski Program Edukacyjny „**Trzymaj Formę!**”, prowadzony przez Państwową Inspekcję Sanitarną we współpracy z Polską Federacją Producentów Żywności. Program skierowany był do uczniów klas V–VIII szkół podstawowych. Jego głównym celem było trwale kształtowanie zdrowych nawyków wśród młodzieży szkolnej oraz ich rodzin poprzez promowanie aktywności fizycznej i zasad prawidłowego odżywiania, z uwzględnieniem indywidualnej odpowiedzialności oraz świadomych wyborów prozdrowotnych. W roku szkolnym 2024/2025 do realizacji programu „Trzymaj Formę!” przystąpiło 20 szkół podstawowych, obejmując działaniami edukacyjnymi 1037 uczniów. Uzupełnieniem działań programowych był konkurs wiedzy o zdrowym stylu życia, skierowany do uczniów klas VI–VIII szkół podstawowych zainteresowanych pogłębianiem wiedzy z zakresu zdrowego stylu życia, zbilansowanej diety oraz aktywności fizycznej. Powiatowy etap konkursu, do którego z naszego powiatu zakwalifikowała się jedna osoba – uczeń Szkoły Podstawowej w Zalipiu - odbył się w Dąbrowie Tarnowskiej 11 kwietnia 2025 r.

3. Profilaktyka zakażeń wirusami HBV i HCV

Program „**Podstępne WZW**” jest programem profilaktycznym realizowanym w szkołach ponadpodstawowych, ukierunkowanym na zapobieganie zakażeniom wirusami zapalenia wątroby typu B (HBV) i typu C (HCV). Wdrożenie programu stanowi odpowiedź na utrzymujące się nowe przypadki zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu A, B i C. Głównym celem programu jest upowszechnianie wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych wiedzy na temat ryzyka zakażeń HAV/HBV/HCV, uświadamianie zasad profilaktyki, pobudzenie do refleksji nad odpowiedzialnością w zakresie własnych zachowań zdrowotnych. W roku szkolnym 2024/2025 do realizacji programu przystąpiły wszystkie szkoły ponadpodstawowe z terenu powiatu dąbrowskiego, obejmując działaniami edukacyjnymi 432 uczniów.

4. Profilaktyka chorób nowotworowych

Nowotwory złośliwe stanowią narastający problem zdrowotny, społeczny oraz ekonomiczny w Polsce. Termin „nowotwory złośliwe” obejmuje ponad 100 jednostek chorobowych, charakteryzujących się zróżnicowaną etiologią, przebiegiem klinicznym oraz sposobami leczenia. Każdego roku w Polsce z powodu chorób nowotworowych umiera około 100 tys. osób.

Działania edukacyjne w zakresie profilaktyki czerniaka odgrywają istotną rolę zwłaszcza w kontekście obserwowanego wzrostu zachorowań wśród młodych osób. PIS w ramach współpracy z Fundacją „Gwiazda Nadziei” realizuje program edukacyjny „**Znamie! Znam je?**”, skierowany do uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych oraz uczniów szkół ponadpodstawowych. Zagadnienia z zakresu profilaktyki czerniaka wpisują się w treści nauczania przedmiotów takich jak wychowanie do życia w rodzinie, wychowanie fizyczne oraz biologia.

Czerniak skóry wykryty we wczesnym stadium jest nowotworem o wysokiej skuteczności leczenia, dlatego szczególne znaczenie ma upowszechnianie wiedzy w tym zakresie. W roku szkolnym 2024/2025 do programu przystąpiło 28 szkół, obejmując edukacją 1179 uczniów.

Realizacja programu edukacyjnego „**Wybierz życie – pierwszy krok**” to kolejne działanie poświęcone profilaktyce nowotworów. Wirus brodawczaka ludzkiego (Human Papillomavirus – HPV), stanowi jeden z głównych czynników etiologicznych raka szyjki macicy. Celem programu jest zmniejszenie zachorowalności i śmiertelności na ten nowotwór poprzez edukację, motywowanie kobiet do regularnego wykonywania badań profilaktycznych. Adresaci programu to uczniowie szkół ponadpodstawowych, ich rodzice i opiekunowie oraz kadra pedagogiczna. Program realizowany jest przez PIS w partnerstwie z Fundacją „Gwiazda Nadziei”. W roku szkolnym 2024/2025 program realizowały wszystkie szkoły ponadpodstawowe, obejmując edukacją 355 uczniów.

Program dobrowolnych szczepień przeciw HPV w szkołach to kolejny element działań profilaktycznych. HPV (wirus brodawczaka ludzkiego) to wirus, który przenosi się głównie podczas bliskich kontaktów, w tym seksualnych oraz przez kontakt ze skażonymi przedmiotami. Celem szczepienia jest zapobieganie przewlekłym zakażeniom wirusem HPV i chorobom, które mogą być ich następstwem – w tym rakowi szyjki macicy, odbytu, prącia, a także nowotworom głowy i szyi. Program zapewnia bezpłatne szczepienia dzieci i młodzieży (dziewcząt i chłopców) w wieku od 9 do 14 lat. W tym okresie organizm reaguje na szczepionkę silniejszą odpowiedzią immunologiczną, co zapewnia lepszą i trwalszą ochronę przed zakażeniem. Choć szczepienie można wykonać także w późniejszym wieku, jego największa skuteczność obserwowana jest przed rozpoczęciem aktywności seksualnej. Szczepionki przeciw HPV są bezpieczne i dobrze tolerowane. W 2025 roku w powiecie dąbrowskim zaszczepiono 340 uczniów szkół podstawowych. Należy pamiętać, iż wyrażając zgodę na szczepienie swojej nastoletniej córki lub syna dajemy im szansę na uniknięcie w przyszłości groźnej choroby dla zdrowia, a nawet życia.

Przez cały październik – **Miesiąc Profilaktyki Raka Piersi** – podejmowano szereg działań w ramach Wojewódzkiej Kampanii „**#jajuzaty?**”, mających na celu zmotywowanie kobiet do regularnych badań profilaktycznych tj.: mammografia, USG piersi.

20 i 24 października, dla uczestniczek zajęć prowadzonych przez Edytę Węc właścicielkę „Edi Zumba Fitness”, zorganizowano punkty informacyjno-edukacyjne z tematycznymi materiałami edukacyjnymi. Wszyscy chętni mogli skorzystać z porad, otrzymać materiały, a także wykonać badanie – ćwiczenia z użyciem fantomu piersi z wyczuwalnymi guzkami. Akcję prowadzono również w szkołach oraz podczas spotkań z seniorami na terenie powiatu. Na stronie internetowej Stacji oraz w mediach społecznościowych zamieszczano szereg informacji promujących działania profilaktyczne.

5. Profilaktyka HIV i AIDS „Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV”

HIV może dotknąć każdego, niezależnie od płci, wieku, orientacji seksualnej czy sposobu życia. W Polsce codziennie średnio 3 osoby dowiadują się o swoim zakażeniu. W ramach „**Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS na lata 2022–2026**” na terenie powiatu podejmowano liczne działania mające na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV. Prowadzono dystrybucję tematycznych materiałów oświatowych do podmiotów leczniczych oraz placówek oświatowo-wychowawczych oraz działania edukacyjno-informacyjne. Udzielano poradnictwa, m.in. w zakresie testowania w Punktach Konsultacyjno-Diagnostycznych.

Aby poszerzyć wiedzę młodzieży na temat profilaktyki zakażeń HIV, chorób przenoszonych drogą płciową oraz kształtować postawy akceptacji wobec osób żyjących z HIV i chorych na AIDS, po raz kolejny we współpracy ze Starostwem Powiatowym zorganizowano tematyczne konkursy tj:

- plastyczny ph. „**Nie daj szansy AIDS**”, w którym zadanie konkursowe polegało na wykonaniu ilustracji do książki pt. „Nie daj szansy AIDS. Gdybym to wiedział wcześniej, postąpił bym inaczej”,
- wiedzy ph. „**Cała prawda o AIDS**”, w którym zadanie konkursowe polegało na rozwiązaniu testu wiedzy, składającego się 30 pytań zamkniętych i 5 otwartych. Honorowy patronat nad przedsięwzięciem ponownie objęła Akademia Tarnowska, a nadzór merytoryczny sprawował lek. med. Krzysztof Janusz/specjalista chorób zakaźnych – przewodniczący JURY.

Konkursy corocznie cieszą się dużym zainteresowaniem adresatów (uczniów starszych klas szkół podstawowych i średnich). Uroczystego wręczenia pamiątkowych dyplomów wszystkim uczestnikom oraz nagród rzeczowych laureatom konkursów dokonali Lesław Wieczorek Starosta Dąbrowski i Anna Klimowska Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Tarnowskiej 1 grudnia w ramach obchodów „**Światowego Dnia AIDS**”.

6. Światowy Dzień Zdrowia

„Światowy Dzień Zdrowia” został ustanowiony przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) i przypada każdego roku 7 kwietnia. W 2025 roku hasłem przewodnim obchodów było: „Zdrowe początki, pełna nadziei przyszłość”. Tegoroczna tematyka podkreślała znaczenie troski o zdrowie już od najmłodszych lat oraz konieczność inwestowania w zdrową przyszłość kolejnych pokoleń, ponieważ dobrostan matek i dzieci stanowi fundament zdrowia rodzin i społeczności.

W ramach obchodów ŚDZ do podmiotów leczniczych oraz szkół i przedszkoli wysłano pisma informacyjne z prośbą o aktywny udział w wydarzeniu. Na stronie internetowej PSSE w Dąbrowie Tarnowskiej oraz na profilu Facebook umieszczono stosowne komunikaty.

Wspólnie ze Starostwem Powiatowym w Dąbrowie Tarnowskiej zorganizowano konkurs plastyczny dla uczniów szkół podstawowych pod nazwą „Zdrowe początki, pełna nadziei przyszłość”.

Celem konkursu było zachęcenie dzieci i młodzieży do refleksji nad znaczeniem zdrowego stylu życia oraz wyrażenie własnej wizji zdrowej przyszłości za pomocą sztuki. Na konkurs wpłynęło 20 prac. Laureaci otrzymali dyplomy oraz nagrody rzeczowe ufundowane przez organizatorów.

W ramach ŚDZ 11 kwietnia 2025 r. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Dąbrowie Tarnowskiej w swojej siedzibie, zorganizowała Dzień Otwarty Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Wydarzenie miało na celu zapoznanie społeczeństwa z działalnością PIS oraz zwrócenie uwagi na jej ważną rolę w systemie zdrowia publicznego. W ramach wydarzenia odwiedzający mieli możliwość skorzystać z darmowych badań, porad i konsultacji z ekspertami tj.:

- badania znamion przy pomocy wideodermatoskopu,
- pomiary ciśnienia tętniczego krwi, saturacji, tlenu węgla w wydychanym powietrzu,
- konsultacje dietetyczne wraz z analizą składu ciała,
- konsultacje z fizjoterapeutą – profilaktyka wad postawy,
- konsultacje kosmetyczne,
- instruktaż samobadania piersi na fantomach,
- pokazy udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej,
- konsultacje z przedstawicielami NFZ połączone z możliwością wyrobienia Karty EKUZ.

Dzieci z przedszkoli zaprezentowały krótkie przedstawienia o tematyce zdrowotnej. Odwiedzający Stację mogli skorzystać z porad pracowników w zakresie badania wody, ekshumacji, chorób zawodowych/zakaźnych, szczepień ochronnych, żywności i żywienia w tym bezpiecznego grzybobrania przy przygotowanej wystawie grzybów jadalnych i niejadalnych. Przygotowano również stoisko, przy którym goście mogli dokonać degustacji zdrowej żywności. Dużym zainteresowaniem cieszyły się ćwiczenia z wykorzystaniem alkogogli i narkogogli.

W ramach obchodów ŚDZ w kilku przedszkolach zorganizowano spotkania informacyjno-edukacyjnych. Dzieci poznawały zasady zdrowego odżywiania, dbania o higienę osobistą - szczególnie jamy ustnej i rąk oraz ochrony przed chorobami zakaźnymi przez szczepienia ochronne.

7. Światowy Dzień Ziemi

Światowy Dzień Ziemi to międzynarodowe święto obchodzone 22 kwietnia, którego celem jest zwiększanie świadomości ekologicznej i promowanie działań na rzecz ochrony środowiska naturalnego. Tego dnia zwraca się szczególną uwagę na problemy takie jak zmiany klimatu, zanieczyszczenie powietrza i wód, nadmierna produkcja odpadów, wylesianie oraz utrata bioróżnorodności. Przypomnienie, że oszczędzanie energii, segregacja śmieci, ograniczanie plastiku czy wybór transportu publicznego to nie jednorazowy gest lecz długotrwałe zobowiązanie.

W ramach obchodów ŚDZ Powiatowa Stacja Sanitarno Epidemiologiczna w Dąbrowie Tarnowskiej zorganizowała internetowy konkurs wiedzy ekologicznej dla uczniów klas IV-VIII szkół podstawowych.

Zadanie konkursowe polegało na rozwiązaniu testu składającego się z 20 pytań zamkniętych. Dogrywka wyłoniła zwycięzców, którzy otrzymali od organizatora dyplomy i nagrody rzeczowe.

8. Profilaktyka szczepień ochronnych

Dobra sytuacja epidemiologiczna w przypadku większości chorób zakaźnych jest efektem skutecznych działań profilaktycznych. Najbardziej efektywną metodą zapobiegania chorobom są szczepienia ochronne, które zapewniają długotrwałą odporność na zakażenia, a w przypadku szczepień masowych, przyczyniają się do poprawy sytuacji epidemiologicznej wielu schorzeń, a nawet do ich eliminacji. Szczepionki to preparaty do sztucznego wywołania odporności czynnej, zawierające określone antygeny, które po podaniu organizmowi przygotowują go do obrony przed jednym lub kilkoma drobnoustrojami chorobotwórczymi.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Dąbrowie Tarnowskiej, w ramach Europejskiego Tygodnia Szczepień, prowadziła działania informacyjne na terenie 7 przedszkoli. Działaniami edukacyjnymi objęto dzieci, nauczycieli, rodziców/opiekunów – łącznie 237 osób.

9. Bezpieczny Senior

W 2025 roku działaniami profilaktycznymi objęto również starszych mieszkańców powiatu:

- 24 lipca odbyło się spotkanie z grupą osób zrzeszonych w Klubie Senior+ w Szczucinie. Wspólnie z przedstawicielami Komendy Policji w Szczucinie przeprowadzono prelekcję dot. szeroko pojętego bezpieczeństwa;
- 29 września odbyło się spotkanie dla uczestników Dziennego Domu Senior + w Dąbrowie Tarnowskiej, poświęcone zasadom higieny życia codziennego oraz profilaktyce infekcji i zakażeń. Nawiązano do ogólnopolskiej kampanii „Jesień bez infekcji”, której celem było zwiększanie świadomości społecznej na temat zagrożeń zdrowotnych w sezonie jesienno-zimowym i promocja szczepień ochronnych;
- 29 września w Gminnej Bibliotece Publicznej w Oleśnie przeprowadzono prelekcję dla seniorów nt. profilaktyki chorób infekcyjnych i onkologicznych oraz podejmowania działań na rzecz własnego zdrowia poprzez szczepienia/regularne badania/zdrowy styl życia. Uczestnicy mieli okazję nauczyć się samobadania piersi na fantomie;
- 30 września w Dąbrowskim Domu Kultury przygotowano stoisko informacyjno-edukacyjne dla uczestników konferencji zorganizowanej przez Powiatową Radę Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego we współpracy z Komendą Powiatową Policji. Celem wydarzenia było nie tylko podniesienie świadomości w zakresie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, ale także budowanie poczucia bezpieczeństwa jako jednego z kluczowych elementów wpływających na jakość życia. Podczas spotkania zapoznano Seniorów z założeniami kampanii „Jesień bez infekcji” – udzielano porad nt. profilaktyki chorób oraz znaczenia szczepień ochronnych.

10. Promocja higienicznego, zdrowego stylu życia i bezpiecznego wypoczynku

W ramach akcji „**Ferie z Sanepidem**” przeprowadzono działania edukacyjno-informacyjne dla 126 uczestników zajęć zorganizowanych przez 7 księżnic z terenu powiatu. Tematyka spotkań obejmowała szeroko zakrojoną profilaktykę uzależnień oraz promocję zasad higieny i zdrowego stylu życia.

W okresie wakacji, we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Dąbrowie Tarnowskiej, w 13 placówkach przeprowadzono akcję edukacyjną „**Bezpieczne wakacje**” dla 280 uczestników. Celem inicjatywy było promowanie zdrowego stylu życia oraz bezpiecznego wypoczynku. Podczas spotkań omawiano m.in. zasady bezpieczeństwa w górach, w lesie i na łące, nad wodą w tym korzystania z kąpieli słonecznych. Podkreślano znaczenie profilaktyki uzależnień oraz promowano aktywność fizyczną.

Każdego roku na całym świecie 15 października obchodzony jest „**Światowy Dzień Mycia Rąk**” – inicjatywa mająca na celu przypomnienie, jak ogromne znaczenie ma ta prosta czynność w ochronie zdrowia. Pomysł obchodzenia ŚDMR narodził się w 2008 roku z inicjatywy Światowej Organizacji Zdrowia (WHO). Mając na uwadze, że *Czyste Ręce To Pierwszy Krok Do Zdrowia!* odwiedziliśmy dzieci uczęszczające do Niepublicznego Przedszkola z Oddziałami Integrycyjnymi „Małe Kroczyki” w Dąbrowie Tarnowskiej. Najmłodsi wysłuchali prelekcji oraz uczyli się prawidłowego mycia rąk, a efekty nauki mogli sprawdzić przy użyciu lampy UV. Zajęcia cieszyły się dużym zainteresowaniem przedszkolaków.

11. Profilaktyka zatruc grzybami, prawidłowego odżywiania i aktywności fizycznej.

Najważniejszym elementem funkcjonowania człowieka jest dobry stan zdrowia, który w dużej mierze zależy od stylu życia. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna prowadziła działania informacyjno-edukacyjne mające na celu promowanie zdrowego stylu życia i świadomości prozdrowotnej wśród mieszkańców podczas festynów i wydarzeń organizowanych na terenie powiatu dąbrowskiego takich jak:

- **8 czerwca** – festyn charytatywny zorganizowany przez Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Pomocna Dłoń” w Dąbrowie Tarnowskiej;
- **29 czerwca** – V Powiatowy Dzień Bezpieczeństwa zorganizowany przez Starostwo Powiatowe w Dąbrowie Tarnowskiej;
- **24 sierpnia** – Święto Powiśla Dąbrowskiego – Dożynki Powiatowe i Targi Gospodarcze zorganizowane przez Starostwo Powiatowe w Dąbrowie Tarnowskiej, Stowarzyszenie Samorządów Powiatu Dąbrowskiego, Burmistrza Dąbrowy Tarnowskiej;
- **7 września** – Małopolska Tour zorganizowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego

- **14 września 2025 r.** – XII „Święto Ziemniaka” w Smęgorzowie zorganizowane przez Stowarzyszenie Kobiet Wsi Smęgorzów, Radę Sołecką Smęgorzowa oraz Burmistrza Dąbrowy Tarnowskiej.

Przy stoiskach PSSE odwiedzający mogli uzyskać informacje nt. działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w obszarze szczepień ochronnych, chorób zakaźnych i zawodowych, jakości wody przeznaczonej do spożycia i w kąpieliskach, profilaktyki uzależnień, racjonalnego odżywiania. Przygotowana ekspozycja grzybów jadalnych i trujących (podczas Święta Powiśla Dąbrowskiego i Święta Ziemniaka) cieszyła się dużym zainteresowaniem uczestników wydarzeń. Chętnym udzielano informacji nt. grzybów zbieranych w środowisku naturalnym oraz zasad ich bezpiecznego spożywania. Dla najmłodszych przygotowywano rebusy/krzyżówki/łamigłówki, których poprawne rozwiązania nagradzano drobnymi upominkami ufundowanymi przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Dąbrowie Tarnowskiej. Podczas wydarzeń promowano również kampanię informacyjną EFSA #Safe2EatEU. Celem kampanii było podniesienie świadomości społecznej na temat znaczenia nauki w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności w Unii Europejskiej oraz zachęcenie obywateli do podejmowania świadomych decyzji żywieniowych. Ponadto, za pośrednictwem strony internetowej oraz portalu społecznościowego, rozpowszechniano informacje na temat grzybów rosnących w warunkach naturalnych oraz zasad ich zbierania.

12. Profilaktyka Antybiotyków „Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach”.

18 listopada obchodzony jest Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach (EDWA), natomiast w dniach 18 – 24 listopada przypada Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach. Doceniając znaczenie antybiotykoterapii w zwalczaniu zakażeń bakteryjnych, podjęto działania informacyjne mające na celu zwrócenie uwagi na ryzyko utraty skuteczności antybiotyków w wyniku ich nieracjonalnego stosowania. W celu popularyzacji wiedzy o antybiotykach przeprowadzono dystrybucję ulotek i broszur do podmiotów leczniczych. Tematyczne materiały opublikowano także w mediach społecznościowych oraz na stronie internetowej Stacji.

13. Profilaktyka Uzależnień.

W trosce o wsparcie nauczycieli w wymagającym zadaniu, jakim jest rozmowa z młodzieżą na temat alkoholu, uzależnień behawioralnych oraz substancji psychoaktywnych, Państwowa Inspekcja Sanitarna realizuje program edukacyjny „**ARS, czyli jak dbać o miłość?**”. Celem programu jest podniesienie świadomości młodzieży na temat zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz kształtowanie postaw prozdrowotnych. Dzięki tej inicjatywie uczniowie zdobywają wiedzę oraz umiejętności, które pozwalają unikać ryzykownych zachowań i dbać o własne zdrowie oraz przyszłość.

Program obejmuje profilaktykę używania substancji psychoaktywnych w kontekście norm i wartości istotnych dla młodzieży. W roku szkolnym 2024/2025 w realizację programu zaangażowały się wszystkie szkoły ponadpodstawowe na terenie powiatu, obejmując edukacją 579 uczniów.

14. Dni Profilaktyki Powiatu Dąbrowskiego

Od kilku lat w ramach „Dni Profilaktyki Powiatu Dąbrowskiego” realizowane są liczne działania promujące zdrowy styl życia, zarówno fizyczny jak i psychiczny.

We wrześniu uczniowie klas pierwszych wszystkich szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu wzięli udział w spotkaniach ph. „**Gdy codzienne życie bardzo boli**”, prowadzonych przez psychologów z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Dąbrowie Tarnowskiej: mgr Karolinę Mach i mgr Mariusza Wielgusa. W czasie prelekcji poruszano temat uzależnień od Internetu oraz depresji wśród dzieci i młodzieży. Dyrektor PPP Justyna Tomaszowicz, zachęcała uczniów do zwracania się o pomoc w trudnych sytuacjach, podkreślając, że omawiane zagadnienia dotyczą realnych problemów młodzieży szkół ponadpodstawowych.

16 października 2025 roku odbył się „**Powiatowy Festiwal Piosenki o Zdrowiu**” (V edycja), zorganizowany przez Powiatową Stację Sanitarно-Epidemiologiczną, Starostwo Powiatowe oraz Dąbrowski Dom Kultury. Celem konkursu było zainteresowanie dzieci i młodzieży tematyką zdrowia poprzez połączenie zabawy z edukacją o zdrowym stylu życia, profilaktyce uzależnień, zdrowym odżywianiu, higienie osobistej oraz bezpiecznym wypoczynku. Młodzi wokaliści prezentowali swoje umiejętności na profesjonalnej scenie, a laureaci otrzymali dyplomy i nagrody ufundowane przez organizatorów.

W dniach 22 - 23 października w ramach DPPD odbyły się spotkania sędzi Anny Marii Wesołowskiej z uczniami szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz ich rodzicami, opiekunami i nauczycielami. Spotkania miały miejsce w I Liceum Ogólnokształcącym w Dąbrowie Tarnowskiej oraz Dąbrowskim Domu Kultury.

Sędzia Anna Maria Wesołowska to ceniona ekspertka w dziedzinie prawa i edukacji prawnej dzieci, młodzieży i dorosłych. Podczas spotkań omawiała granicę między żartem a wykroczeniem, głupstwem a przestępstwem, wskazując, jak rozróżnić dobro od zła. Zachęcała do rozmów o problemach i proszenia o pomoc, a także podkreślała konieczność reagowania na krzywdę w otoczeniu. W trakcie spotkań młodzież mogła poznać specyfikę pracy sędziego, wymagania zawodu, a także przymierzyć tożsamość sędziowską i obejrzeć łańcuch sędziowski. Spotkania cieszyły się dużym zainteresowaniem – uczestnicy aktywnie zadawali pytania.

Zwieńczeniem DPPD była konferencja ph. „**Współczesne oblicza przemocy – nie bądź obojętny**”, która odbyła się 25 października w Dąbrowskim Domu Kultury. Na początku konferencji laureaci pierwszych miejsc (w kilku kategoriach wiekowych) Powiatowego Festiwalu Piosenki o Zdrowiu, zaprezentowali zebranym swoje umiejętności wokalne.

Następnie głos zabrała Pani Sędzia Anna Maria Wesołowska, która w swoim wystąpieniu podkreśliła znaczenie edukacji prawnej dzieci i młodzieży, zaznaczając, że jest ona potrzebna „od zaraz”. Poruszane tematy dostarczyły uczestnikom cennych informacji i w pełni spełniły ich oczekiwania. W wydarzeniu udział wzięło 174 osoby w tym: Zastępca Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, przedstawiciele władz samorządowych, dyrektorzy szkół i przedszkoli, pedagodzy szkolni/specjalni, psychologowie, dyrektorzy/kierownicy ośrodków pomocy społecznej wraz z pracownikami, przedstawiciele służb mundurowych, instytucji oraz stowarzyszeń.

Kolejne już „Dni Profilaktyki Powiatu Dąbrowskiego” odbyły się dzięki ścisłej wieloletniej współpracy organizatorów, którymi byli: **Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Dąbrowie Tarnowskiej, Starostwo Powiatowe w Dąbrowie Tarnowskiej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Dąbrowie Tarnowskiej oraz Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Dąbrowie Tarnowskiej.** Po raz pierwszy w 2025 roku współorganizatorem przedsięwzięcia było I Liceum Ogólnokształcące w Dąbrowie Tarnowskiej.

A low-angle, upward-looking photograph of a construction site. In the foreground, the backs of several construction workers wearing white hard hats and high-visibility yellow-green safety vests are visible. One worker on the left is pointing upwards with their right hand. In the middle ground, a tall green tower crane is positioned on the left, with a concrete bucket suspended from its hook in the air. The background features a tall, modern building under construction, partially covered in blue safety netting, and a clear blue sky with light, wispy clouds. The overall scene conveys a sense of active construction and safety.

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

XI. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Główne działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Tarnowskiej w obszarze zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2025 roku obejmowały:

- opiniowanie i uzgadnianie dokumentów wymagających przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko,
- opiniowanie i uzgadnianie dokumentów w postępowaniach w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,
- uzgadnianie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- dopuszczenie do użytkowania obiektów budowlanych do eksploatacji pod względem spełnienia wymagań sanitarno-higienicznych,
- wydawaniu stanowisk dotyczących innych spraw,
- przeprowadzaniu kontroli obiektów

W 2025 roku zajęto ogółem 1214 stanowisk, które dotyczyły:

- strategicznej oceny oddziaływania na środowisko:
 - 3 uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,
 - 3 opinie do projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,
- oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko:
 - 18 opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - co do zakresu raportu w tym:
 - 2/zbierania odpadów złomu metali żelaznych i nieżelaznych,
 - 2/budynków produkcyjno-magazynowych z zapleczem socjalno-biurowym,
 - 6/zabudowy mieszkaniowej wraz z infrastrukturą techniczną,
 - 3/przebudowy i rozbudowy dróg gminnych, powiatowych,
 - 1/budowy drogi dla pieszych,
 - 1/przebudowy mostu,
 - 1/przebudowy kanału,
 - 1/budowy sieci kanalizacyjnej,
 - 1/budynku produkcyjnego z częścią biurową (produkcja domów modułowych) wraz z budynkiem magazynowym, budynkiem diagnostyki samochodowej oraz zmiany sposobu użytkowania istniejących budynków gospodarczo-magazynowych na mechanikę samochodową,

- uzgadnianie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu:
 - 1110 stanowisk/209 postanowień i 901 stanowisk zajętych w formie milczącej zgody,
- uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych:
 - 2 opinie sanitarne, które dotyczyły przebudowy i rozbudowy oczyszczalni ścieków,
- uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych do eksploatacji pod względem wymagań sanitarnych:
 - 28 stanowisk/27 opinii sanitarnych (1 stanowisko zajęte w formie milczącej zgody), które dotyczyły:
 - 1/hali namiotowej wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną,
 - 1/hali produkcyjno-logistycznej z zapleczem socjalno-biurowym oraz niezbędną infrastrukturą techniczną,
 - 1/estakady nad drogą,
 - 1/budynku wielorodzinnego wraz z częścią usługową (przedszkole) oraz niezbędną infrastrukturą techniczną,
 - 4/budynków mieszkalnych wielorodzinnych wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną,
 - 1/sali gimnastycznej,
 - 6/budynków produkcyjno-magazynowych,
 - 1/nadbudowy, przebudowy i rozbudowy istniejącego budynku wielofunkcyjnego,
 - 3/budynków usługowo-handlowych, usługowych,
 - 1/przedszkola ze żłobkiem,
 - 1/Ochotniczej Straży Pożarnej,
 - 1/rozbudowy i przebudowy budynku Domu Weselnego,
 - 1/zmiany sposobu użytkowania budynku gospodarczego na masarnię,
 - 1/stacji paliw z zapleczem hotelowo-restauracyjnym z infrastrukturą techniczną,
 - 1/zbiornika wody przy stacji uzdatniania wody,
 - 1/centrum rehabilitacyjnego,
 - 1/witalności przestrzeni publicznej rynku wraz z budynkiem handlowo-usługowym i usługowo-informacyjnym,
- innych spraw/50.

W 2025 roku na etapie opiniowania dokumentacji w zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko mając na uwadze wpływ na jakość zdrowia i życia ludzi oraz bezpieczeństwo publiczne w obszarze oddziaływania danej inwestycji, szczególną uwagę zwracano na ochronę przed nadmiernym hałasem i emisją zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego.

Egzekwowano rozwiązania, które mają na celu spełnienie norm w zakresie hałasu i emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego, zapewnienie właściwej gospodarki wodno-ściekowej, jak również prawidłowe gospodarowanie odpadami.

Na etapie uzgadniania dokumentacji projektowej w zakresie spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych szczególną uwagę zwracano na wyeliminowanie nieprawidłowości dotyczących funkcjonalności obiektów, wysokości pomieszczeń, wentylacji, oświetlenia - zwłaszcza światłem dziennym, przewidzianej technologii, wykończenia wnętrza, a także warunków środowiska pracy.

Na etapie dopuszczenia do użytkowania szczególną uwagę zwracano na odpowiednie wykonawstwo obiektów budowlanych, zapewnienie właściwych warunków zdrowotnych żywności i żywienia w przypadku branży spożywczej, a także warunków oraz procesów nauczania i wychowania.

W 2025 roku przeprowadzono ogółem 35 kontroli, podczas których między innymi podejmowano działania edukacyjno-informacyjne w zakresie pomieszczeń higieniczno-sanitarnych – kwestie dotyczące urządzenia ustępów, w tym ogólnodostępnych oraz innych pomieszczeń higieniczno-sanitarnych (np. ustępy dla pracowników, szatnie, umywalnie, ustępy dla klientów); dobrych praktyk wskazujących Inwestorowi na główne aspekty prawidłowego utrzymania i eksploatacji instalacji systemu wentylacji i klimatyzacji w kontekście przeglądów/czyszczenia/wymiany filtrów; zapewnienia właściwych wymagań dla instalacji wodociągowych, w celu przeciwdziałania potencjalnym zagrożeniom, w szczególności wz. bakterii Legionella; zapewnienia właściwych wymagań dla instalacji wodociągowych - zagrożenie i metody zapobiegawcze w kontekście zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego ludzi mające na celu zmniejszenie ryzyka występowania bakterii z rodzaju Legionella; właściwego utrzymania sieci wewnętrznej c.w.u. w kontekście zagrożenia kolonizacją bakteriami Legionella.

W 2025 r. wydano ogółem 224 decyzje płańnicze. Od 6 wydanych decyzji płańniczych wpłynęły odwołania, które zostały przekazane Małopolskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu.

W okresie sprawozdawczym na bieżąco prowadzono konsultacje oraz udzielano porad petentom w zakresie zapewnienia w obiektach budowlanych właściwych wymagań higienicznych i zdrowotnych.

Podnoszono kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach.

Dokładano wszelkiej staranności w zakresie zachowania terminowości załatwianych spraw.

W sposób ciągły współpracowano z poszczególnymi komórkami organizacyjnymi Powiatowej Stacji Sanitarnej - Epidemiologicznej w Dąbrowie Tarnowskiej sprawującymi nadzór bieżący, jak również miejscowymi organami administracji samorządowej.

Zestawienie liczby zajętych stanowisk, kontroli i decyzji płatniczych w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego na przestrzeni ostatnich pięciu lat przedstawiono w tabeli:

Tabela 23. Zestawienie liczby zajętych stanowisk, kontroli i decyzji płatniczych w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w latach 2021-2025

Rok	Liczba zajętych stanowisk	Liczba kontroli	Liczba decyzji płatniczych
2021	65	22	18
2022	118	31	27
2023	115	31	48
2024	210	26	147
2025	1214	35	224

XII. POSTĘPOWANIA INTERWENCYJNE

Tabela 24. Sygnały obywatelskie złożone w latach 2021 - 2025

Rok	Ogółem	W tym:			Zasadność wniosku	
		przekazano według właściwości	załatwiono we własnym zakresie	nie rozpatrzone	zasadny	bezzasadny
2021	17	6	11	0	5	6
2022	16	4	12	0	5	7
2023	20	7	13	0	5	8
2024	19	4	14	1	7	6
2025	16	1	15	0	6	9

Zgłoszone sygnały obywatelskie dotyczyły:

- sprzedaży środków spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości i terminów przydatności do spożycia – 2 sygnały (2 sklepy spożywcze) - w 1 przypadku na osobę winną zaniedbań nałożono mandat karny na kwotę 400 zł, w drugim przypadku nie stwierdzono nieprawidłowości,
- niewłaściwego stanu technicznego zakładu – 2 wnioski (apteka, RHD) – wydano 2 decyzje nakazujące poprawę stanu sanitarnego,
- zanizonego stanu sanitarnego – 4 sygnały (ciastkarnia, zakład małej gastronomii, restauracja, kuchnia innego zakładu żywienia) – w 1 przypadku na osobę winną zaniedbań nałożono mandat karny na kwotę 300 zł za nieprzestrzeganie wymagań higienicznych, w pozostałych przypadkach nie stwierdzono nieprawidłowości,
- uciążliwości zapachowych w sklepie spożywczym – nie stwierdzono nieprawidłowości,
- rozpoczęcia działalności spożywczej bez złożenia wniosku o wpis zakładu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
- świadczenia usług kosmetycznych w domu prywatnym – nie stwierdzono nieprawidłowości,

- niewłaściwego stanu sanitarnego i technicznego ustępu przy budynku na działce gminnej – sygnał przekazano do rozpatrzenia wg kompetencji do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego,
- braku środków higienicznych przy umywalkach i natryskach w budynku użyteczności publicznej,
- niedostosowania mebli przedszkolnych (stolików i krzesełek) do wzrostu dzieci – nie stwierdzono nieprawidłowości,
- występowania odpadów azbestowych/pozostałości azbestu, pozostałości materiałów budowlanych, potłuczonych cegieł, rozbitych butelek na terenie placu zabaw należącego do przedszkola – nie stwierdzono nieprawidłowości,
- wystąpienia insektów w placówce opiekuńczo wychowawczej – podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Dyrektor placówki dokonał zgłoszenia do firmy specjalistycznej, która przeprowadziła dezynsekcje w pomieszczeniach placówki.

XIII. OCENA KOŃCOWA ZA 2025 ROK

- Odnotowano wzrost liczby rodziców nierealizujących obowiązku szczepień ochronnych swoich dzieci, w związku z czym zintensyfikowano działania informacyjno-edukacyjne oraz przymuszające w stosunku do tych osób.
- Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych pozostaje stabilna i nie stanowi zagrożenia zdrowotnego dla mieszkańców powiatu dąbrowskiego. Analiza zachorowalności wykazała wzrost zapadalności na 100 tys. mieszkańców w przypadku m.in. zachorowań na salmonellę, boreliozę, biegunkę i zapalenie żołądkowo – jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu oraz płonicę. Spadek zapadalności zachorowań odnotowano m.in. w przypadku ospy wietrznej, krztuśca oraz świnki.
- Odnotowano wzrost zarejestrowanych domowych ognisk zatruc pokarmowych, w których dominującym czynnikiem epidemiologicznym była bakteria Salmonelli.
- Stan sanitarno-higieniczny zakładów żywnościowo-żywnościowych oceniono jako akceptowalny.
- Liczba zakładów z wdrożonymi zasadami systemu HACCP utrzymywała się na zbliżonym poziomie roku ubiegłego i wyniosła 90,5%. (85% w 2024 r.).
- Zwiększył się odsetek kontroli podczas których stwierdzono niezgodności z przepisami prawa żywnościowego w stosunku do roku ubiegłego (5,5% w 2024 r. – 10,2% w 2025).
- Znacznie tj. o 55 % zwiększyła się liczba pracowników wykonujących prace w narażeniu zawodowym na substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym. To wynik zmiany rozporządzenia obowiązującego w tym zakresie – poszerzenie katalogu zagrożeń o czynniki reprotoksyczne (tlenek węgla) występujące w środowisku pracy.
- Odnotowano wyraźny spadek liczby rozstrzygnięć dotyczących chorób zawodowych COVID-19 w porównaniu z latami ubiegłymi.
- Odnotowano wyraźny wzrost liczby rozstrzygnięć dotyczących chorób zawodowych w pozycjach:
 - nowotwory złośliwe, rozległe zgrubienia opłucnej powstałe w następstwie narażenia zawodowego na czynniki rakotwórcze (pył azbestu) – poz. 17,
 - choroby zakaźne albo ich następstwa powstałe w wyniku narażenia zawodowego na chorobotwórcze wirusy oraz krętki borrelia – poz. 26.
- Prowadzony nadzór sanitarny w placówkach oświatowo-wychowawczych przyczynia się do utrzymania odpowiedniego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń, prawidłowej organizacji zajęć dydaktycznych, bezpiecznych warunków realizacji zajęć wychowania fizycznego oraz letniego i zimowego wypoczynku.

- Działania z zakresu promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej odegrały istotną rolę w kształtowaniu prozdrowotnych postaw wśród dzieci i młodzieży jak również dorosłych mieszkańców powiatu.
- Modernizacja obiektów i infrastruktury oraz rosnąca świadomość społeczna przyczyniają się do poprawy warunków higienicznych w obiektach użyteczności publicznej.
- Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oceniono pozytywnie, choć odnotowano okresowe przekroczenia parametrów określających jakość wody, co skutkowało decyzjami o warunkowej przydatności w dwóch przypadkach.
- Badania wody w kierunku bakterii Legionella nie wykazały skażenia sieci wewnętrznych ciepłej wody użytkowej w budynkach.
- Pływalnia oraz kąpielisko funkcjonowały zgodnie z wymaganiami, z jednorazowym krótkotrwałym pogorszeniem jakości wody w kąpielisku.
- Kontynuowano działania w zakresie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych o dobrych standardach sanitarno-higienicznych.
- Oceniano oddziaływanie przedsięwzięć na środowisko, celem wyeliminowania jego negatywnego wpływu na zdrowie ludzi i otoczenia.
- Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Dąbrowie Tarnowskiej wzięły udział w specjalistycznym szkoleniu z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej, celem poszerzenia wiedzy teoretycznej oraz praktycznej w tym obszarze. Zdobyta wiedza pozwoli na podjęcie odpowiednich/racjonalnych działań w sytuacjach kryzysowych jak również, przekazywana będzie mieszkańcom podczas prowadzonych działań profilaktycznych.
- Uczestniczono w ćwiczeniach obronnych pod kryptonimem „WSPÓŁPRACA-2025”. W dniach 15–17 października na terenie Powiatu Dąbrowskiego odbyły się wojewódzkie ćwiczenia obronne pod kryptonimem **„WSPÓŁPRACA-2025”**, obejmujące wieloaspektowe scenariusze reagowania na sytuacje kryzysowe. Ich celem było praktyczne sprawdzenie skuteczności obowiązujących procedur, poziomu przygotowania instytucji oraz współdziałania służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo publiczne. W ćwiczeniach aktywny udział wzięła Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Dąbrowie Tarnowskiej, realizując zadania wynikające z kompetencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie ochrony zdrowia publicznego i nadzoru epidemiologicznego. Udział Stacji obejmował zarówno działania operacyjne, jak i współpracę z organami administracji oraz służbami mundurowymi. W ramach ćwiczeń „WSPÓŁPRACA-2025” przeprowadzono m. in. epizod dotyczący organizacji zastępczych miejsc szpitalnych na terenie Gminy Szczucin, w Szkole Podstawowej w Zabrnium. Zadanie to stanowiło istotny element scenariusza, zakładającego konieczność rozwinięcia infrastruktury medycznej w sytuacji przeciążenia systemu ochrony zdrowia. W trakcie tego epizodu PSSE:

- dokonała oceny warunków higieniczno-sanitarnych pomieszczeń przeznaczonych do pełnienia funkcji zastępczych miejsc szpitalnych i zweryfikowała prawidłowość rozmieszczenia stanowisk, zaplecza higienicznego oraz przestrzeni izolacyjnych,
- oceniła możliwość zapewnienia bezpiecznych warunków pobytu dla osób chorych, poszkodowanych lub wymagających wsparcia medycznego,
- współpracowała z administracją gminy, służbami medycznymi i zespołami logistycznymi odpowiedzialnymi za rozwinięcie infrastruktury,
- wskazała niezbędne modyfikacje i działania usprawniające funkcjonowanie obiektu w warunkach kryzysowych.

Realizacja tego zadania pozwoliła na praktyczne przećwiczenie procedur związanych z uruchamianiem awaryjnej bazy medycznej, w tym oceny zagrożeń sanitarno-epidemiologicznych oraz przygotowania obiektu o standardowej funkcji edukacyjnej do pełnienia roli infrastruktury medycznej. Udział Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w manewrach „WSPÓŁPRACA-2025” potwierdził gotowość jednostki do działania w sytuacjach nadzwyczajnych,

Działalność kontrolno-represyjna wraz z analizą porównawczą

Tabela 25. Działalność kontrolno-represyjna PSSE w Dąbrowie Tarnowskiej w latach 2021 - 2025

Rok	Liczba obiektów w ewidencji	Liczba kontroli planowanych/ Doraźnych	Liczba wywiadów epidemiologicznych	Liczba wydanych decyzji	Liczba tytułów wykonawczych	Liczba/kwota nałożonych mandatów
2025	1642	1330	660	522	32	21 4 800 zł
2024	1594	1343	859	453	22	14 3 200 zł
2023	1601	1281	522	362	0	23 3 700 zł
2022	1675	1257	2155	415	0	47 5 350 zł
2021	1652	671	4705	135	0	86 7 750 zł

W tym miejscu składam serdeczne podziękowania wszystkim instytucjom, organizacjom, służbom, a także osobom zaangażowanym w całoroczną współpracę na rzecz podniesienia bezpieczeństwa sanitarnego na terenie powiatu.

Dziękuję za rzetelność, otwartość oraz gotowość do wspólnego działania w obszarach związanych z ochroną zdrowia publicznego. Państwa zaangażowanie, terminowe przekazywanie informacji, wsparcie merytoryczne oraz udział w działaniach kontrolnych, edukacyjnych i profilaktycznych miały istotny wpływ na utrzymanie oraz poprawę warunków sanitarnych w powiecie.

Dzięki naszej wspólnej pracy możliwe było skuteczne monitorowanie sytuacji epidemiologicznej, reagowanie na zagrożenia oraz wdrażanie działań służących zapewnieniu bezpieczeństwa zdrowotnego.

Z wyrazami szacunku

mgr Anna Klimowska

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Dąbrowie Tarnowskiej

XIV. Fotogaleria

Bezpieczne ferie zimowe - 2025 r.

Z wizytą w Samorządowym Centrum Kultury i Bibliotek w Szczucinie

Z wizytą w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Dąbrowie Tarnowskiej

Z wizytą w Gminnej Bibliotece Publicznej w Oleśnie

Z wizytą w Gminnej Bibliotece Publicznej w Radgoszczy

Z wizytą w Gminnej Bibliotece Publicznej w Mędzzechowie

Europejski Dzień Śniadania w Niepublicznym Przedszkolu „Bajkowa Kraina ” w Szczucinie

Obchody Światowego Dnia Zdrowia – 7 kwietnia 2025 r.

Konkurs wiedzy o zdrowym stylu życia „Trzymaj Formę!” – eliminacje powiatowe – 11 kwietnia 2025 r.

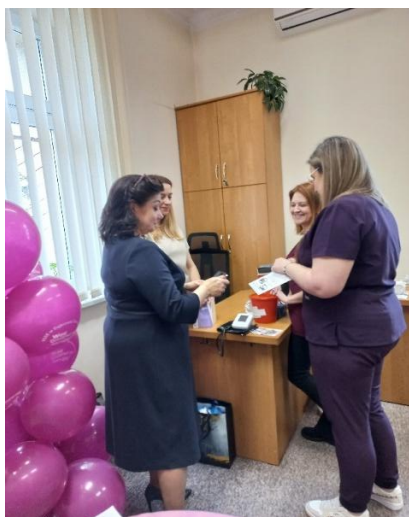

Dni otwarte Państwowej Inspekcji Sanitarnej – 11 kwietnia 2025 r.

Konkursu Wiedzy Ekologicznej – 29 kwietnia 2025 r.

Europejski Tydzień Szczepień – kwiecień 2025 r. - Oddział Przedszkolny w Zarzeczcu Dużym

Obchody Światowego Dnia Bez Tytoniu – maj 2025 r.

Z wizytą w Przedszkolu Publicznym w Luszowicach

Z wizytą w Oddziałach Przedszkolnych przy Szkołach Podstawowych w Laskówce Chorąskiej i Lipinach.

Z wizytą w Oddziale Przedszkolnym Szkoły Podstawowej w Gruszowie Wielkim

Z wizytą w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Marii Kozaczkowej w Dąbrowie Tarnowskiej

Z wizytą w Oddziale Przedszkolnym Szkoły Podstawowej nr 2 w Dąbrowie Tarnowskiej.

Festyn charytatywny organizowany przez Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Pomocna Dłoń”

V edycja Powiatowego Dnia Bezpieczeństwa - teren Zespołu Dworsko-Parkowego w Brni

Bezpieczne wakacje z Sanepidem!

Z wizytą u uczestników letnich zajęć organizowanych przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Mędrzechowie oraz Gminną Bibliotekę Publiczną w Bolesławiu.

Z wizytą w Dąbrowskim Domu Kultury

Z wizytą na półkolonii w Radgoszczy

Z wizytą u uczestników letnich zajęć organizowanych przez Gminne Centrum Kultury i Czytelnictwa – Gminną Bibliotekę Publiczną w Gręboszowie.

Z wizytą w Gminnej Bibliotece Publicznej w Radgoszczy

Z wizytą w Gminnej Bibliotece Publicznej w Oleśnie

XIV Święto Powiśla Dąbrowskiego — Dożynki Powiatowe i Targi Gospodarcze – 24 sierpnia 2025 r.

Małopolska Tour – 7 września 2025 r.

Święto Ziemiaka” w Smęgorzowie – 14 września 2025 r.

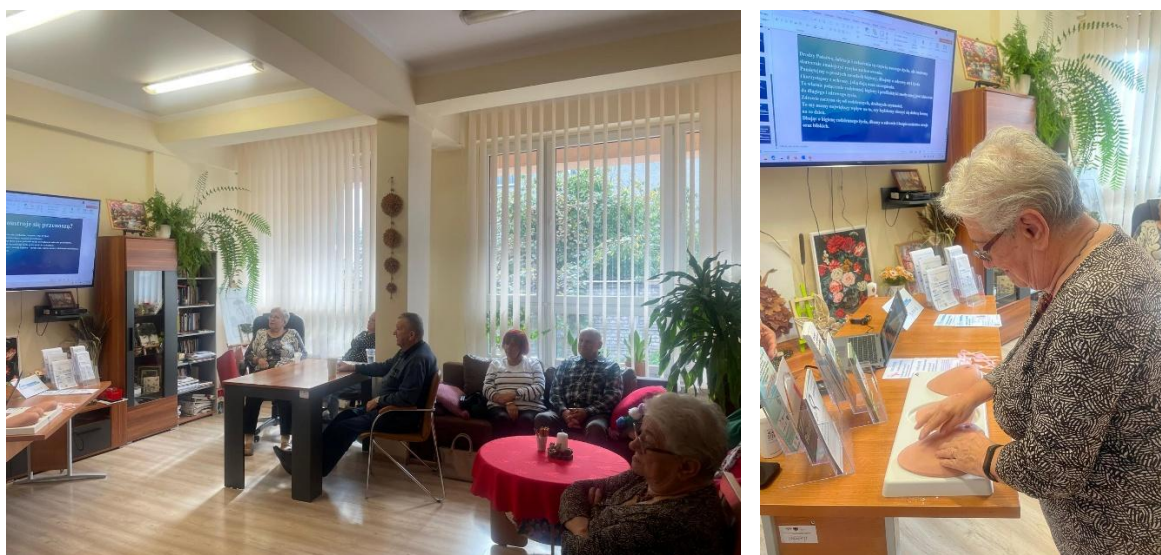

Kampania informacyjno – edukacyjna „Jesień bez infekcji”

Z wizytą w Klubie Senior+ w Szczucinie

Z wizytą w Dziennym Domu Senior + w Dąbrowie Tarnowskiej

Z wizytą w Gminnej Bibliotece Publicznej w Oleśnie

Z wizytą w Dąbrowskim Domu Kultury, podczas konferencji pn. „Bezpieczny senior”

Światowy Dzień Mycia Rąk

Z wizytą w Niepublicznym Przedszkolu

Powiatowy Festiwal Piosenki o Zdrowiu

XVI Kampania informacyjno edukacyjna „#jajuzaty?” – październik 2025 r.

Dni Profilaktyki Powiatu Dąbrowskiego 22 - 23 października 2025 r.

*Z wizytą w I Liceum
Ogólnokształcącym im.
T. Kościuszki
w Dąbrowie Tarnowskiej*

Z wizytą w Dąbrowskim Domu Kultury

Szkolenie z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej – październik 2025 r.

Dzień mycia rąk – 15 października - Niepubliczne Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi „Małe Kroczki” w Dąbrowie Tarnowskiej

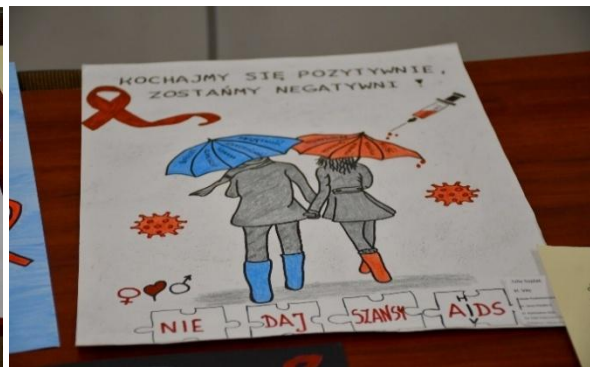

Ćwiczenia wojewódzkie pod kryptonimem "Współpraca 2025" – 15-17 listopada 2025 r.

Światowy Dzień Rzucania Palenia. Konkurs plastyczny „Nie palę papierosów bo...”

Konkurs wiedzy „Cała prawda o AIDS” – 1 grudnia 2025 r.

Dziękujemy.

